

NATAŠA ŠPRLJAN
Sveučilište u Zadru
Centar za jadranska onomastička istraživanja
Trg kneza Višeslava 9, HR-23000 Zadar
nsprljan@unizd.hr

TOPONIMIJA NACIONALNOGA PARKA PAKLENICA

U ovome radu prikazana je toponimijska građa Nacionalnoga parka Paklenica prikupljena tijekom terenskih istraživanja u naseljima Starigrad-Paklenica i Seline. Svaki toponim označen je i na toponomastičkome zemljovidu te prikazan u Abecednome kazalu toponima koje omogućava njihovo jednostavnije pretraživanje. U uvodnome dijelu rada ukratko su opisani govori Starigrada-Paklenice i Selina. Glavninu rada čini semantičko-motivacijska klasifikacija toponima, u kojoj su toponimi razvrstani u semantičko-motivacijske skupine te se analiziraju motivacijski poticaji prisutni pri nastajanju toponimskih likova.

1. Uvod

Nacionalni park Paklenica nalazi se na južnim obroncima Velebita na području tokova Velike i Male Paklenice. Sveukupna mu površina iznosi 95 km², a prostire se na području dviju županija: Zadarske i Ličko-senjske. Najviši su vrhovi Nacionalnoga parka Paklenica Vaganski vrh (1757 m) i Sveto brdo (1753 m). Radi zaštite toga najočuvanijeg i najvećeg šumskog kompleksa na području Dalmacije, područje tokova Velike i Male Paklenice 1949. godine proglašeno je nacionalnim parkom.

Na razmjerno malenome prostoru Nacionalnoga parka Paklenica koegzistiraju brojni prirodni fenomeni. Krški paklenički reljef odlikuje se izrazitom raznolikošću geomorfoloških oblika koji su se, kako ćemo vidjeti poslije, na različite načine odrazili u toponimiji. Veličanstvenomu izgledu Velike Paklenice u velikoj mjeri doprinose vode njezina kanjona, koje su naročito obilne u kišnome razdoblju godine i pri otapanju snijega. U Paklenici se nalaze i brojni speleološki objekti, među kojima je najpoznatija špilja Manita peć, danas adaptirana u turističke svrhe. Među osnovne prirodne fenomene Paklenice spadaju i njezin biljni i životinjski svijet, dio kojega su brojne endemične i reliktno vrste (Šikić 1994: 6).

Nacionalni je park Paklenica, između ostaloga, jedna od najposjećenijih planinarskih i alpinističkih destinacija na velebitskome prostoru. Tomu je u određenoj mjeri doprinio Planinarski dom (nekadašnji Borisov dom), koji je razmjerno lako dostupan, a ujedno je i polazišna točka brojnih planinarskih staza koje vode prema pakleničkim predjelima i vrhuncima. Alpinističke aktivnosti ponajviše se odvijaju u donjemu dijelu kanjona Velike Paklenice, gdje se stijene na nekim mjestima uzdižu i do 400 metara u visinu. Svojim izgledom i položajem posebno se ističe Anića kuk, najveća stijena na Velebitu i najznamenitija stijena u Hrvatskoj. Usto se Paklenica ubraja među najposjećenije turističke destinacije u Hrvatskoj, pa je donji dio kanjona Velike Paklenice opremljen mnogim turističkim sadržajima.

2. Pregled dosadašnjih istraživanja

Područje Nacionalnoga parka Paklenica bilo je predmetom znanstvenih proučavanja različitih disciplina: geomorfologije, botanike, zoologije i speleologije (Šikić 1994: 5–6). O Paklenici su napisani brojni putopisi i planinarski vodiči (npr. Gilić 1979, Zrnić 1998, Lukač i dr. 2007, Jović 2016). Toponomastičkim se istraživanjima Paklenice dosada bavio samo Stanislav Gilić. U svojem radu *Paklenička toponimija – područje katastarskih općina Seline i Starigrad-Paklenica* (Gilić 1994) donio velik broj toponima koji nisu uključeni u korpus ovoga rada jer za njih nismo dobili potvrdu na terenu (vidi 3. poglavlje). Ovim smo radom obuhvatili tek dio raznolike i kompleksne, dosad slabo istražene, velebitske toponimije.

3. Predmet, cilj i metodologija istraživanja

Jedan od osnovnih ciljeva ovoga rada bio je prikupljanje što većega broja toponima na području Nacionalnoga parka Paklenica. Pritom smo slijedili metodu koju već niz godina primjenjujemo u Centru za jadranska onomastička istraživanja Sveučilišta u Zadru, a koja se prije svega sastoji u tome da se dobije što veći broj podataka anketiranjem lokalnoga stanovništva. Kako danas na području Nacionalnoga parka Paklenica nema trajno naseljenih stanovnika, za ovu smo prigodu anketirali stanovnike Selina i Starigrada-Paklenice koji dobro poznaju stanje na terenu i lokalna imena.¹

Kao sekundarni izvori toponimijske građe poslužili su nam spomenuti rad Stanislava Gilića (1994) i planinarski zemljovid². U konačnu smo građu uvrstili samo one toponime za koje smo dobili izravnu potvrdu od naših informanata.

¹ Ovom prigodom zahvaljujemo našim informantima: Dragici Jović, Duji Bušljeti, Anti Zuanoviću, Mladenu Kneževiću, Miljenku Marasoviću, Anti Marasoviću i Jerolimu Kneževiću.

² Primjerice, *Nacionalni park Paklenica* (2014).

Svjesni smo činjenice da ovim pristupom nisu obuhvaćeni mnogi toponimi koji bi s motivacijskoga gledišta zasigurno bili vrijedni analize. To se prije svega odnosi na velik broj imena penjačkih smjerova koja se spominju u planinarskim vodičima (Gilić 1979), a informanti nam ih nisu potvrdili. Riječ je, naime, o imenima poznatima ograničenoj skupini alpinista. Ta su imena specifična i po svojem nastanku: penjački smjer obično imenuje alpinist koji je prvi njime prošao, pa je ime smjera rezultat trenutačne inspiracije.³ Iako ne možemo osporiti onomastičku važnost tih toponima (identifikacija referenta u prostoru), smatramo da njihovo navođenje izlazi iz metodološkoga okvira ovoga rada, koji se temelji isključivo na građi potvrđenoj terenskim istraživanjem.

Područje Nacionalnoga parka Paklenica odabrali smo kao početnu točku istraživanja širih razmjera koje će, nadamo se, u budućnosti obuhvatiti čitav velebitski prostor. Nacionalni je park Paklenica cjelina ne samo u administrativnome smislu već i u toponomastičkome. Taj je prostor, naime, izrazito bogat toponimima, i to poglavito u donjemu dijelu kanjona Velike i Male Paklenice, gdje do izražaja dolazi već spomenuti noviji toponimijski sloj nastao u okviru planinarskih i alpinističkih aktivnosti. Neki noviji toponimi potpuno su istisnuli starije. Primjerice, toponim *Urljaj Kuk*, koji podrijetlo vuče iz velebitske mitologije, danas je gotovo potpuno zaboravljen. Istisnuo ga je noviji toponim *Anića Kuk*, danas naširoko poznat među planinarima i alpinistima (Trošelj 2017: 34–36). Premda se tom problematikom ne bavimo u ovome radu, možemo pretpostaviti da na pakleničkome području ima još sličnih primjera.

Nakon prikupljanja građe i ubiciranja toponima na toponomastičkome zemljovidu, toponime smo razvrstali u semantičko-motivacijske skupine te smo, unutar svake od njih, toponime analizirali s obzirom na motivacijski poticaj koji je odigrao presudnu ulogu u formiranju toponimskoga lika.

4. Osnovne značajke govora Starigrada-Paklenice i Selina

U ovome ćemo poglavlju smjestiti govore Starigrada-Paklenice i Selina u dialektni kontekst i navesti njihove osnovne značajke. Na fonološkoj i morfološkoj razini ti su govori identični. Budući da je istraživanje koje je prethodilo ovom radu bilo usmjereno ponajprije toponomastički, nedostaju neki primjeri tipični za opise govora, stoga smo se uglavnom oslanjali na toponimijsku građu i sponatani govor informanata.

³ Samo na Anića kuku postoji više od pedeset imenovanih penjačkih smjerova. Ilustracije radi navodimo neke od njih: *Kamasutra*, *Propeler*, *Enigma*, *Albatros*, *Zlatne godine*, *Alan fjord*, *Black Magic woman*, *Kava kod Dinka*, *Ona ljubi rock*, *Catch the rainbow*, *Juha*, *Capitan Pelinkovac*, *Brid za mali čekić*, *Infinito*, *Welcome*, *Šubara direkt*, *Velebitaški*, *Rumeni strah*, *Spider*, *Zenit*, *Nema Dinka do Dinka*, *Walter Wolf* (Gilić 1979).

Govori Starigrada-Paklenice i Selina pripadaju novoštokavskom zapadno-ikavskom dijalektu kojim se govori na čitavome podvelebitskom području (Lisac 2003: 50). Za te je govore karakterističan ikavski refleks jata (*slívaju, líti, vríme, tísna, príci, odsičena, síkli, usříd líta sníg, ùvik, mèdvid, dvíštā, Vítreník, Čřnō Vřílo, Drínove Dráž(i)ce, Cípalište, Bríg*). Ekavizmi se pojavljuju rijetko (*Srědnjř Boròvnik, prema Čřnom Vř'ú*), a u spontanome govoru zabilježili smo i neke ije-kavizme koji su, sudeći po dubletnim primjerima, najvjerojatnije rezultat nesvjesnoga korigiranja govora u kontaktu s ispitivačem (primjerice *ljèto i stijèna* uz ikavske inačice *lító i stína*).

Šva u ovim govorima redovito daje /a/ (*dānas, dān, sān*). Stražnji nazal odrazio se kao /u/ (*pūt*), a prednji nazal kao /e/ (*mēso*).⁴

Govori Starigrada-Paklenice i Selina imaju peterovokalski sustav. Vokali se izgovaraju kao u štokavskim govorima, osim vokala /i/ koji se u zanaglasnome položaju (ovisno o okolini, položaju u riječi i broju slogova u riječi) često izgovara oslabljeno ili se potpuno izostavlja. Ta pojava varira od govornika do govornika te od primjera do primjera, npr. *Vělka Paklènca, ĩma pũno lítcā i pęcna*; ali *nè vidi, bogàtijega, sa vęcõn liticon*.

Stanovnici Starigrada-Paklenice i Selina štakavci su (*Cípalište, pènjalište*).⁵

Fonem se /h/ u ovim govorima ne pojavljuje⁶; u većini primjera dolazi do ispadanja (*Čřnř Vř, Kũk od Īvini Vòdica, pũno divljĩ gòlubova, àjdũk*), odnosno do supstitucije s /v/ (*Sũva Drāga, kũvaju*).⁷ U nekim primjerima (npr. imenica *vř* 'vrh') mogući su različiti ostvaraji (L *prema Čřnom Vř'ú*, ali G jd. *vřva*).

Fonem /l/ pojavljuje se redovito (u građi i u primjerima govora bilježimo ga kao <lj>: *škālĵ, Bũljma, Grěblĵe*). Za ove je govore karakterističan i fonem /ž/ (koji u radu bilježimo kao <đ>: *ũrėđena, obrađivat, òbrāđeno, ùsāđena*). Fonem /ž/, koji bilježimo kao <dž>, pojavljuje se u toponimu *Samàrdž(i)novac*. Fonem /ń/ bilježimo u ovome radu kao <nj> (*Brěz(i)menjača, Babũnjuša*).

Finalno nastavačno -m > -n (*Pod Plánõn, Nad Pęc(i)cõn, ùmjetnĩn nācnon, sa blāgon, sa vřšicõn mālin, sa vęcõn liticon*).⁸

⁴ Potvrde odraza nazalnoga /e/ kao /a/ iza palatala (primjerice **prijat*, **zajat*, **žalac* i dr., koje nalazimo u nekim zapadnoikavskim govorima (vidi Lisac 2003: 52) nismo zabilježili jer je istraživanje ponajprije bilo usmjereno na toponimiju.

⁵ Novoštokavski je ikavski dijalekt i šćakavski i štakavski, s time da su govori u Dalmaciji zapadno od Cetine uglavnom štakavski (Lisac 2003: 52–53).

⁶ /H/ se ipak može pojaviti sporadično (npr. *Òkučak je kòd nās vřh u nízu koji se ističe*), što je vjerojatno posljedica nesvjesnoga korigiranja govora u kontaktu s ispitivačem.

⁷ Moguće je da postoje i primjeri supstitucije s /j/, odnosno /k/, tipične za novoštokavski ikavski dijalekt (Lisac 2003: 53), a koje nismo uspjeli zabilježiti na temelju spontanoga govora.

⁸ Riječ je o pojavi uobičajenoj za štokavske (ali i za čakavske) govore uz more i u blizini mora (Lisac 2003: 54).

Dočetno *-l* u glagolskome pridjevu radnom > *-ja: bija, sádija, sagrádija* ili > *-Ø: savláda, zvâ*, iako gdjegdje *l* > *-o: òbrēsto*.⁹ I u imenskih riječi postoje različiti odrazi, npr. *-l* > *-ja* u primjeru *dija*, ali *-l* > *-Ø* u toponimu *Vílín Stô* te očuvano *-l* u primjeru *màštēl*.

U prezentskim oblicima glagolâ tipa *dôc, pôc* i dr. došlo je do promjene */jd/ > /z/*: *dôđe, pôđe*; analogijom prema tim oblicima nastao je i prezent glagola 'ići' *îđē*.

Prezent glagola *môci* glasi *môre, nè morete*, prema promjeni */ž/ > /r/* karakterističnoj za novoštokavski ikavski dijalekt (Lisac 2003: 54).

Druga se palatalizacija u pravilu ne provodi (*u Súvoj Drägi*).

Stariji oblik *crljen*, očuvan u toponimima *Crljèn(i)ca, Crljenã Gréda, Crljenĩ Kùk* i *Crljenĩ Brĩgovi* danas je zamijenjen oblikom *crven* (npr. *òna je crvèna*).

Naglasni je sustav ovih dvaju govora tipičan novoštokavski, s dvama silaznim i dvama uzlaznim naglascima.

Primjeri:

- kratkosilazni naglasak: *ljèto, A jd. vòdu, lõkve, zèmlju*
- dugosilazni naglasak: *stâri, ljûdi, znâte, tísna, príci*
- kratkouzlazni naglasak: *pokriven, držali, dubina, na rùkama, plàzati*
- dugouzlazni naglasak: *náci, strádala, slívaju, strána, múla*.

Distribucija naglasaka većinom je ista kao u standardnome jeziku; iznimka je preskakanje naglasaka na proklitiku u nekim primjerima (npr. *zã brdo, dvã ì pò*). Prednaglasnih dužina nema, a zanaglasne su u većini slučajeva očuvane (*sìpār, u zàdnjē vrìme, G jd. vòdē, do zàdnjēga, ne tòpī, talijãnsko, òbrēsto, imã, îđēmo*), iako se u slobodnome govoru mogu i pokratiti (*pēt mētara, priko Lãstãva, stãrih kùca, Klimēnta od Mòčila, Kùkovi ispod Vlãke, s dônje stráne, s Ívini Vòdica, gòlubova, iz rupe* itd.). U slučaju dvaju zanaglasnih slogova zanaglasne se dužine čuvaju samo iza kratkoga naglasaka (*Njivãrska Glãv(i)ca, Mãdĩrski Dòlac*), dok se iza dugih naglasaka krata (*Pãlješka Drãga*). U riječima s trima zanaglasnim slogovima dužine se u pravilu krata (*Mãlovanski Stãnovi, Štirovačka Kòsa*). Dužina na finalnome vokalu u pravilu je fakultativna (*zòvē, imã, velčìnē, nēma vòdē, u zàdnjē vrìme, G nèkē šùmē, ali vèlka kòtlina, sa gòrnje stráne, zèleni dócić, Rìbničkã Vrãta, Vãganski Vř*).¹⁰

Za morfologiju imenica karakteristične su sljedeće pojave:

- duga množina: *Fùrlãnski Virovi, Tòrovi, Kùkovi ispod Vlãke*
- nastavak *-a* u G mn.: *pēt mētara, priko Lãstãva, stãrih kùca, Klimēnta od Mòčila, dvìstã kòzã*

⁹ Inače je u govorima bližima moru češći prijelaz *-l* > *-a* u glagolskome pridjevu radnom (Lisac 2003: 54).

¹⁰ Detaljnije o bilježenju zanaglasnih dužina vidi u 5. poglavlju.

- u DLI mn. imenica *a*-deklinacije ujednačen je nastavak *-in*: *sa klèkin, prema Mâlin Mòčilin*
- u DLI mn. imenica *e*-deklinacije zabilježeni su nastavci *-ama*: *u Strànama, sa vílama* i *-an*: *na Biljevinan*.

U infinitivima glagola usporedno se pojavljuju krnji oblici (*obrađivat, òstat, îč*) i oblici s dočetnim *-i* (npr. *vrátiti, pròci, izíci*).

5. Napomene o transkripciji i o pravopisu

Transkripcija je spontanoga govora u ovome radu fonetska da bi izvorni govor lokalnoga stanovništva bio što vjernije prikazan. S druge strane, kada je riječ o varijacijskim fonološkim pojavama, pri bilježenju toponimijske građe težili smo određenoj generalizaciji nastojeći zapisom obuhvatiti više izvornih varijanta određenoga toponima koje smo opazili pri njihovu izgovoru. Primjerice, zanaglasno /i/ koje podliježe redukciji, u spontanome smo govoru bilježili, odnosno izostavljali s obzirom na njegov ostvaraj u svakome pojedinačnom slučaju (npr. *mèdvid, dócić, nè vidi, prema Mâlin Mòčilin*; ali *prema Pòčtelju, kod Klánca od Ànca Lúkē, Vèlka se Paklènca vídi kô nà dlanu*). Pri bilježenju toponimijske građe u takvim smo slučajevima vokal /i/ stavljali u zagrade (*Vèl(i)kã Paklèn(i)ca, Mâlã Paklèn(i)ca, Pòč(i)teljov Vř*), čime su obuhvaćeni svi njegovi potencijalni ostvaraji. Iz istoga smo razloga zanaglasne dužine čiji je ostvaraj fakultativan u građi bilježili znakom [≠], koji označuje varijaciju dužine i kračine: *Vèl(i)kã Paklèn(i)ca, Mâlã Paklèn(i)ca, Šírokã Brîg, Râvně Drãge, Vèl(i)kã Kòs(i)ca, Dônjã Drãga*.¹¹ Znakom [ˉ] bilježili smo samo one zanaglasne dužine čiji je ostvaraj stabilan (npr. *Njïvãrski Bùnãr, Klímēnta, Boròvnik, Vílín Stò* i dr.).

Pri bilježenju toponimskih likova vodili smo se pravopisnim načelom koje je uvriježeno u Centru za jadranska onomastička istraživanja, a prema kojemu se sve sastavnice višerječnih toponima (osim prijedloga i veznika) pišu velikim početnim slovom. Primjerice: *Gláv(i)ca od Gòrě, Vrãta od Sûvě Drãgě, Kùkovi ispod Vlákě*.¹²

¹¹ Takav je slučaj, primjerice, u određenih pridjeva tipa *mâlě, vèl(i)kã, dônjě, râvně*, no na ostvaraj zanaglasnih dužina utječu i drugi čimbenici, kao što su broj slogova u riječi te mjesto naglasaka.

¹² Za obrazloženje takve metodologije vidi Jurić i Skračić (2007: 165–166).

6. Toponimijska građa

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKA	1	<i>Čemérac</i>	dolac	
PKA	2	<i>Gölovrhe</i>	greben s kojega se otvara pogled na Liku	
PKA	3	<i>Jančar(i)ca</i>	vrtača	
PKA	4	<i>Pòč(i)teljov Vř</i>	vrh	<i>Vř koji glèdā prema Pòčtelju. To je sèlo do Góspića.</i>
PKA	5	<i>Oglāv(i)-novac</i>	dolac	
PKA	6	<i>Škrřpovi</i>	skupina od nekoliko velikih vrtača	
PKA	7	<i>Brdāšce</i>	brdo	
PKA	8	<i>Māľ Javòrnřk</i>	dolac	
PKA	9	<i>Čũnj</i>	vrh koji oblikom podsjeća na čunj	
PKA	10	<i>Javòrnřk</i>	dolac	
PKA	11	<i>Ivánkovac</i>	brdo	
PKA	12	<i>Rřbnička Vrāta</i>	prijevoj	
PKA	13	<i>Šèšeljavac</i>	dolac	
PKA	14	<i>Krřgljāci</i>	dolac	
PKA	15	<i>Koròvřlje</i>	brdo	
PKA	16	<i>Přsak</i>	strm teren na kojemu je sitni kamen (<i>sřpar</i>)	<i>Strāna koja je břla mālo škaljòvita, kòd nās se tāj škalj zòvè přsak. Uz Přsak je břlo kò sřpār.</i>
PKA	17	<i>Vèľ(i)kā Strāžben(i)ca</i>	vrh	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKA	18	<i>Bušljetića Stân</i>	pastirski stan	
PKB	1	<i>Vis(i)baba</i>	vrh	
PKB	2	<i>Vël(i)kã Čelàkuša</i>	vrh	
PKB	3	<i>Rõšove Pòljane</i>	predio	
PKB	4	<i>Golùbnjača</i>	pećina	<i>Dõsta imã pròstora, nìje vëlka dubina.</i>
PKB	5	<i>Bàdãnj</i>	vrh	
PKB	6	<i>Štìrovačka Kòsa</i>	prijevoj	
PKB	7	<i>Vël(i)kã Rúja</i>	predio u kotlini s umjetnim lokvama koje su služile kao izvor vode za stoku stanovnika Bukovice	<i>Òni bi sa gòvedima i sa kònjima tò pòtabali. Rúja je jèdna vîtača velčinë pèt pútã pèt mètara, koja je zèmljava, i òni tò pòtabaju i ònda se slívaju vòde lìti, i tò dŕžì vòdu, i tò je bíla vòda za píće za blãgo.</i>
PKB	8	<i>Dùbokã Dòl(i)na</i>	duboka kotlina kojom prolazi staza	
PKB	9	<i>Štìrovac</i>	vrh	
PKB	10	<i>Dóci</i>	dolac	
PKB	11	<i>Marásovac</i>	izvor	
PKB	12	<i>Strùge</i>	zaravan na kojoj je planinarsko sklonište	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKB	13	<i>Mâlã Rúja</i>	predio u kotlini s umjetnim lokvama	<i>Tô su lõkve koje su nàpravljene sa úmjetnĩn nãčnon da zãdrže vòdu, da ljûdi imaju vòdu za blãgo, jer je tãj próstor bĩja pokriven dõsta blãgon.; Ljûdi su tû sa blãgon utabãvali zẽmlju. Tû je dŕžalo vòdu cilo ljẽto.; Na Mãloj Rúji nẽma vòdẽ u zãdnjẽ vrĩme.</i>
PKB	14	<i>Višerujno</i>	brdo	
PKB	15	<i>Sklõn(i)šte Strũge</i>	planinarsko sklonište na Strugama	
PKB	16	<i>Bãbĩn Vř</i>	vrh	<i>Vẽlka se Paklẽnca vĩdi kô nã dlanu.</i>
PKB	17	<i>Mãrãsova Gòra</i>	šumoviti dio u vršnoj zoni	
PKB	18	<i>Dẽbelõ Břdo</i>	brdo	
PKB	19	<i>Jũrlina Stãn</i>	pastirski stan; prema prezimenu <i>Jũrlina</i>	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKB	20	<i>Bàbīno Jèzero</i>	jezero	<i>Stàri su ljūdi rèkli kad je plīma i òseka na mōru da je táko i tū. Ònda znàte kòja mu je dubīna. Tū ka su iz Bùkovice gònli blàgo na īspašu, tū bi na tīsuće komádā gřla dòlazlo na píce, a nīkad òticalo nīje nit mu je īko dnò mògā náci. Tū su rònioici īšli.</i>
PKB	21	<i>Plàzača</i>	dio uspona kroz Veliku Paklenicu na samome početku Klanaca	<i>Ūzbrtca koja je bīla jàko tīsna, zòve se Plàzača jer se mòralo na rùkama plàzati, nīje se mòglo prīci. Òna je ūrèđena da mògu i mūla prīci.</i>
PKB	22	<i>Břdo</i>	veliko brdo podijeljeno na <i>Koròvīlje, Òmār, Vràta, Sklòp, Dèbelò Břdo</i> i <i>Tád(i)nu Glàv(i)cu</i>	<i>Cilo břdo od Stràžbence jèdnē do Stràžbence drūge, àmo do Bùljmē, se zvàlo Břdo.; Īđēmo nà Brdo, pòd Brdo i zà Brdo.</i>
PKB	23	<i>Tád(i)na Glàv(i)ca</i>	vrh	
PKB	24	<i>Bùljma</i>	prijevoj kojim se izlazi na ličku stranu Velebita	G <i>Bùljmē</i>
PKB	25	<i>Ràpavac</i>	vrh	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKB	26	<i>Zòran(i)ćev Vř</i>	vrh	
PKB	27	<i>Băbîn Dòlac</i>	prijevoj i udolina kojom se odvijao prijevoz iz Planinarskoga Doma prema Strugama pa zatim u Liku	
PKB	28	<i>Široki Brîg</i>	brdo	
PKB	29	<i>Stràžben(i)ca</i>	izvor	
PKB	30	<i>Cřljeni Kùk</i>	kuk	
PKB	31	<i>Ökno</i>	vrh	
PKB	32	<i>Krâjni Brîg</i>	brdo	
PKB	33	<i>Stràžben(i)ca</i>	vrh	
PKB	34	<i>Vùčjă Drăga</i>	draga	
PKC	1	<i>Văganski Vř</i>	najviši vrh Velebita	
PKC	2	<i>Sëgestin</i>	vrh	
PKD	1	<i>Bükovi Pòtok</i>	potok	
PKD	2	<i>Bòjinac</i>	predio	<i>Năzvăn po Bójinon Kùku.</i>
PKD	3	<i>Bójîn Kùk</i>	vrh u podnožju kojega je pećina	<i>Lëgēnda vèli da je tămo strádala nêka Bója.</i>
PKD	4	<i>Nék(i)ća Dòlac</i>	dolac na Bojincu u kojemu su kuće; prema prezimenu <i>Nékić</i>	
PKD	5	<i>Pískavac</i>	veća lokva u kamenu	<i>Mi kăžemo lőkva il kămenca.</i>
PKD	6	<i>Kătîca Kùk</i>	kuk; prema prezimenu <i>Kătîć</i>	
PKD	7	<i>Glăv(i)ca od Gòrě</i>	vrh na granici Nacionalnoga parka	
PKD	8	<i>Dùbrave</i>	šumovit predio	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKD	9	<i>Ràzvršje</i>	prijevoj između dvaju vrhova	
PKD	10	<i>Jágīn Kùk</i>	kuk koji se ističe svojim neobičnim oblikom i položajem u središtu udoline	
PKD	11	<i>Šík(i)ća Gláv(i)ca</i>	vrh na granici Nacionalnoga parka	
PKD	12	<i>Órlovače</i>	predio	
PKD	13	<i>Krīlatī Kùk</i>	kuk	
PKD	14	<i>Jezérce</i>	pećina u stijeni iz koje tijekom čitave godine kaplje pitka voda	
PKD	15	<i>Vèl(i)kī Dòlac</i>	udolina koja se nekoć kosila	
PKD	16	<i>Vèl(i)kē Křčev(i)ne</i>	brdo	
PKD	17	<i>Cřnika</i>	pećina	
PKD	18	<i>Málē Křčev(i)ne</i>	brdo	
PKD	19	<i>Módrīn Dòlac</i>	udolina	
PKD	20	<i>Strāne</i>	predio	L u <i>Strānama</i>
PKD	21	<i>Vintūr(i)-nov(i)ćeva Gláv(i)ca</i>	vrh	
PKD	22	<i>Präg</i>	vidikovac	
PKD	23	<i>Písak</i>	predio	
PKD	24	<i>Žlibatī Kùk</i>	kuk žljebastoga oblika	
PKE	1	<i>Krcèljuša</i>	predio	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	2	<i>Tòrovi</i>	visoravan	<i>Tû su bìli tòrovi za vòlove dok su ljûdi nà tòn pròstoru dŕžali vòlove. Mòji stârci i òvì dîja iz Mârâsovća su ìmali vòlove, kad zîmi nîsu š njimâ rádli i u jêšên, onda b i pòtrali u Sûvu Drâgu, Brèzimenjaču i ònda su vòlovi dòlazli na vŕ, zvâlo se Tòrovi.</i>
PKE	3	<i>Vráta od Sûvê Drâgê</i>	izražena kotlina	<i>S dônje stráne je Boróvnik, Ôkučak, a gòri je Strâžbenca. Tò je vèlka kòtlina, tû se mòže izîci sa blâgon.</i>
PKE	4	<i>Pér(i)nâ Grêda</i>	dva istaknuta kamena koja oblikom podsjećaju na gredu	<i>Tû su ljûdi odmârali, nèkada nôçli, kad bi išli u Líku.</i>
PKE	5	<i>Bûkovâ Stâza</i>	put	
PKE	6	<i>Ôpâljena Strána</i>	predio koji je nekoć bio zahvaćen požarom	<i>Zapâlila se, pa ju je pòžâr savláda.</i>
PKE	7	<i>Brèz(i)-menjača</i>	jaruga	
PKE	8	<i>Lîpî Brîg</i>	brdo	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	9	<i>Pòpōva Pòšta</i>	prijevoj na stazi	<i>Āde se p̄rvo sa gōrnje strāne grēbena, a ōnda p̄t prēlazi na dōnju strānu.</i>
PKE	10	<i>Boròvnik, Dòl(i)narski Borovnici</i>	brdo i vrh	
PKE	11	<i>Brèz(i)-menjača</i>	predio kojim teče jaruga	<i>Jāruga je pòtok koji nèkād jē, nèkād nije.</i>
PKE	12	<i>Živā Kāmen(i)ca</i>	predio; prema riječima informanta, nema traga nikakvoj kamenici, a ni vodi	
PKE	13	<i>Čavlínov Brīg</i>	brdo	<i>Čavlīn je bīja ājdūk koji je rādija nà ton pròstoru. Ōn je ūbijēn u Pāklenici i pòkopān je. Čavlínov grōb je preko p̄ta Ānca Kùka.</i>
PKE	14	<i>Māļ Mōzāk</i>	brdo	
PKE	15	<i>Crñ Ōkučak</i>	istaknuta stijena na litici	
PKE	16	<i>Kòr(i)ta</i>	korito	
PKE	17	<i>Vèl(i)kī Mōzāk</i>	brdo	<i>Stāri kāžu: tāj nēma ni mālog ni vèlkog mōzga kō vūd īde.</i>
PKE	18	<i>Gòlíc</i>	vrh	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	19	<i>Mödrī</i> <i>Ōkučak</i>	istaknuta stijena na litici	<i>Ōkučak je kòd nās vr̄h u nizu koji se ističe, skùpina kāmēnja.</i>
PKE	20	<i>Súvā Drāga</i>	dolina s jarugom	<i>Ū tōj Súvoj Drāgi imā tōlko šúšnja, bükve, možda ima mētār i višē, vi tū nē možete próci od lišća. Tāj se pòtok ni nē vdi. Ōn vr̄ja, al se nē vdi. Sa klèkin je òbrēsto.</i>
PKE	21	<i>Vrâtrovac</i>	izvor s kojega se napaja Starigrad	
PKE	22	<i>Rám(i)ci</i>	naselje u kojemu su živjeli posljednji stanovnici Paklenice	
PKE	23	<i>Širokō</i> <i>Tòč(i)lo</i>	predio	<i>Tòčlo znāči s̄par, s̄itno kāmēnje.</i>
PKE	24	<i>Babūnjuša</i>	pećina	<i>Bābūlj je kāmēn.</i>
PKE	25	<i>Bòrovā Kòsa</i>	prijevoj	
PKE	26	<i>Grābār</i>	predio	
PKE	27	<i>Kòzārska</i> <i>Plōča</i>	predio	
PKE	28	<i>Kosír(i)ca</i>	prijevoj i vidikovac	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	29	<i>Planinārski Dôm, Bôrisov Dôm</i>	planinarski dom izgrađen 60-ih godina 20. stoljeća, glavno okupljalište planinara i turista Nacionalnoga parka Paklenica; imenovan prema prvoborcu Borisu Anzuloviću, pravniku iz Novigrada i aktivnome planinaru koji je poginuo u Drugome svjetskom ratu	
PKE	30	<i>Západak Šík(i)ća</i>	predio	<i>Západak je díja di se mögla obrađívat zèmlja.</i>
PKE	31	<i>Střmac</i>	strma padina ispod Planinarskoga Doma	
PKE	32	<i>Bilig</i>	vrh	
PKE	33	<i>Západak Pár(i)ća</i>	predio na kojemu su nekoć bili vrtovi	<i>Vřtli koji su bíli jáko rōdni, ali je sād svě zārāslo.</i>

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	34	<i>Potkòna- č(i)na</i>	predio u Velikoj Paklenici uza stazu sa starim kućama	<i>Tû ìma stârih kûća ùnûtra, od Trošélja, Mârâsovića, Nógíca, tû su òni stâjali kad je býla zâbrana. (...) Rânije je býla zâbrana da prÿvi šêstoga nîko nè može sa blâgon òstat kraj môra. Svâk môra íc u plànnu i býti do prÿvi dèvêtoga. Prÿvi dèvêtog se mòže vrâtiti k môru.</i>
PKE	36	<i>Sirjàkuša</i>	predio	
PKE	37	<i>Bršljànuša</i>	predio	
PKE	38	<i>Dònjí Boròvnik</i>	predio	
PKE	39	<i>Dòšenove Njîve</i>	predio koji se nekoć kosio	
PKE	40	<i>Piskòvitã Kòs(i)ca</i>	manji prijevoj	<i>Jèdân díja sa vršícôn mâlin di ìma jáko pûno píska.</i>
PKE	41	<i>Ôrlovo Gnjízdo</i>	prijevoj	
PKE	42	<i>Klèkovac</i>	vrh na samoj granici Nacionalnoga parka	<i>G Klèkòvca</i>
PKE	43	<i>Štulínov Dòlac</i>	udolina koja se nekoć kosila	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	44	<i>Gôrnjã Drãga</i>	draga	
PKE	45	<i>Njïvãrska Glãv(i)ca</i>	vrh	
PKE	46	<i>Přdež(i)ne</i>	predio	
PKE	47	<i>Dônjã Drãga</i>	draga, između nje i Gornje Drage nalazi se greben	
PKE	48	<i>Dùbrav(i)ce</i>	predio	
PKE	49	<i>Grãd(i)na Marãsoviãa</i>	vrh	
PKE	50	<i>Lugãrn(i)ca</i>	planinarska kućica, odmorište i okrepiste na putu prema Planinarskome Domu	
PKE	51	<i>Marãsović</i>	zaselak	
PKE	52	<i>Drïnove Drãž(i)ce</i>	predio na kojemu raste drijen	<i>...di ïma strãšno pïno drïna.</i>
PKE	53	<i>Njïve</i>	predio	<i>Bïle su svë njïve i livade, dïgo se vrïme kôslo. Dãnas ništa nïje òbrãđeno.</i>
PKE	54	<i>Njïvãrska Strãna</i>	predio	<i>U Njïvãrskoj Strãni je bïja ïzvôrnïk di su njïve svë pïle vòdu, a sãd tòm ïzvoru nêma ni spïmena.</i>
PKE	55	<i>Njïvãrski Bùnãr</i>	bunar	
PKE	56	<i>Ïvanove Jãme</i>	dvije velike jame	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	57	<i>Vrilo u Njivarskoj Stráni</i>	nekadašnji izvor, sada presušen	<i>Óvde je bila vòda u Njivarskoj stráni, bila je òzìdana sa zitçon, i bilo je vòdē do pētnaes sēdmōga. I svi òvi su blāgo išli pòjiti.</i>
PKE	58	<i>Òrlòv Kùk</i>	vrh	
PKE	59	<i>Kùk od Njivarske Stráně</i>	kuk	
PKE	60	<i>Zùpkovača</i>	predio	
PKE	61	<i>Dòl(i)ne Rám(i)ća i Pár(i)ća</i>	udolina	<i>svě vřt do vřta, pòzìdane lǎstve</i>
PKE	62	<i>Bùkovǒ Tòč(i)lo</i>	prohodna strana kuka	<i>Stāri bi rěkli tòčlo ili žálo, a sad se káže špar. Díja di se urušávalo, mōglo se próci.</i>
PKE	63	<i>Kàtīca Mlīn</i>	mlin	
PKE	64	<i>Kàtīca Vodèn(i)ca</i>	pitka voda koja se slijeva u korito	<i>Sād je ùrēđeno jèdno kòrto i vòda ìde u kòrto, mōže se blāgo nàpti kad nàìde.</i>
PKE	65	<i>Kàtīci</i>	naselje	
PKE	66	<i>Kùk od Bùkovog Tòč(i)la</i>	kuk	
PKE	67	<i>Klimēnta</i>	brdovit predio	
PKE	68	<i>Mārkov Mlīn</i>	mlin	
PKE	69	<i>Kùk od Zágona</i>	kuk	
PKE	70	<i>Vèl(i)kǎ Kòs(i)ca</i>	prijevoj na stazi	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKF	1	<i>Brûndo</i>	vrh	
PKF	2	<i>Plöče</i>	predio	
PKF	3	<i>Mălovănski Stănovi</i>	pastirski stanovi	
PKF	4	<i>Mălovăn</i>	vrh	
PKF	5	<i>Libûrnija</i>	najviši vrh Zadarske županije i vidikovac	<i>Rănije se nikăd nije zvă Libûrnija, tô je planinărsko îme.</i>
PKF	6	<i>Tihă Péc</i>	pećina	
PKF	7	<i>Răvně Drăge</i>	draga	
PKF	8	<i>Jănjčara</i>	vrh	
PKF	9	<i>Jăncijă Dóci</i>	dolac; nekada se ovim toponimom imenovao čitav brdski lanac od Liburnije do Svetoga Brda, a danas se odnosi na manje područje	
PKF	10	<i>Lîpă Stăza</i>	put od Planinarskoga Doma prema Vaganskome Vrh	
PKF	11	<i>Băbîn Kûk</i>	kuk	
PKF	12	<i>Širokă Brîg</i>	brdo	
PKF	13	<i>Lăstve</i>	predio; <i>lăstve</i> 'pristave s obradivom zemljom'	<i>Ôtišli smo u Líku priko Lăstăva.</i>
PKF	14	<i>Sklòp(i)na</i>	pećina	
PKF	15	<i>Păr(i)ci</i>	naselje	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKF	16	<i>Kòròna</i>	stijena koja se pruža poviše Kneževića i Sklopine	<i>Sīga koja je òdsičena skròz. Sīga je vřsta kàmena, rèkà bi da je betonřrano. Sīga ili sèdra.</i>
PKF	17	<i>Sīga</i>	istaknuta stijena	<i>Po sàstavu stijéne istà kào i Cřljena Gréda.</i>
PKF	18	<i>Kněževíci</i>	pećina	
PKF	19	<i>Vílín Stò</i>	istaknuta stijena na čistini	<i>Na rúbu Cípaliřta stijéna koja je ùsàđena u cěntru nèkě šùmě bòrove, sàma. Něma òkolo ničega, sàmo tà jèdna stijéna, kò da ste nèkū kùću ùzeli s helikòpteron i posádlj je u cěntru tē šùme. (...) Kad san jà bija màli, nàs su nàjviše stràřli sa vílama.</i>
PKF	20	<i>Kontínovo Vrřlo</i>	aktivan izvor	
PKF	21	<i>Ògrad(i)ca</i>	velika njiva koja se nekoć kosila	
PKF	22	<i>Kněškř Boròvnik</i>	predio	
PKF	23	<i>Júk(i)ća Vrřla</i>	izvor s kojega se napaja Starigrad	
PKF	24	<i>Vèl(i)kř Kùk</i>	vrh	
PKF	25	<i>Plána</i>	predio	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKF	26	<i>Mòkrača</i>	prirodna pećina u kojoj ima vode	
PKF	27	<i>Pod Plánōn</i>	predio	
PKF	28	<i>Fùrlānski Virovi</i>	aktivan izvor	<i>Návodno je tō bílo talijānsko prézime Furláni. Návodno su bíli něki Furláni koji su síkli šūmu, dōlazli do vīrōva, transportírali drva za ūtovar.</i>
PKF	29	<i>Srēdnjī Boròvnik</i>	predio	
PKF	30	<i>Kùk od Rújice</i>	kuk	
PKF	31	<i>Klimēnta, Klimēnta od Mōčīla</i>	nepropustan kameni greben, duž njega ima nekoliko prijevoja kojima se može prijeći na drugu stranu	
PKF	32	<i>Cřnō Vrīlo</i>	glavni izvor u Velikoj Paklenici	
PKF	33	<i>Samàrdž(i)-novac</i>	predio	
PKF	34	<i>Lùkovača</i>	predio, padina	<i>Uz Lùkovaču ídeš prema Cřnom Vř'u.</i>
PKF	35	<i>Škīljīca Stān</i>	pastirski stanovi	
PKF	36	<i>Grēblje</i>	prijevoj	<i>Iz Grēblja se pēnjēš na Cřnī Vř ili iza Klimēnte uz pòtok Vēlke Paklènce prema Dòmu.</i>

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKF	37	<i>Málǎ</i> <i>Mòč(i)la</i>	predio	L <i>prema Mâlin</i> <i>Mòčilin</i>
PKF	38	<i>Črñĩ Vřĩ</i>	vrh	
PKF	39	<i>Màrtinovo</i> <i>Mĩr(i)lo</i>	prijevoj između Male i Velike Paklenice na kojemu su <i>mirila</i> 'kamene ploče vezane za pogrebne običaje velebitskoga stanovništva koje su se postavljale na odmorištima između kuće i groblja'	
PKF	40	<i>Jablànuša</i>	vrh	
PKF	41	<i>Klànac od</i> <i>Jablànušě</i>	klanac	
PKF	42	<i>Věł(i)kǎ</i> <i>Mòč(i)la</i>	predio	
PKF	43	<i>Râvnĩ Dòlac</i>	udolina	
PKF	44	<i>Stârõ Vřĩlo,</i> <i>Vřĩlo (na</i> <i>Mòč(i)lin)</i>	nekadašnji izvor	<i>Stâro Vřĩlo se više</i> <i>ně vidi, òno je</i> <i>zâplĩlo, òdnĩla ga</i> <i>vòda.</i>
PKF	45	<i>Kòmĩć</i>	vrh	
PKF	46	<i>Stulinuša</i>	predio na kojemu su pećine	
PKF	47	<i>Zèlenĩ Brĩg</i>	brdo	
PKF	48	<i>Klànac od</i> <i>Věł(i)kĩ</i> <i>Mòčĩla</i>	klanac na ulazu u Velika Močila	
PKF	49	<i>Vláke</i>	predio	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKF	50	<i>Škiljici</i>	zaselak Grabovih Dolina	<i>Tû su ljûdi žívli priko lita sa blâgon.</i>
PKF	51	<i>Mijatova Jâma</i>	jama	
PKG	1	<i>Búnovac, Búnjovac</i>	predio	
PKG	2	<i>Búnovačka Vráta, Búnjevačka Vráta</i>	prolaz prema Bunjevcu	
PKG	3	<i>Bil̃ Vř</i>	vrh	
PKG	4	<i>Sòl(i)lo</i>	predio na granici Nacionalnoga parka	<i>Tû se sòl̃i blâgo. Pòspe sòl, i òvce, kòze lizu. Ŭvik bi tríbalo blâgu sòli da bi bílo ukùsnije mēso.</i>
PKG	5	<i>Zâl̃ Plòča</i>	uzvisina	
PKG	6	<i>Dád(i)ća Dòlac</i>	udolina	
PKG	7	<i>Čič(i)nã Dòl(i)na</i>	udolina	
PKG	8	<i>Ívine Vòd(i)ce</i>	izvor Velike Paklenice, danas obzidan gusternom	<i>G s Ívini Vòdica</i>

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKG	9	<i>Lèdenā Pèč(i)na</i>	pećina u kojoj se tijekom čitave godine zadržava snijeg	<i>Usr̄id l̄ita sn̄ig ćete n̄aci un̄utra. Onda zn̄ate k̄oja je temperat̄ura un̄utra kad se sn̄ig ne t̄op̄i. Lj̄udi su se, òni koji su bl̄ago ḡonli, snabdij̄evali sn̄igon, ònda ga t̄òpe za v̄òdu. Ònda k̄uvaju n̄a njemu i p̄eru v̄eš.</i>
PKG	10	<i>B̄ab̄in V̄ř</i>	vrh	
PKG	11	<i>Lèdenā Dr̄aga, Sn̄ižnā Dr̄aga</i>	draga u kojoj se snijeg zadržava tijekom čitave godine	<i>T̄u do z̄adnj̄ega kr̄aja ìma sn̄iga.</i>
PKG	12	<i>K̄uk od Ívinī V̄òdica</i>	kuk	
PKG	13	<i>Skl̄on(i)šte Ívine V̄òd(i)ce</i>	planinarsko sklonište na Ivinim Vodicama, izgrađeno 1960-ih godina	
PKG	14	<i>Òblā Glāv(i)ca</i>	vrh	
PKG	15	<i>B̄ad̄anj, K̄řš</i>	vrh	<i>B̄ad̄anj je m̄ašt̄el za gr̄òžde.</i>
PKG	16	<i>S̄ijaset</i>	vrh	
PKG	17	<i>Sv̄et̄õ B̄řdo</i>	vrh	
PKG	18	<i>Vl̄aško- gradska Dr̄aga</i>	draga kojom teče potok, pritok Male Paklenice	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKG	19	<i>Vlaški Grád, Vlašskograd</i>	vrh i vidikovac na kojemu je planinarsko sklonište	
PKG	20	<i>Vlaško-gradski Brîg</i>	brdo	
PKH	1	<i>Kràvar(i)ce</i>	udolina	<i>Zèleni dóčić, próstòr za blágo, prema kràvi nàzvāno.</i>
PKH	2	<i>Kùk nad Plècen</i>	kuk	
PKH	3	<i>Plèce</i>	predio	<i>Plèce su se zvāli próstori koji su mālo pristupāčniji od krša; mòš íc pò njemu pjěške, i óvca, i kòza.</i>
PKH	4	<i>Zóljin Kùk</i>	kuk	
PKH	5	<i>Kríví Kùk</i>	kuk	
PKH	6	<i>Mālā Kòs(i)ca</i>	prijevoj na stazi	
PKH	7	<i>Niz Brînu</i>	strma staza	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKH	8	<i>Màn(i)tǎ Péc</i>	duboka pećina koju je početkom 20. st. slučajno otkrilo domicilno stanovništvo; turistički uređena već od 1937. gline. Stijene unutar pećine fascinantoga su oblika, a neke od njih imaju i posebna imena, npr. <i>Stúp</i> , <i>Órgulje</i> , <i>Kàciga</i> , <i>Vjěštica</i> . Prema lokalnoj legendi, u toj su pećini živjele vile.	<i>Bíla je prǐča da víle žíve u jědnōj pěćni s koje sílaze na Klánac od Ànća Lúkē i da tǎmo nèkōga ko níje dōbār ũzmu i odvėdu ga u pěćnu i tǎmo se plěše, i da se víšē nè vrǎti. A kǎsnije se povėzalo da je tō bíla prǐča s Mǎntōn Pěći. Kod Klánca od Ànća Lúkē, di òna vōda tèče, je kríž ũklesan u stíjenu. I tū se stǎri ljūdi křstě. Da i ne ukrǎdu víle.</i>
PKH	9	<i>Zúb od Mǎn(i)tě Pěći</i>	istaknuta stijena koja izgledom podsjeća na zub	
PKH	10	<i>Kúk od Mǎn(i)tě Pěći</i>	kuk manjih dimenzija pored Manite Peći	
PKH	11	<i>Rǎstovǐ Dòlac</i>	udolina	
PKH	12	<i>Ŏštrǎ Glǎv(i)ca</i>	vrh	
PKH	13	<i>Àn(i)ća Lúka</i>	manja zaravan pod Anića Kukom	
PKH	14	<i>Visokǎ Glǎv(i)ca, Mǎn(i)tě Kúk</i>	kuk	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKH	15	<i>Nad Pèč(i)cōn</i>	dio Klanaca	<i>Tù ìma pèčna, tù su ùvik bìle òvce.</i>
PKH	16	<i>Marásovića Pèč(i)na</i>	pećina	<i>Zapečak òzidan sprìda kàmēnjen, kòrišten za štálu.; Pèčna sa dvā ì pō mētra zìda, da nè može mèdvid ù njū ūci, a stānē mòžda dvìstā kózā.</i>
PKH	17	<i>Dèbelj Kùk</i>	kuk	
PKH	18	<i>Lunguša</i>	nekadašnje obradivo zemljište	<i>Tù se sádija lùk, kukùruz, kumpíri...</i>
PKH	19	<i>Vòda na Àn(i)ća Lúci</i>	voda koja teče iz cijevi pored Anića Luke	
PKH	20	<i>Crljenj Kùk (od) Vlákě</i>	kuk	<i>Tù je sād pènjalište nàpravljeno.</i>
PKH	21	<i>Klānac od Àn(i)ća Lúkě</i>	dio Klanaca uz Anića Luku	
PKH	22	<i>Gòrnjī Prílaz</i>	kamenje naslagano preko korita potoka po kojemu se potok može prijeći	
PKH	23	<i>Dònjī Prílaz</i>	kamenje naslagano preko korita potoka po kojemu se može prijeći potok; danas je na tome mjestu most	<i>Prílaz su kàmēnja, sād su tō dvā bêtōnska mōsta. Prílaz je kùp od kàmēnja, i ví ìdete s kāmēna na kāmēn kad je vèlka vòda. Pàrk je sagrađija mōst.</i>

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKH	24	<i>Àn(i)ća Kùk</i>	kuk; najpoznatija penjačka stijena u Hrvatskoj na kojoj postoji više od pedeset penjačkih smjerova; neki dijelovi Anića Kuka imaju posebna imena: <i>Klìn, Tràpěz, Stûp, Šûpljĩ Kùk, Nùglo, Vèl(i)kĩ Ćúk, Mâlĩ Ćúk</i>	
PKH	25	<i>Bùnkeri</i>	podzemni tuneli napravljeni 1950. – 1953. u svrhu vojnoga skloništa; danas je taj prostor adaptiran u turističke svrhe, a u njemu se nalazi i multimedijaska dvorana	
PKH	26	<i>Klãnci</i>	dio kanjona Velike Paklenice na kojemu počinje nagli uspon	
PKH	27	<i>Vláka</i>	predio	<i>Dìo šipãra kroz koji se mòže síci.</i>
PKH	28	<i>Ćìljenã Gréda</i>	izražena stijena pod Anića Kukom	<i>Tô je sìga, sèdra, a drùgo je svè vapnénac. I òna je crvèna i ìma jãko pùno ù sebi tē sìge, sèdre. Rànije je bílo strãšno pùno divljĩ gòlubova.</i>

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKH	29	<i>Taràj(i)lova</i> <i>Pèc(i)na</i>	manja pećina; imenovana prema pastiru Tarajilu Tomiću	<i>Taràjilo je óvde</i> <i>nàpravio tór za</i> <i>óvce i kòze.</i>
PKH	30	<i>Dévnjača</i>	pećina	<i>Tô je pèčna dðsta</i> <i>vèlka, dvòdjelna,</i> <i>u kojoj su òni</i> <i>spávali.</i>
PKH	31	<i>Skràdel(i)ne,</i> <i>Strána od</i> <i>Skràdel(i)ne</i>	predio	<i>Skràdelna je</i> <i>vřsta trávè, široko</i> <i>lišnata, visòka</i> <i>naráste, i njè po</i> <i>tôn pròstoru ìma</i> <i>dðsta.</i>
PKH	32	<i>Kùkovi ispod</i> <i>Vlákè</i>	skupina od nekoliko kukova	
PKH	33	<i>Ćústin</i> <i>Klánac</i>	najuži dio Klanaca	<i>Kraj púta je jèdna</i> <i>stijèna velčìnè</i> <i>mànjè kùcè.</i>
PKH	34	<i>Kùk od</i> <i>Skràdel(i)ne</i>	kuk	<i>Skràdelna je vřsta</i> <i>jèdne tráve, široke.</i>
PKH	35	<i>Gùl(i)nòv</i> <i>Dóčić</i>	dolac	
PKH	36	<i>Drăčevă</i> <i>Strána</i>	predio	
PKH	37	<i>Crljèn(i)ca</i>	kuk	<i>Kùk koji ìma</i> <i>osičenu strânu</i> <i>koja se crvènī.</i> <i>Stâri su govòrli</i> <i>crljeno.</i>
PKH	38	<i>Vřtrenīk</i>	vrh	
PKH	39	<i>Óvčjī Kùk</i>	kuk	
PKH	40	<i>Pazjàn(i)ce</i>	dio kuka koji se ističe crvenom bojom	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKH	41	<i>Núglo</i>	manja vrtača u stijeni	<i>Núglo je zàtvoreni dio, kô lònac, vrtača u stijéni, dio koji je ôkrûžen sa vèçon liticon da nè morete izíci nego tû di ste úšli.</i>
PKH	42	<i>Vèl(i)kã Paklèn(i)ca</i>	potok dug 14,5 km s pritokom Brezimenjačom i bujicom iz Suve Drage, izvire kod Ivinih Vodica; u donjemu dijelu ima izrazito kanjonske značajke	
PKH	43	<i>Rúja</i>	vrh	<i>Na Velèptu nècèš prôc pé-šèst kilòmetāra da nēmāš Rúju. Tô ti je kâ ôbrva, dólaziš iz rupe nà tû ôbrvu.</i>
PKH	44	<i>Sélnica</i>	manja zaravan na ulazu u Nacionalni park, danas se ondje nalazi parkiralište	
PKH	45	<i>Bûžonića Strána</i>	predio	
PKH	46	<i>Vüčjav(i)ca</i>	manji vrh	
PKH	47	<i>Parkíralište</i>	parkiralište na ulazu u Nacionalni park	
PKH	48	<i>Kùk Nôž(i)čar</i>	kuk	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKH	49	<i>Kùk od Paščètnīca</i>	kuk	
PKH	50	<i>Privija</i>	manji prijevoj na ulazu u Nacionalni park	
PKH	51	<i>Bùžan(i)ća Dòl(i)na</i>	udolina	
PKH	52	<i>Pàklarić</i>	tvrđava iz 15. stoljeća na ulazu u Nacionalni park	<i>...iz istog vrìmena kad su svè òve gràdne...</i>
PKH	53	<i>Dùbrava</i>	predio	<i>...od Pàklarća do Jùrlīna...</i>
PKH	54	<i>Mèćala</i>	predio	<i>...tò bi stàre bàbe mètnule ù prtū nèšto...</i>
PKH	55	<i>Vèrenac</i>	vrh na granici Nacionalnoga parka	
PKH	56	<i>Nék(i)ća Dòlac</i>	dolac; nekoliko kuća, od kojih je jedna i danas naseljena	
PKI	1	<i>Stràžben(i)ca</i>	vrh	
PKI	2	<i>Krīvī Kùk</i>	kuk	
PKI	3	<i>Bòrje</i>	predio	<i>...pùno bòra...</i>
PKI	4	<i>Plòče</i>	predio s kamenim pločama	
PKI	5	<i>Kràvar(i)ce</i>	predio	
PKI	6	<i>Gràbovĕ Dòl(i)ne</i>	udolina u kojoj ima dosta graba	<i>...gràba ĩma svùkuda...</i>
PKI	7	<i>Njīve Lèkine</i>	njiva	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKI	8	<i>Brīna</i>	udolina između Jurasove Glavice i Krivoga Kuka	<i>Brīna je nāsłaga ònōg dijéla rāvnoĝa, pòšumljenoga i bogàtijega sa zèmljon od krša, a da je rāvno.</i>
PKI	9	<i>Kûm, Kôm, Vèł(i)kī Kûm, Vèł(i)kī Kôm</i>	vrh	
PKI	10	<i>Jāma Vodār(i)ca</i>	jama u kojoj je voda	
PKI	11	<i>Jāz Vínke</i>	vrtača	<i>...na vř Kúma māla zápečina i vèłki pónor.</i>
PKI	12	<i>Páljež, Pálježi</i>	predio	
PKI	13	<i>Jūrasova Glāv(i)ca</i>	vrh	
PKI	14	<i>Škīljīn Dóčić</i>	dolac	
PKI	15	<i>Škīlj(i)na Kòsa</i>	prijevoj	
PKI	16	<i>Svèti Jàkov</i>	ruševine crkve; ondje se drži misa na blagdan svetoga Jakova (25. 7.)	<i>Za blāgdan svètoĝ Jàkova je tù mīsa.</i>
PKI	17	<i>Kük od Jāvōrja</i>	kuk	
PKI	18	<i>Sklòpovi</i>	stijene; sastavni dio Jurasove Glavice	<i>Tò je nēprolāzno, ìma pūno lītca i pèčna.</i>
PKI	19	<i>Šántin Stān</i>	pastirski stan	
PKI	20	<i>Bāt</i>	vrh	
PKI	21	<i>Dóci</i>	dolac	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKI	22	<i>Lùk(i)ćeva Pèč(i)na</i>	manja pećina	<i>Zápečak òzidan sprîda kàmēnjen, kòrišten za štàlu.</i>
PKI	23	<i>Pálješka Dràga</i>	draga	<i>...jer je tû páljež. Tû se nîje ništa křčilo, tô van je táko zēznut tērēn da nè bi viřovali.</i>
PKI	24	<i>Lùk(i)ćeva Glàv(i)ca</i>	vrh	
PKI	25	<i>Āspod Kúma</i>	put	
PKI	26	<i>Lokvèt(i)na</i>	lokva	
PKI	27	<i>Glàv(i)ca od Lùk(i)ćove Pèč(i)ne</i>	vrh	
PKI	28	<i>Glàv(i)ca od Jasenára</i>	vrh	
PKI	29	<i>Júk(i)ća Dòl(i)ne</i>	predio	
PKI	30	<i>Šimičilov Gròb</i>	grob u koji je bio pokopan neki Turčin ubijen 1946.; prenesen je na groblje 1990.	
PKI	31	<i>Kònjskã</i>	vrh	
PKI	32	<i>Dùbokĩ Dòlac</i>	dolac	
PKI	33	<i>Dèbelã Glàv(i)ca</i>	vrh	
PKI	34	<i>Živã Vóda</i>	izvor uz kanjon Male Paklenice	<i>Nîje tô nēka jáka vòda. Nē bude cìlu gòdnu, kad su vélke sùše, ònda ùzmakne.</i>

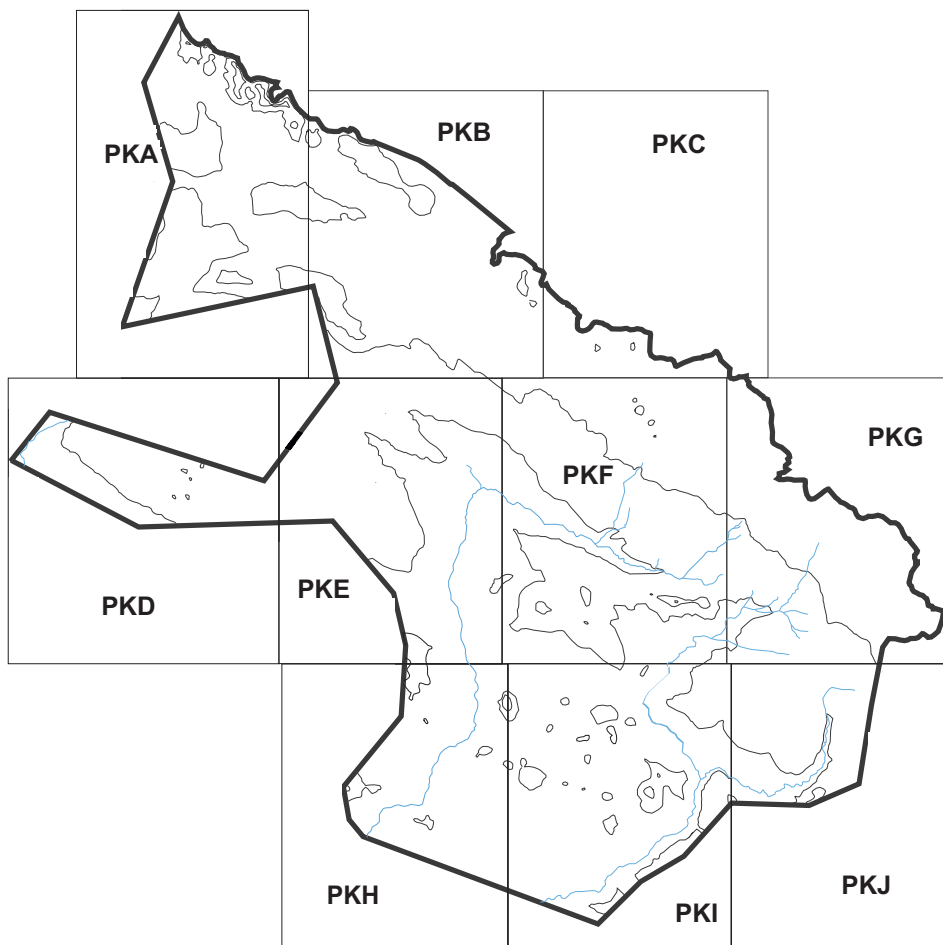
Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKI	35	<i>Òrljača</i>	potok koji se ulijeva u Malu Paklenicu i manji kanjon	
PKI	36	<i>Biljev(i)na</i>	predio	<i>L na Biljevinan</i>
PKI	37	<i>Jasènār</i>	naselje	
PKI	38	<i>Jūsupa Stånovi</i>	pastirski stanovi	
PKI	39	<i>Mådĩrski Dòlac</i>	dolac	<i>Jåko dũboka vřtača, ĩma s�mo s jėdnė strånė s�c ũ tũ vřtaču.</i>
PKI	40	<i>Õbrve</i>	vršna zona od Debele Glavice do vrha Obrva; oblikom podsjeća na obrvu	
PKI	41	<i>Kòs(i)ca</i>	vrh na mjestu gdje se Orljača ulijeva u Malu Paklenicu	
PKI	42	<i>Kũk od Jasenåra</i>	kuk	
PKI	43	<i>Õbrva</i>	vrh	
PKI	44	<i>Kũk od Dũbravě</i>	kuk	
PKI	45	<i>Dũbrava Šår(i)ća</i>	udolina	
PKI	46	<i>Jũk(i)ća Stånovi</i>	pastirski stanovi	
PKI	47	<i>Rũnjav(i)ca</i>	vrh	
PKI	48	<i>Rĩmenić</i>	naselje	
PKI	49	<i>Nėk(i)ća Stånovi</i>	pastirski stanovi	
PKI	50	<i>Måĩ Rĩmenić</i>	vrtača	
PKI	51	<i>Glåv(i)ca od Tråpa</i>	vrh	

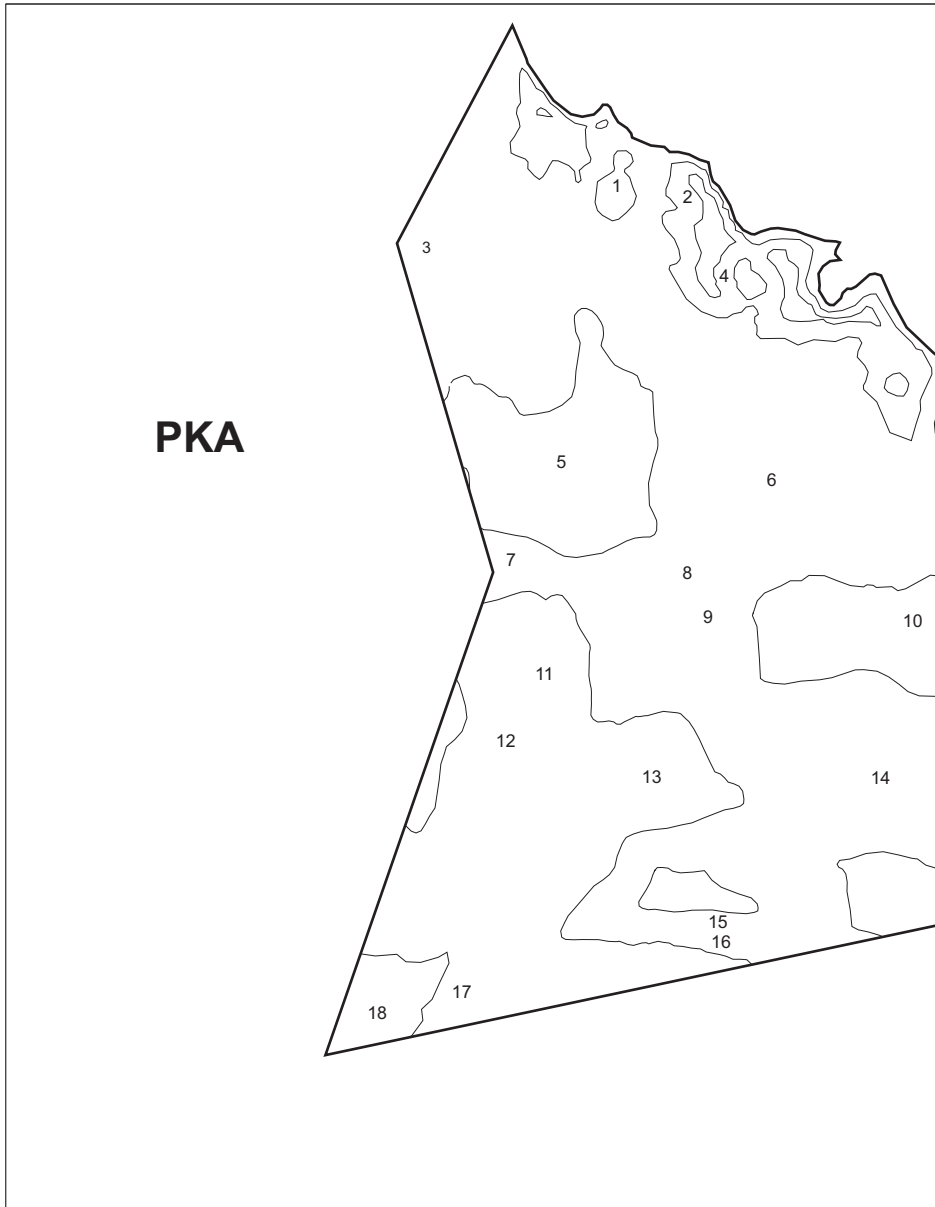
Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKI	52	<i>Dèbelā Glāv(i)ca</i>	vrh	
PKI	53	<i>Pògredna</i>	predio uza stazu	
PKI	54	<i>Bilig</i>	odmorište na putu	<i>Līvo ĩde pūt za Jasènār, a dēsno za Rīmenci.</i>
PKI	55	<i>Rázošje, Glāv(i)ca od Rázošja</i>	skupina od nekoliko manjih vrhova	
PKI	56	<i>Lùcīnka, Lùčīnka</i>	pećina u Maloj Paklenici	
PKI	57	<i>Kapljùvača</i>	pećina u Maloj Paklenici u kojoj kaplje voda	
PKI	58	<i>Třnovā Dòl(i)na</i>	udolina na granici Nacionalnoga parka	<i>Tū stānove ĩmaju Jūrlīne, Jūsupi, Júkići, u Třnovin Dòlnin.</i>
PKI	59	<i>Mālā Kòs(i)ca</i>	vrh između Male i Velike Paklenice	<i>...di se ràčvaju pùtevi...</i>
PKI	60	<i>Búc(i)ća Úmac</i>	vrh	
PKI	61	<i>Pòzdravača</i>	pećina	<i>Vřlo māla pèćna. Tū se nè možete od ničega sklònti. Pòzdravača je zòvu jer je u prólazu.</i>
PKI	62	<i>Stārē Sèl(i)ne</i>	predio	<i>...ù vr Kùsačē...</i>
PKI	63	<i>Kònok, Kònak</i>	odmorište na putu	<i>Zāto što su nèkada kòze, òvce, blāgo, òstale kònaći, i kònačle tāmò.</i>

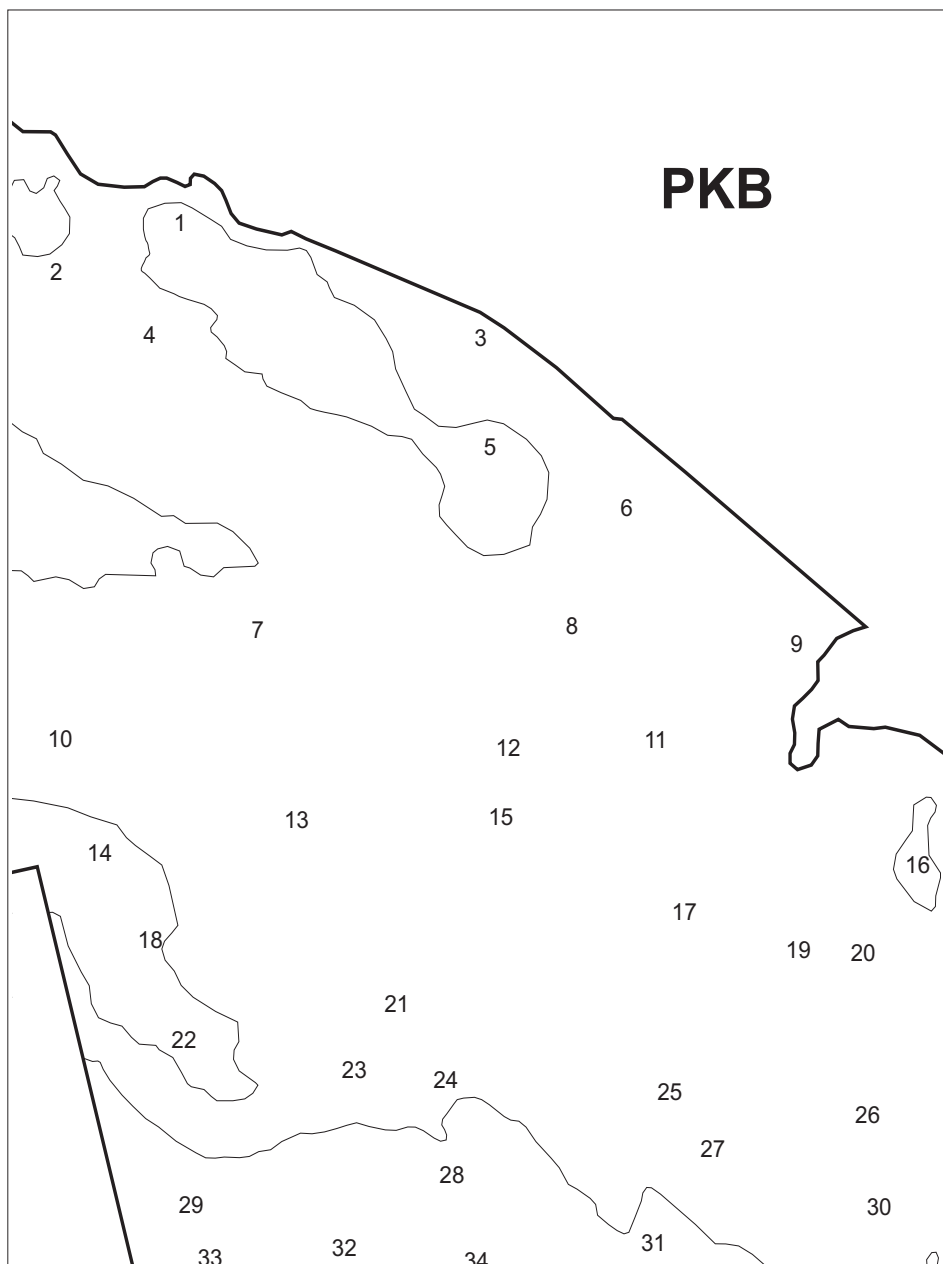
Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKI	64	<i>Mitrova Gràd(i)na</i>	vrh; prema riječima informanata ondje nema ostataka gradine	<i>Nêma nîkâkvih òstâtaka, nego ljûdi su više tàkvih pòzîcija zvâli gràdne.</i>
PKI	65	<i>Mâlã Paklèn(i)ca</i>	potok dug 12,5 km s pritokom Orljačom, izvire ispod Vlaškograda iz nekoliko izvora; donji dio potoka ima kanjonske značajke i presušuje tijekom većega dijela godine	
PKI	66	<i>Kùk od Pér(i)nog Dóca</i>	kuk	
PKI	67	<i>Lòkva</i>	lokva	
PKI	68	<i>Kùsača</i>	kratak kanjon, draga s jarugom koja skuplja vodu iz Lokvice i šalje je u potok Male Paklenice	
PKI	69	<i>Dìdovac, Didovača</i>	vrh	
PKJ	1	<i>Cìljenjè Brìgovi</i>	brdo	<i>...kosirca jèdna, s òbje stráne cìveno, ističe se...</i>
PKJ	2	<i>Mâlĩ Vlaškograd</i>	vrh	
PKJ	3	<i>Štìrovačka Dràga</i>	draga	
PKJ	4	<i>Jérkovac</i>	vrh	

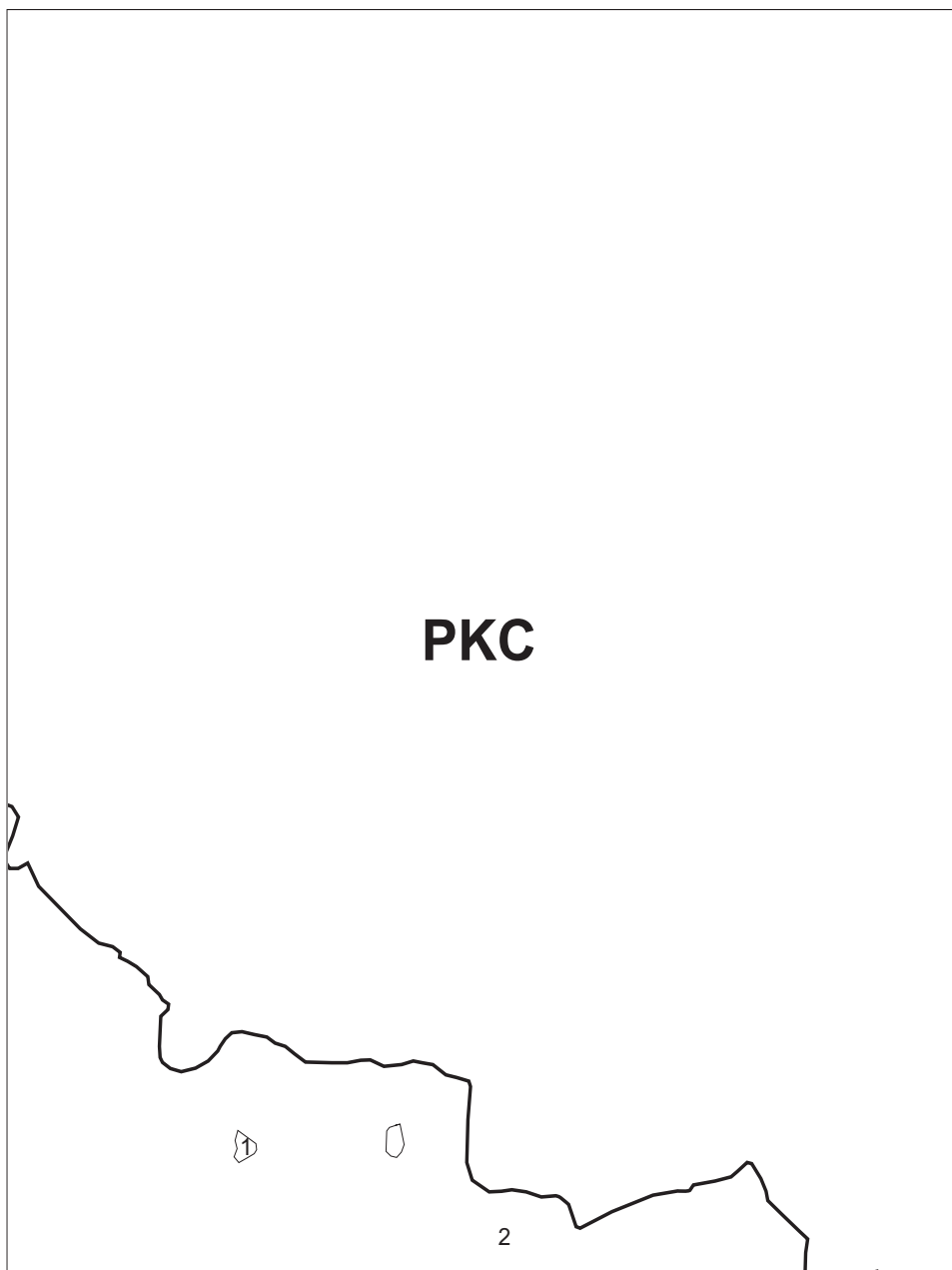
Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKJ	5	<i>Kosir(i)ca</i>	greben	<i>...između zelenoga i krša...</i>
PKJ	6	<i>Lèdenõ Vrìlo</i>	izvor Korita i Orljače	
PKJ	7	<i>Kòr(i)ta</i>	korito u kojemu se napajalo blago; dalje ide u Orljaču	
PKJ	8	<i>Mâlĭ Štirovac</i>	izvor	
PKJ	9	<i>Vr̃š(i)na</i>	vrh	
PKJ	10	<i>Glāv(i)ca od Kòrita</i>	vrh	
PKJ	11	<i>Okrúgl(i)ca</i>	vrh	
PKJ	12	<i>Čāvīnka</i>	vrh	
PKJ	13	<i>Òrļača</i>	potok	
PKJ	14	<i>Sèdlo</i>	udolina između Okruglice i Komića	<i>S Mäslenčkog mòsta, vidĭ se da je sèdlo. Rèkā bi da sidite na sèdlu.</i>
PKJ	15	<i>Kùmĭć, Kòmĭć, Mâlĭ Kùmĭć, Mâlĭ Kòmĭć</i>	vrh	
PKJ	16	<i>Brĭne</i>	predio	<i>Dĭo di se mòže pròci kroz krš.</i>
PKJ	17	<i>Īvānjsko Pòlje</i>	polje u blizini crkve svetoga Ivana	
PKJ	18	<i>Ānt(i)čevića Glāv(i)ca</i>	vrh	
PKJ	19	<i>Brĭna Búc(i)ća</i>	Predio; dio Brina	
PKJ	20	<i>Grād(i)na</i>	vrh na granici nacionalnoga parka	

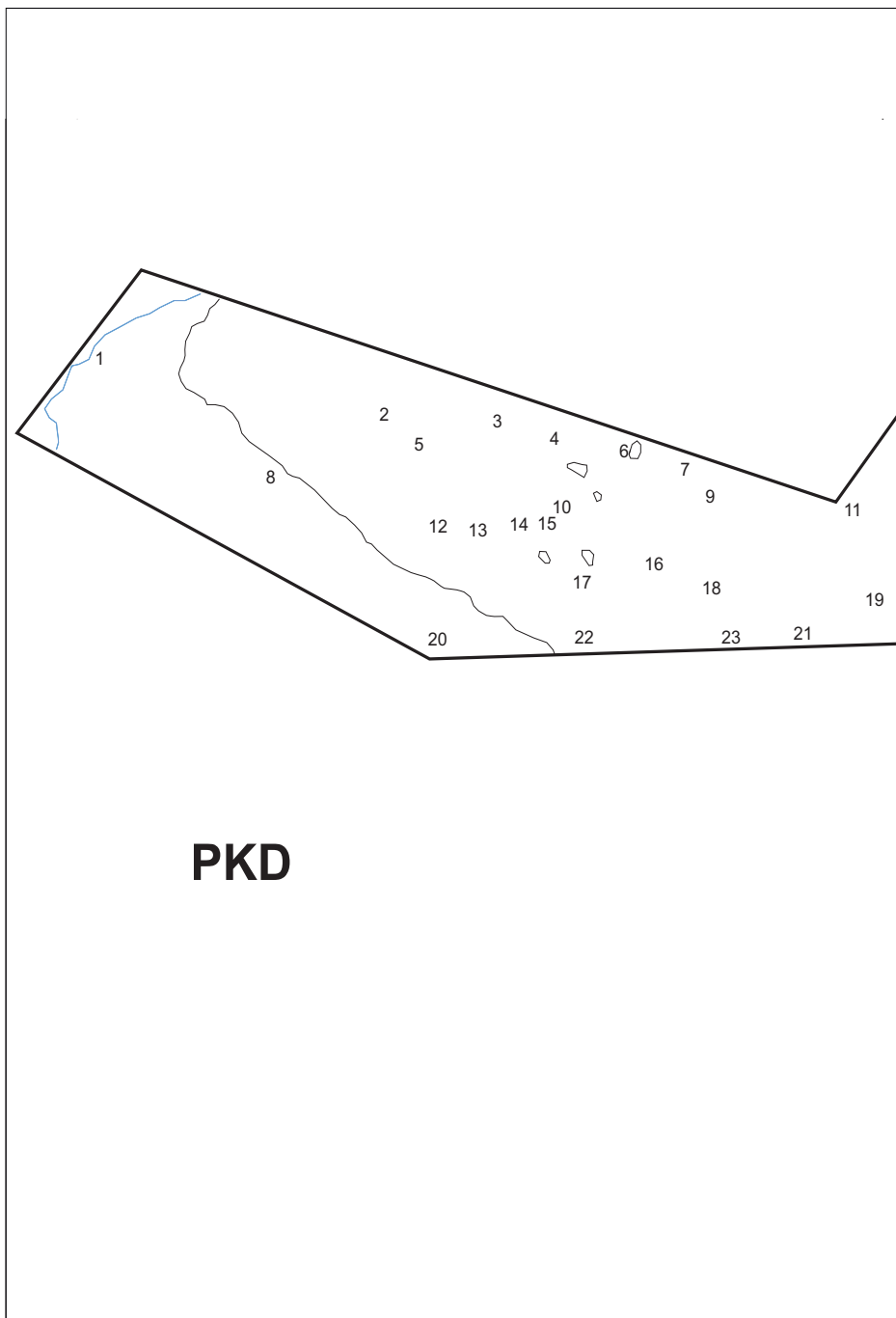
7. Toponomastički zemljovid

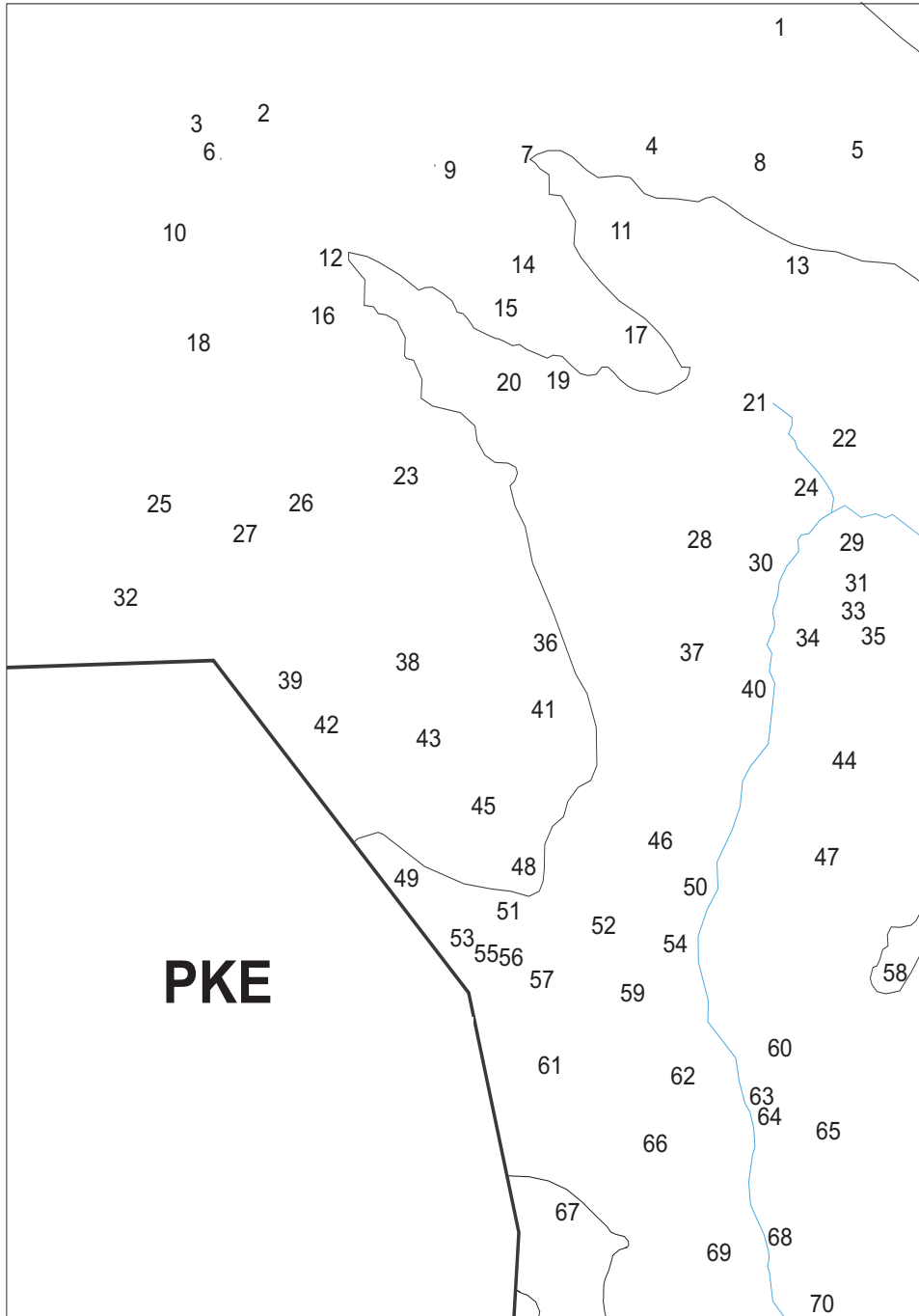

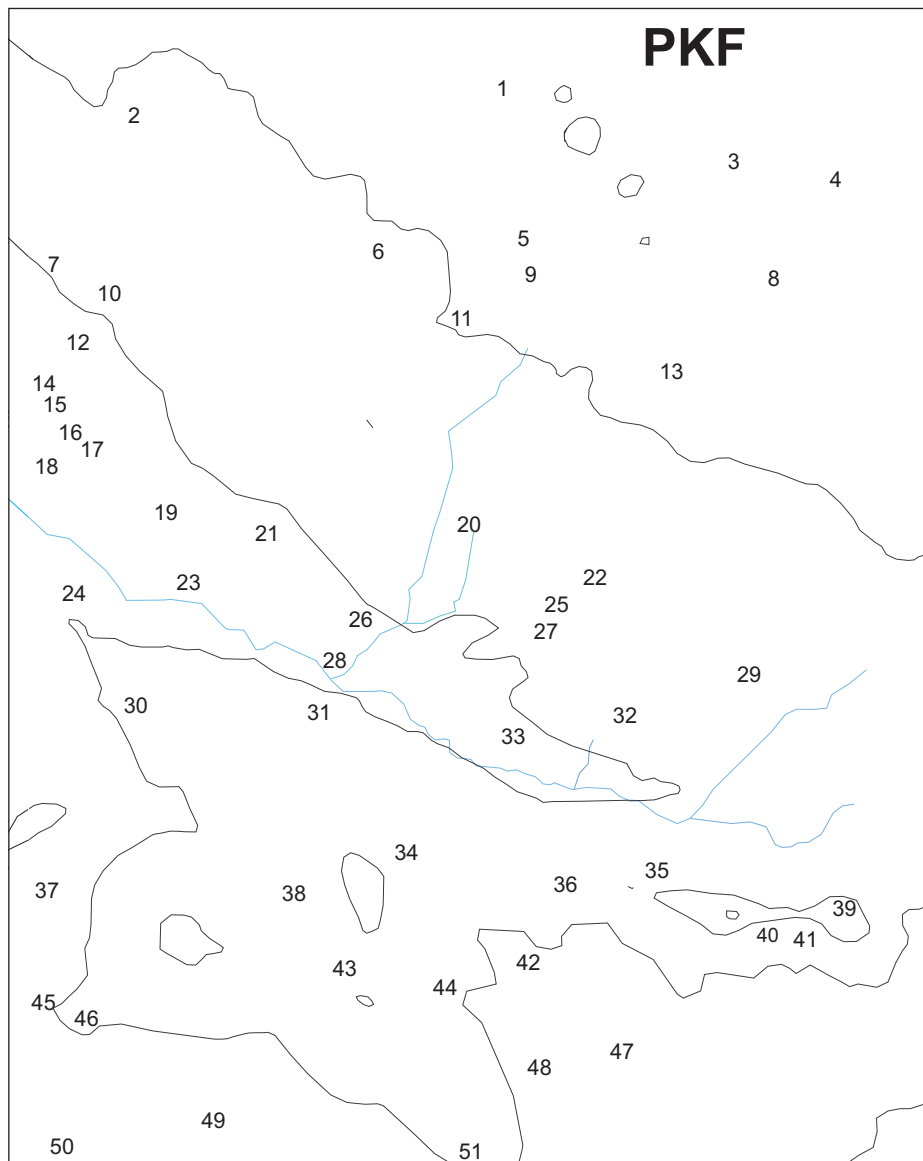

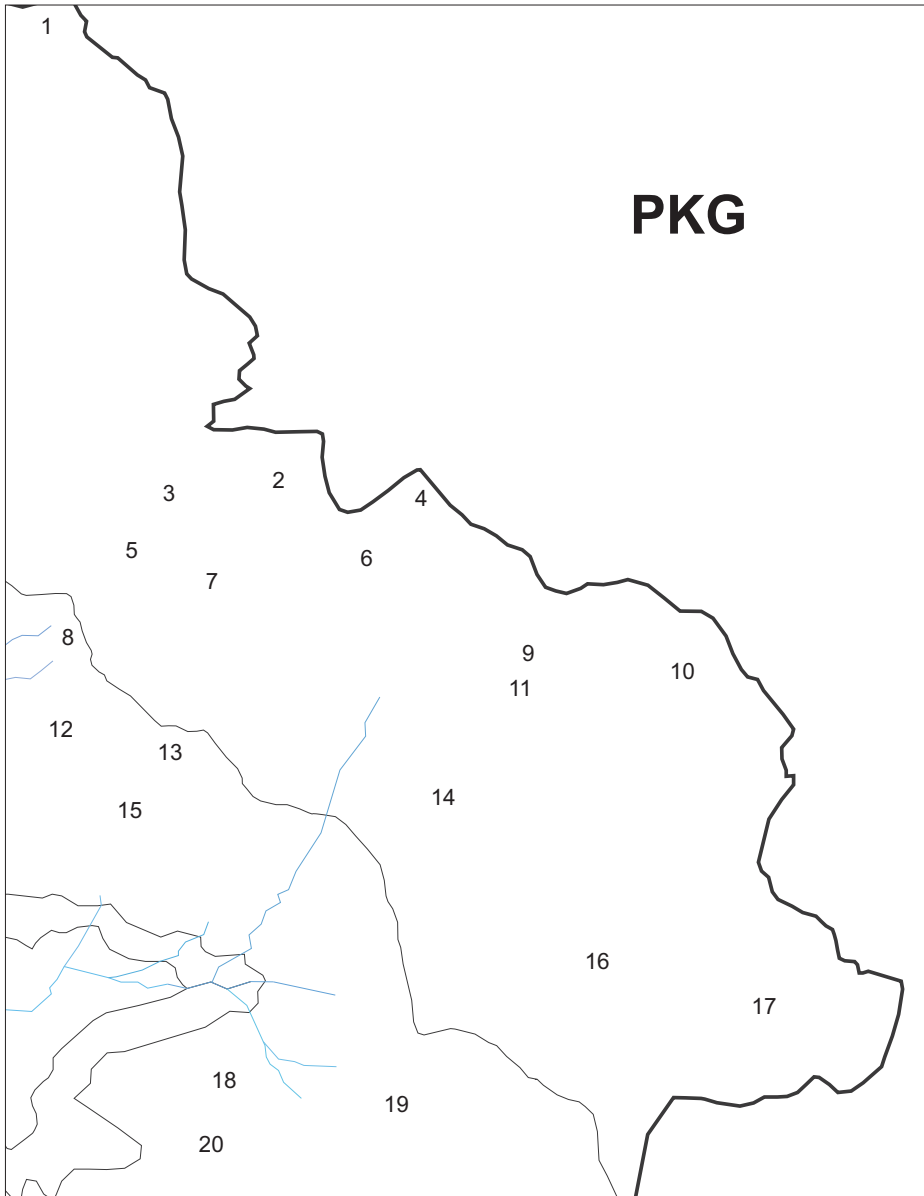

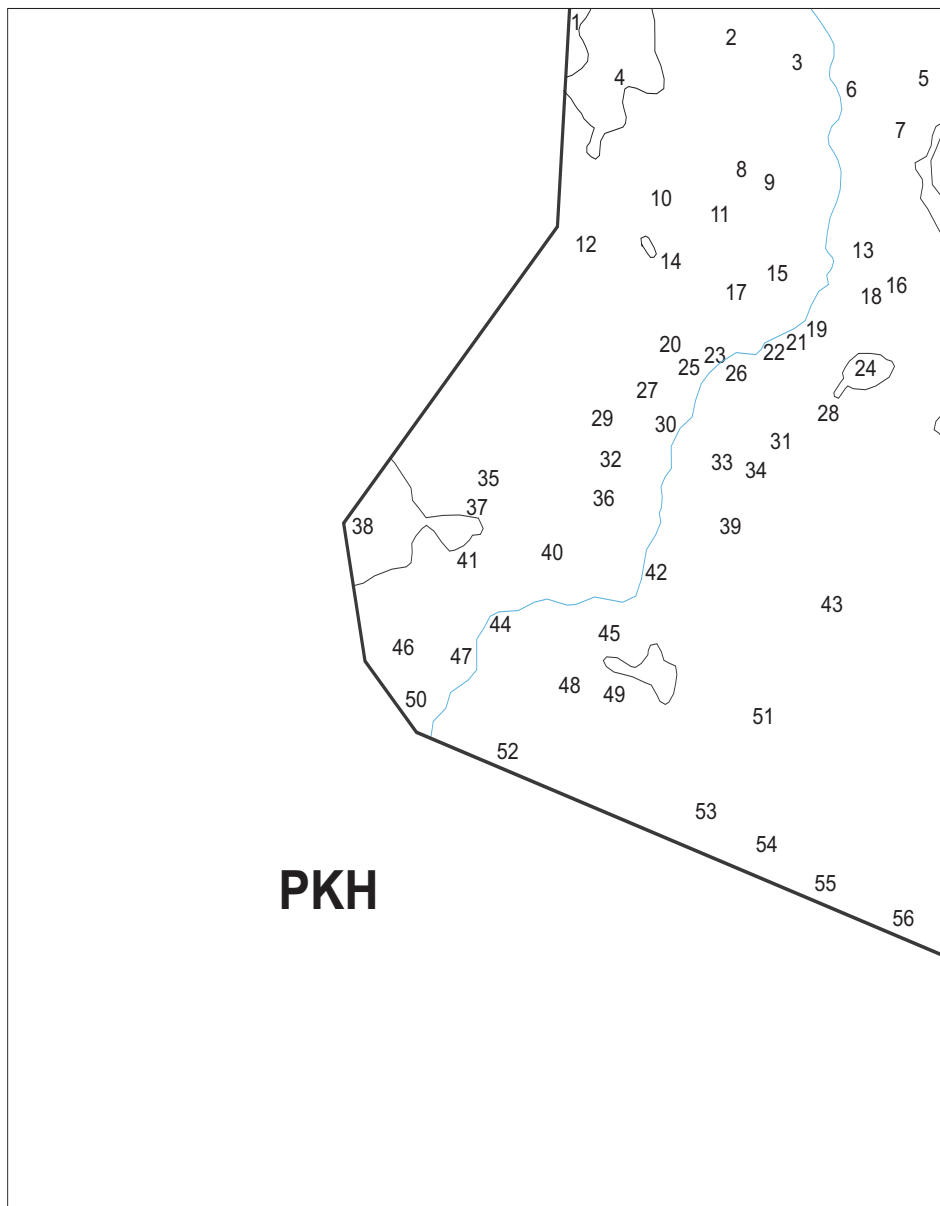

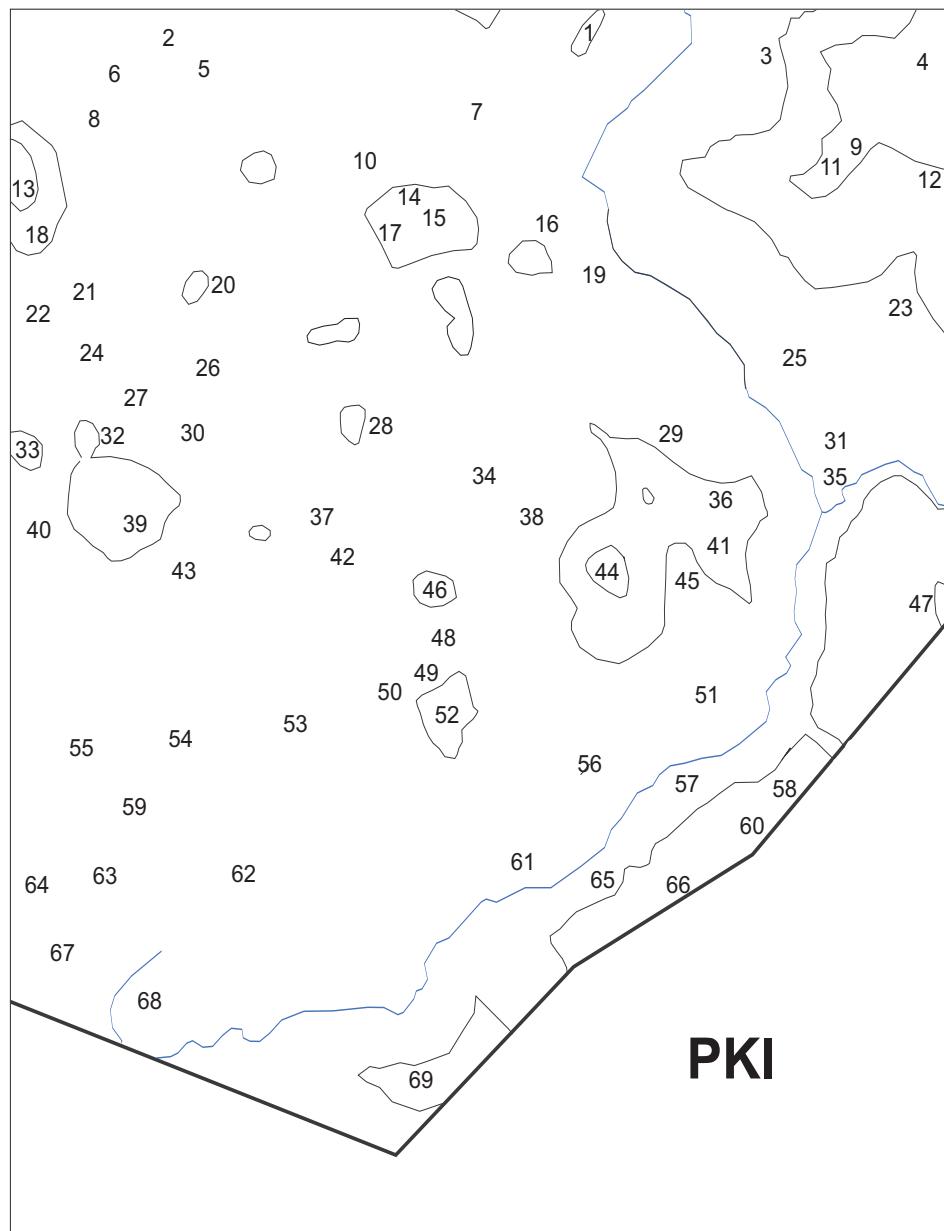

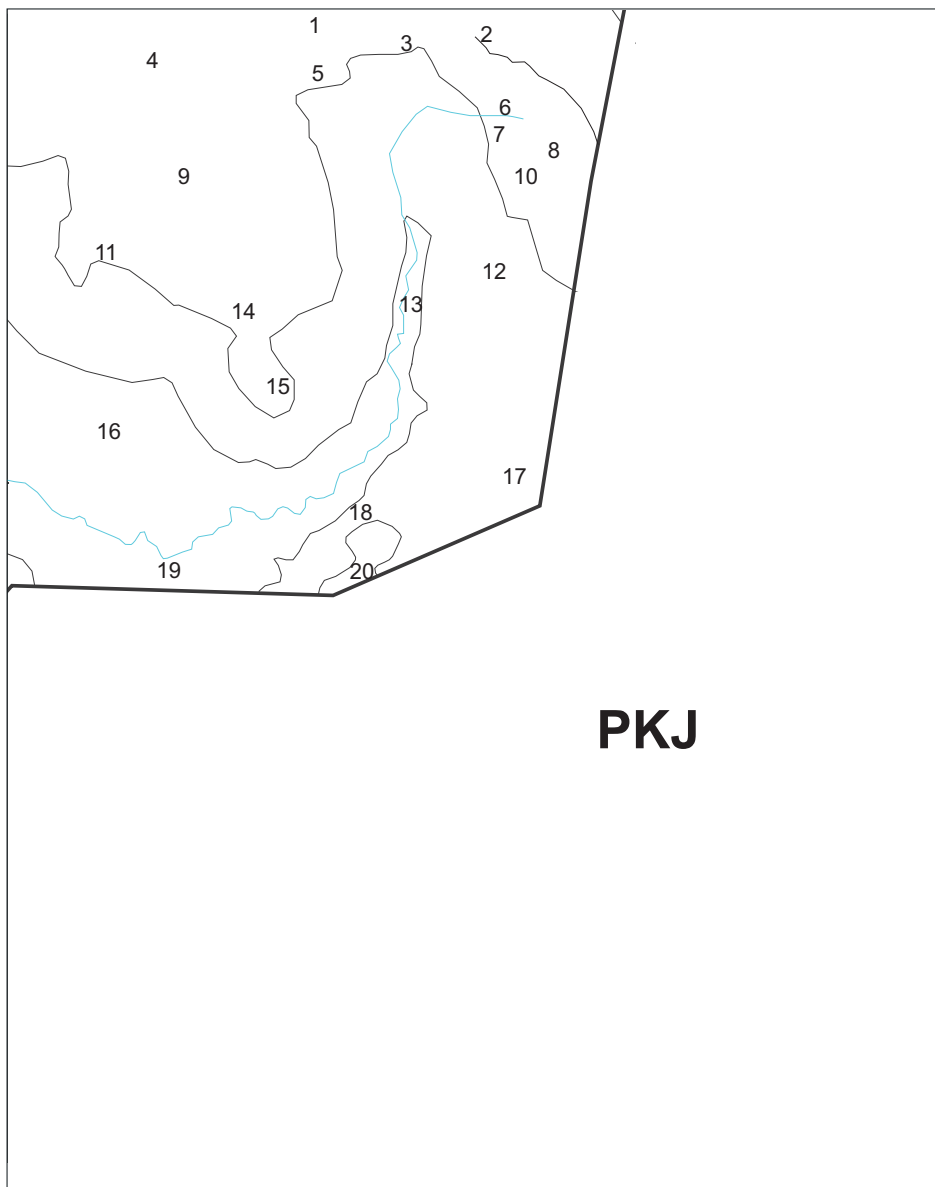

8. Semantičko-motivacijska klasifikacija toponima

Toponimi Nacionalnoga parka Paklenica u ovome poglavlju analizirani su sa semantičko-motivacijskoga gledišta, a skupine u koje su toponimi razvrstani formirane su prema motivacijskim poticajima koji su odigrali presudnu ulogu pri imenovanju referenta.¹³ Takva sistematizacija ima, dakako, i svoje mane, jer podrazumijeva uvrštavanje nekih od toponima u dvije skupine (a katkad i u više njih).

Osnovne semantičko-motivacijske skupine toponima jesu: toponimi motivirani geomorfološkim značajkama referenta, toponimi motivirani antroponimima, toponimi motivirani nazivima biljnoga i životinjskoga svijeta, toponimi motivirani ljudskom djelatnošću, odnosni toponimi, ostali toponimi i toponimi nejasna postanja.

8.1. Toponimi motivirani geomorfološkim značajkama referenta

Ova opsežna skupina toponima obuhvaća odraze toponimijskih apelativa i njihove izvedenice, toponime metaforičkoga postanja, toponime motivirane izgledom ili kojom od značajki referenta i toponime motivirane položajem referenta.

8.1.1. Toponimi u kojima su se odrazili toponimijskih apelativi i njihove izvedenice

8.1.1.1. jednorječni toponimi:

Brdášce, Břdo, Brřna, Brřne, Dóci (2 ×), Dòl(i)ne, Jezérce, Klánci, Lòkva, Lokvèt(i)na, Lòkvica, Prívija, Rázošje, Rázvršje, Stráne, Vláká, Vláké, Vřš(i)na, Vřřlo (2 ×)

8.1.1.2. višerječni toponimi:¹⁴

Àn(i)ća Lúka, Àníća Kùk, Ànt(i)čevića Glàv(i)ca, Bábřn Dòlac (2 ×), Bábřn Kùk, Bábřn Vř (2 ×), Bábřno Jèzero, Bíř Vř, Bójřn Kùk, Bòrovã Kòsa, Brřna Búc(i)ća, Bùkovř Pòtok, Bùkovõ Tòč(i)lo, Búnovačka Vráta / Búnjevačka Vráta, Bùžan(i)ća Dòl(i)na, Bùžonića Strána, Cřljenã Gréda, Cřljenř Brřgovi, Cřljenř Kùk, Cřljenř Kùk (od) Vlákě, Cřñř Òkućak, Cřñř Vř, Cřño Vřřlo, Čavřinov Brřg, Čřč(i)nã Dòl(i)na, Čústin Klánac, Dád(i)ća Dòlac, Dèbelã Glàv(i)ca (2 ×), Dèbelř Kùk, Dèbelõ Břdo, Dòl(i)ne Rám(i)ća i Pár(i)ća, Dònjã Drãga, Drãčevã Strána, Dúbokã Dòl(i)na, Dúbokř Dòlac, Fùrlãnski Vřřovi, Glàv(i)ca od Gòrě, Glàv(i)ca od

¹³ Navedena klasifikacija napravljena je po uzoru na klasifikaciju Odjela za onomastiku i etimologiju Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (v. npr. Brozović Rončević, Čilaš Šimpraga i Vidović 2011).

¹⁴ U ovu skupinu uvršteni su svi toponimi kojih je jedna od sastavnica zemljopisni naziv bez obzira na to što se svaki od njih ponovno pojavljuje u nekoj od ostalih semantičko-motivacijskih skupina.

Kõrõta, Glàv(i)ca od Lùk(i)çove Pèç(i)ne, Glàv(i)ca od Rázošja, Glàv(i)ca od Tràpa, Gõrnjã Drãga, Grãbovë Dòl(i)ne, Gùl(i)nõv Dóçíc, Ív(i)ne Vòd(i)ce, Jágìn Kùk, Jãma Vodàr(i)ca, Jànçijř Dóci, Júk(i)ça Dòl(i)ne, Júk(i)ça Vrõla, Jùrasova Glàv(i)ca, Kàtõca Kùk, Klánac od Àn(i)ça Lúkë, Klánac od Jablanuše, Klánac od Vèl(i)kõ Mõçõla, Kontínovo Vrõlo, Krãjnř Brõg, Krilatř Kùk, Krívř Kùk, Kùk nad Plèçen, Kùk Nõž(i)çar, Kùk od Bùkovog Tòç(i)la, Kùk od Dùbrave, Kùk od Ívinõ Vòdõca, Kùk od Jasenára, Kùk od Jávõrja, Kùk od Mãn(i)të Pèçi, Kùk od Njõvãrske Stránë, Kùk od Pašçètnica, Kùk od Pér(i)nog Dóca, Kùk od Rújice, Kùk od Skrådel(i)ne, Kùk od Zãgona, Kùk Tisa, Kùkovi ispod Vlãke, Lèdenã Drãga, Lèdenã Pèç(i)na, Lèdenõ Vrõlo, Lèrgovã Drãga, Lõpř Brõg, Lùk(i)çeva Glàv(i)ca, Lùk(i)çeva Pèç(i)na, Mãdirski Dòlac, Málã Kòs(i)ca, Málã Kòs(i)ca, Mãn(i)tã Pèç, Mãn(i)tř Kùk, Mãrãsova Gõra, Marãsoviça Pèç(i)na, Mijatova Jãma, Mõdrř Ôkuçak, Mõdrin Dòlac, Nék(i)ça Dòlac (2 ×), Njõvãrska Glàv(i)ca, Njõvãrska Strána, Ôblã Glàv(i)ca, Ôpãljena Strána, Ôrlõv Kùk, Ôstrã Glàv(i)ca, Ôvçjř Kùk, Pãlješka Drãga, Pér(i)ñã Gréda, Piskòvita Kòs(i)ca, Pòç(i)teljov Vř, Rãstovř Dòlac, Rãvnë Drãge, Rãvnř Dòlac, Rõbniçkã Vrãta, Snõžnã Drãga, Stãrõ Vrõlo, Sùvã Drãga, Svètõ Břdo, Šík(i)ça Glàv(i)ca, Šìrokã Brõg (2 ×), Šìrokõ Tòç(i)lo, Škõljìn Dóçíc, Škõlj(i)na Kòsa, Štìrovaçka Drãga, Štìrovaçka Kòsa, Štulínov Dòlac, Šùpljř Kùk, Tád(i)na Glàv(i)ca, Tarãj(i)lova Pèç(i)na, Tihã Pèç, Třnova Dòl(i)na, Vãganskř Vř, Vèl(i)kã Kòs(i)ca, Vèl(i)kõ Dòlac, Vintùr(i)nov(i)çeva Glàv(i)ca, Visokã Glàv(i)ca, Vlãškogradska Drãga, Vlãškogradski Brõg, Vòda na Àn(i)ça Lúci, Vrãta, Vrãta od Sùvë Drãgë, Vrõlo na Mòç(i)lìn, Vrõlo u Njõvãrskoj Stráni, Vùçjã Drãga, Zãpadak Pãr(i)ça, Zãpadak Šík(i)ça, Zèlenř Brõg, Zòran(i)çev Vř, Žívã Vòda (2 ×), Žlibatř Kùk

Razmjerno malen prostor Nacionalnoga parka Paklenica odlikuje se izrazitom raznolikošću geomorfoloških oblika: vrhova, kukova, udolina, vrtaça, dolaca, škrapa, strmaca, speleoloških oblika (jama, peçina, ponora) i stijena neobiçna oblika (v. Bognar 1994: 39–40). Nimalo ne iznenađuje što se takva geomorfološka raznolikost odrazila u šarolikome spektru zemljopisnih naziva (apelativa) zastupljenih u toponimiji.

U ovu opsežnu skupinu toponima uključili smo i leksikalizirane metafore, kao što su *glavica* ‘vrh’, *greda* ‘kamen koji oblikom podsjeća na gredu’, *kuk* ‘velika istaknuta stijena kulastoga oblika’ (v. Bognar 1994: 39), *toçilo* ‘sitno kamenje’ te metafore *vrata* i *kosa* sa značenjem ‘prijevoj’ (primjere vidi niže).

Uzvisine su u pakleniçkome korpusu imenovane razliçitim zemljopisnim nazivima. Najuçestalije su leksikalizirane metafore *kuk* (npr. *Àn(i)ça Kùk, Krilatř Kùk, Kùk od Jasenára*) i *glavica* (npr. *Jùrasova Glàv(i)ca, Njõvãrska Glàv(i)ca, Visokã Glàv(i)ca*). Sâm naziv *vrh* (odnosno njegova lokalna inaçica *vr*) nešto je slabije zastupljen (npr. *Vřš(i)na; Bãbìn Vř, Bõlř Vř, Cřnř Vř, Vãganskř Vř*).

Ostali su nazivi za uzvisine manje uçestali: *brdo* i izvedenice (*Břdo, Brdãšce; Dèbelõ Břdo, Svètõ Břdo*), *brig* (*Cřljenř Brõgovi, Krãjnř Brõg, Lõpř Brõg*), *gora*

(*Mārāsova Gòra*) i *razvršje* ‘skupina od nekoliko vrhova’ (*Rázošje, Ràzvršje*).

Pri imenovanju prijevoja u pakleničkoj toponimiji također prevladavaju leksikalizirane metafore: *kosa/kosica* (*Bòrovã Kòsa, Málã Kòs(i)ca, Piskòvitã Kòs(i)ca, Škíl(j)ñã Kòsa*) i *vrata* (*Búnovačka Vráta / Búnjevačka Vráta, Rìbničkã Vráta*). Naziv *prijevoj* pojavljuje se samo jednom, i to u lokalnoj inačici *privija* (*Privija*).

Udoline se najčešće nazivaju *dolac* (*Dóci; Bãbìn Dòlac, Rãvnĩ Dòlac, Vèl(i)kĩ Dòlac*) i *dolina* (*Čič(i)ñã Dòl(i)na, Dúbokã Dòl(i)na, Trnovã Dòl(i)na*), a za pošumljene prostore zabilježili smo nazive *vlaka* ‘izduženo zemljište’ (*Vláka, Vlãke*) i *brina* ‘ravan pošumljen predio’ (*Brĩna, Brĩne, Brĩna Búc(i)ća*). Naziv *strana* označuje ‘prostor u kršu bogat travom i pogodan za ispašu’ (*Strãne, Drãčevã Strãna, Njĩvãrska Strãna, Ôpãljena Strãna* itd.).

Za ostale se konfiguracije rabe nazivi: *draga* (*Dònjã Drãga, Lèrgovã Drãga, Vùčjã Drãga*), *klanac* (*Klãnci; Čústin Klãnac, Klãnac od Àn(i)ća Lúkẽ* i dr.), *zapidak* ‘predio s obradivom zemljom’ (*Zãpadak Pár(i)ća, Zãpadak Šík(i)ća*), *točilo* ‘sitno kamenje’ (*Širokõ Tòč(i)lo*), *okučak* ‘posebno istaknut vrh u nizu’ (*Cřnĩ Ôkučak, Mòdrĩ Ôkučak*), *luka* ‘livada’ (*Àn(i)ća Lúka*).

Izrazito krški reljef Nacionalnoga parka Paklenica odlikuje se i velikim brojem podzemnih morfoloških oblika za koje se u toponimiji rabe nazivi *pećina* (*Lèdenã Pèč(i)na, Lúk(i)čevã Pèč(i)na, Marãsovića Pèč(i)na, Tarãj(i)lova Pèč(i)na*), *peć* (*Mãn(i)tã Pèc, Tĩhã Pèc*) i *jama* (*Jãma Vodãr(i)ca, Mijatova Jãma*).¹⁵

Izvori vode najčešće se imenuju hidronimijskim nazivom *vrilo* (*Vrĩlo; Črño Vrĩlo, Lèdenõ Vrĩlo, Vrĩlo u Njivãrskoj Strãni*); pojavljuje se i naziv *voda/vodica* (*Živã Vóda* (2 ×), *Ív(i)ne Vòd(i)ce*), dočim je naziv *vir* zasvjedočen samo u toponimu *Furlãnski Vĩrovi*. Ostali hidronimijski nazivi u istraženoj toponimiji jesu: *lokva* ‘nakupina kišnice u kršu’ (*Lòkva, Lòkvica, Lokvèť(i)na*), *potok* (*Bùkovĩ Pòtok*) i *jezero* (*Jezérce; Bãbĩno Jèzero*).

8.1.2. Toponimi metaforičkoga postanja

Bãdãnj (2 ×), *Bãt, Bilig, Čũnj, Kãciga, Klĩn, Kòrõna, Kosir(i)ca* (2 ×), *Kùk Nòž(i)čar, Òbrva, Òbrve, Oglãv(i)novac, Òkno, Òrgulje, Plèce, Stúp* (2 ×), *Škripovi, Trãpèz, Vèl(i)kã Čelãkuša, Vis(i)baba, Vjèštica, Zúb od Mãn(i)tẽ Pèci, Zùpkovača*

Izgled referenta u pakleničkoj se toponimiji često se dočarava metaforom, naročito u slučaju njegova upadljiva ili neobična izgleda. Primjerice, *Kãciga, Òrgulje* i *Vjèštica* izolirane su stijene unutar Manite Peći koje oblikom izrazito asociraju na navedene predmete, odnosno lik.

Toponimima metaforičkoga postanja smatramo i one u kojih je primijenjen neki postupak izvođenja iz osnovnoga leksema (npr. *Oglãv(i)novac* < glava, *Vèl(i)kã Čelãkuša* < čelo, *Zùpkovača* < zub, *Kùk Nòž(i)čar* < noga).

¹⁵ Za speleološke pojave na području Nacionalnoga parka Paklenica vidi Božičević (1994).

Među raznim motivima za metaforičko imenovanje u pakleničkoj toponimiji izdvajamo, kao jedan od najčešćih, nazive dijelova ljudskoga tijela (npr. *Kùk Nòž(i)čar*, *Öbrva*, *Öbrve*, *Oglàv(i)novac*, *Vèl(i)kã Čelàkuša*, *Zúb od Màn(i)tě Pěci*, *Zùpkovača*).

8.1.3. Toponimi motivirani izgledom ili nekom od značajki referenta

8.1.3.1. veličina: *Mâlã Kòs(i)ca*, *Mâlã Mòč(i)la*, *Mâlã Paklèn(i)ca*, *Mâlã Rúja*, *Mâlě Krčev(i)ne*, *Mâlě Čúk*, *Malě Javòrnik*, *Mâlě Mòžak*, *Mâlě Rìmenic*, *Mâlě Štirovac*, *Mâlě Vlãškograd*, *Kòm / Kùm / Vèl(i)kĩ Kòm / Vèl(i)kĩ Kùm*, *Kòmíc*, *Kòmíc / Kùmíc / Mâlě Kùmíc*, *Vèl(i)kã Čelàkuša*, *Vèl(i)kã Kòs(i)ca*, *Vèl(i)kã Mòč(i)la*, *Vèl(i)kã Paklèn(i)ca*, *Vèl(i)kã Rúja*, *Vèl(i)kã Strážben(i)ca*, *Vèl(i)kě Krčev(i)ne*, *Vèl(i)kĩ Čúk*, *Vèl(i)kĩ Dòlac*, *Vèl(i)kĩ Kùk*, *Vèl(i)kĩ Mòžak*

Većina toponima motiviranih veličinom referenta pravilno je raspoređena u parove, npr. *Vèl(i)kã Mòč(i)la* – *Mâlã Mòč(i)la*, *Vèl(i)kĩ Mòžak* – *Mâlě Mòžak*, *Vèl(i)kã Paklèn(i)ca* – *Mâlã Paklèn(i)ca*. Toponim *Vèl(i)kĩ Dòlac* jedini je bez para.¹⁶ Determinant *veliki* katkad se izostavlja, primjerice u parova *Mâlě Rìmenic* i *Rìmenic*, *Mâlě Javòrnik* i *Javòrnik*, *Mâlě Štirovac* i *Štirovac*¹⁷ te *Mâlě Vlãškograd* i *Vlãškograd*.

U toponimskome paru *Kùm / Kòm / Vèl(i)kĩ Kùm / Vèl(i)kĩ Kòm* – *Kùmíc / Kòmíc / Mâlě Kùmíc*, opozicija po veličini izražena je na dva načina. Prvi je način upotreba osnovnoga lika *Kùm / Kòm* i deminutiva *Kùmíc / Kòmíc*, dočim se u drugoj inačici na osnovni lik nadodaju determinanti *veliki* i *mali* (*Vèl(i)kĩ Kùm / Vèl(i)kĩ Kòm* – *Mâlě Kùmíc*).¹⁸

8.1.3.2. oblik: *Dèbelã Glàv(i)ca* (2 ×), *Dèbelĩ Kùk*, *Dèbelõ Břdo*, *Dùbokã Dòl(i)na*, *Dùbokĩ Dòlac*, *Krilať Kùk*, *Krívĩ Kùk*, *Mâlã Rúja*, *Núglo* (2 ×), *Öblã Glàv(i)ca*, *Okrúgl(i)ca*, *Öštrã Glàv(i)ca*, *Ràvnĩ Dòlac*, *Ràvně Drãge*, *Rúja*, *Sklòp*, *Sklòp(i)na*, *Sklòpovi*, *Střmac*, *Širokĩ Bríg* (2 ×), *Širokõ Tòč(i)lo*, *Šùpljĩ Kùk*, *Vèl(i)kã Rúja*, *Visokã Glàv(i)ca*, *Žlibať Kùk*

Takvi toponimi najčešće imaju strukturu opisni determinant + zemljopisni naziv. Determinanti koji se pritom pojavljuju jesu: ‘debeo’ (*Dèbelã Glàv(i)ca* (2 ×), *Dèbelĩ Kùk*, *Dèbelõ Břdo*), ‘ravan’ (*Ràvnĩ Dòlac*, *Ràvně Drãge*), ‘dubok’ (*Dùbokã Dòl(i)na*, *Dùbokĩ Dòlac*), ‘kriv’ (*Krívĩ Kùk*), ‘obao’ (*Öblã Glàv(i)ca*), ‘okrugao’ (*Okrúgl(i)ca*), ‘oštar’ (*Öštrã Glàv(i)ca*), ‘širok’ (*Širokĩ Bríg* (2 ×), *Širokõ Tòč(i)lo*), ‘visok’ (*Visokã Glàv(i)ca*) i ‘šupalj’ (*Šùpljĩ Kùk*). Oblik referenta naročito je slikovito dočaran toponimima *Krilať Kùk* i *Žlibať Kùk* (< žlijeb). *Nuglo* ‘kut, ugao’

¹⁶ Toponimu *Velika Stražbenica* par je *Mala Stražbenica*, no ona nije uvrštena u naš korpus jer se tako imenovan referent nalazi izvan granica Nacionalnoga parka Paklenica.

¹⁷ *Štirovac* je vrh, a *Mâlě Štirovac* izvor.

¹⁸ Izvan toga toponimskog para u Paklenici postoji još jedan vrh *Kòmíc*, koji je nešto udaljeniji od navedenoga toponimskog para, stoga je teško utvrditi njihovu eventualnu povezanost.

(*Núglo* (2 ×)) označuje ‘vrtaču zatvorenu s jedne strane’.¹⁹ *Ruja* (*Rúja*; *Mâlã Rúja*, *Vèl(i)kã Rúja*) jest, prema objašnjenju informanta, uzvisina u obliku obrve na koju se izlazi iz udoline. Derivacijom su nastali toponimi *Str̃mac* (< strm) i *Sklop(i)na* (< sklop).

8.1.3.3. boja: *Bíl̃ Vř̃*, *Cřljenã Gréda*, *Cřljeñ Br̃govi*, *Cřljeñ Kùk*, *Cřljeñ Kùk (od) Vlãke*, *Crljeñ(i)ca*, *Cřñ Ôkučak*, *Cřñ Vř̃*, *Cřñ Vřilo*, *Mödr̃ Ôkučak*, *Zèleñ Br̃g*

Najzastupljenija je crvena (u lokalnome govoru *crljena*) boja, koja upućuje na sastav stijena (*Cřljenã Gréda*, *Cřljeñ Br̃govi*, *Cřljeñ Kùk*, *Cřljeñ Kùk (od) Vlãke*, *Crljeñ(i)ca*), zatim slijedi crna (*Cřñ Ôkučak*, *Cřñ Vř̃*, *Cřñ Vřilo*), a potvrđene su i bijela (*Bíl̃ Vř̃*), modra (*Mödr̃ Ôkučak*) i zelena boja (*Zèleñ Br̃g*).

8.1.3.4. biljni pokrov: *Biljeṽ(i)na*, *Gòlíc*, *Gölovrhe*, *Lãstve*, *Rünjav(i)ca*, *Trnovã Dòl(i)na*

Navedeni toponimi upućuju na općenite značajke biljnoga pokrova, odnosno na njegovu prisutnost (*Rünjav(i)ca*, *Trnovã Dòl(i)na*) ili odsutnost (*Gòlíc*, *Gölovrhe*). Toponim *Biljeṽ(i)na* izveden je iz *bilja* ‘suho drvo’²⁰, a *lastva* (*Lãstve*) jest apelativ sa značenjem ‘skača, zaskok, mjesto među ratovima (rtima, punta-ma) gdje što raste’.²¹

Toponimi izvedeni izravno iz naziva pojedinih biljaka navedeni su u poglavlju 8.3.1.

8.1.3.5. sastav i značajke tla: *Babùnjuša*, *Křš*, *Písak*, *Pískavac*, *Piskòvitã Kòs(i)ca*, *Plãna*, *Plõce* (2 ×), *Rãpavac*, *Sřga*

Na sastav i značajke tla upućuju toponimi *Babùnjuša* (< *babulj* ‘kamen’), *Křš*, *Písak*, *Pískavac*, *Piskòvitã Kòs(i)ca*, *Plãna* (‘neplodan teren’), *Rãpavac* (< (*h*)*rapav*) i *Sřga*.

8.1.3.6. postojanje vode: *Bãbino Jèzero*, *Cřñ Vřilo*, *Fùrlãnski Vřovi*, *Ív(i)ne Vòd(i)ce*, *Jãma Vodàr(i)ca*, *Jezérce*, *Júk(i)ca Vřila*, *Kapljuvača*, *Kãtíca Vodèn(i)ca*, *Kontínovo Vřilo*, *Kòr(i)ta* (2 ×), *Lèdeñ Vřilo*, *Lòkva*, *Lòkvica*, *Lokvèt(i)na*, *Mâlã Mòč(i)la*, *Mòkrača*, *Njivãrski Bùnãr*, *Stãr̃ Vřilo*, *Vèl(i)kã Mòč(i)la*, *Vòda na Àn(i)ća Lúci*, *Vřilo*, *Vřilo (na Mòč(i)lin)*, *Vřilo u Njivãrskoj Strãni*, *Živã Kãmen(i)ca*, *Živã Vòda* (2 ×)

Zasebna su tema na području Paklenice hidronimi. Naime, velik broj vodenih referenata nije preživio do današnjega dana zbog presušivanja brojnih izvora u posljednjih nekoliko desetljeća. Tekućice u području dolina Velike i Male Pakle-

¹⁹ Usp. toponime *Núgli* i *Núglíc* u miljevačkim i prominskim selima (Čilaš Šimpraga 2013: 8), zatim toponime *Núgõ*, *Núgõ vãla* i *Nuglènice* (< *nuglenica* ‘njiva u kutu’ < *nugo* ‘ugao’) u Gradcu (Zažablje) (Vidović 2009: 187) i toponim *Nügõ* u Popovu (Vidović 2011: 226).

²⁰ *Bilja je sũvo dřvo. Stã san nã bilju pa me opãllo po glãvi* (podatci s terena).

²¹ Usp. toponim *Lãstva* (Dalmacija, Hercegovina, Crna Gora). Usp. ERHSJ II, s. v. *lastva*.

nice rijetke su jer se, zbog izrazite vodopropusnosti vapnenačkih stijena, većina voda brzo izgubi u podzemlju (Bognar 1994: 36). Uz to, znatan dio tekućica tijekom sušnoga dijela godine gotovo potpuno ili djelomično presuši. Brojne su i jaruge, odnosno povremeni tokovi koji su aktivni samo dijelom godine.²²

Mnogi od navedenih toponima pojavljuju se u još jednoj toponimijskoj skupini. To su toponimi koji sadržavaju toponimizirani apelativ – npr. *Lòkva* (v. 8.1.1.1.), *Bàbino Jèzero*, *Ív(i)ne Vòd(i)ce* (v. 8.1.1.2.) – i oni koji su nastali kao rezultat ljudske djelatnosti – npr. *Kàtića Vodèn(i)ca*, *Njivàrski Bùnār* (v. 8.4.1.4.). Svjesni činjenice da takav postupak ima nedostataka metodološke naravi, na njega smo se odlučili težeći objediniti sve toponime motivirane postojanjem vode. Naime, kada bismo isključili navedene toponime iz ove skupine, preostao bi nam razmjerno malen broj toponima: *Jàma Vodàr(i)ca*, *Kapljuvača* ('voda koja kaplje'), *Màlā Mòč(i)la* i *Vèl(i)kā Mòč(i)la*, *Živā Kāmen(i)ca*, čime ne bismo dočarali jasnu sliku o stvarnoj brojnosti tih toponima.

S druge strane, kako je osnovni klasifikacijski kriterij ovoga rada motivacijski, u ovu skupinu nisu uključeni hidronimi koji nisu motivirani postojanjem vode, primjerice *Vèl(i)kā Paklèn(i)ca* i *Màlā Paklèn(i)ca* (v. 8.1.3.7.).

8.1.3.7. ostale značajke referenta: *Brèz(i)menjača* (2 ×), *Kùsača*, *Lèdenā Drāga*, *Lèdenā Pèc(i)na*, *Lèdenō Vrilo*, *Lipī Brīg*, *Màlā Paklèn(i)ca*, *Òpāljenja Strána*, *Páljež/Pálježi*, *Plàzača*, *Pòzdravača*, *Přdež(i)ne*, *Snížnā Drāga*, *Stārē Sèl(i)ne*, *Stārō Vrilo*, *Strūge*, *Súvā Drāga* (2 ×), *Tihā Pèc*, *Vèl(i)kā Paklèn(i)ca*, *Vitrenik*, *Zālā Plòča*, *Živā Kāmen(i)ca*, *Živā Vóda* (2 ×)

U toponimima motiviranim ostalim značajkama referenta česte su sastavnice determinante koje kazuju klimatske uvjete: 'leden' (*Lèdenā Drāga*, *Lèdenā Pèc(i)na*, *Lèdenō Vrilo*) i 'snježan' (*Snížnā Drāga*). Toj skupini toponima pripada i toponim *Vitrenik*, motiviran izloženosti snažnom vjetru (buri). Na zahvaćenost požarom asociraju toponimi *Òpāljenja Strána* i *Páljež/Pálježi*.

Uz navedene značajke referenta izdvajamo i sljedeće: 'suh' (*Súvā Drāga* (2 ×)), 'tih' (*Tihā Pèc*), 'star' (*Stārē Sèl(i)ne*, *Stārō Vrilo*), 'lijep' (*Lipī Brīg*), 'živ' (odnosi se na vodu) (*Živā Kāmen(i)ca*, *Živā Vóda* (2 ×)).

U ovu toponimijsku skupinu valja uključiti i hidronime *Vèl(i)kā Paklèn(i)ca* i *Màlā Paklèn(i)ca*. Pučka etimologija sklona je povezivanju tih toponima s paklenim vrućinama koje ljeti vladaju na pakleničkome području.²³ No, po svemu sudeći, motivacija je krenula od imenice *paklina* 'smola, katran'²⁴ te se odnosi na

²² Jedini važniji vodotoci južnoga Velebita jesu potoci Velike i Male Paklenice s pritocima Brezimenjačom, Suhom Dragom (VP) i Orljačom (MP). Detaljnije vidi u Bognar (1994: 38).

²³ U samoj Maloj Paklenici zabilježena su 42 °C, što je jedna od najviših temperatura u povijesti meteoroloških mjerenja u Hrvatskoj (Čaplar 2006: 27).

²⁴ Oba leksema imaju istu etimologiju. Naime, ARJ navodi dva značenja imenice *pakao*: 1. 'smola, katran' (ARJ, s. v. 1. pakao) i 2. 'po kršćanskom vjerovanju mjesto vječnih muka za đavole

smolu iz pakleničkih šuma koja se upotrebljavala za dobivanje pakline za svjetlo i premazivanje drvenih brodova.

Još neki od slikovitih toponima jesu *Zâlã Plöčã* (< zao), koji vjerojatno ilustrira nepristupačnost referenta ili nepovoljne uvjete na njemu, *Pòzdravača* (< pozdrav), pećina na početku kanjona Male Paklenice, *Plàzača* (< plaziti), tijesna uzbrdica kojom se nekoć moralo plaziti na rukama) te *Přdež(i)ne* (< prdjeti), preديو vjerojatno tako imenovan zbog (ne)kvalitete tla. U nedostatku motivacije nastao je (čak dva puta) toponim *Brèz(i)menjača*. Motivacijska sveza s polazišnim leksemom nejasna je u toponima *Kùsača* (< *kus* ‘komad’), kojim se imenuje kanjon s jarugom.

8.1.4. Toponimi motivirani položajem referenta

Dônjã Drãga, Dônjř Boròvnik, Dônjř Prílaz, Gòrnjã Drãga, Gòrnjř Prílaz, Krâjnř Brřg, Srèdnjř Boròvnik

Položaj toponima u pakleničkoj se toponimiji označuje jednim od sljedećih prostornih determinanata: *donji, gornji, srednji, krajni*. „Pravilni” su parovi *Dônjã Drãga – Gòrnjã Drãga* i *Dônjř Prílaz – Gòrnjř Prílaz*. *Dônjř* i *Srèdnjř* Borovnik, čini se, nisu u međusobnoj svezi s obzirom na popriličnu zemljopisnu udaljenost.²⁵

Uz navedene toponime postoji još jedna skupina toponima motiviranih položajem referenta. To su toponimi motivirani položajem referenta na koji se odnose u odnosu na drugi referent (vidi 8.5.1.).

8.2. Toponimi motivirani antroponimima

8.2.1. jednorječni: *Bòjinac, Ivánkovac, Jérkovac, Jùrline, Kàtíci, Knéževíci, Marásovac, Marásović, Pár(i)ći, Pàklarić, Rám(i)ći, Rìmenić, Šèšeljovac, Škíljići*

8.2.2. višerječni:

Àn(i)ća Lúka, Àn(i)ća Kùk, Ànt(i)čevíca Glàv(i)ca, Bójin Kùk, Bùšljetića Stàn, Bùžonića Strána, Brřna Búc(i)ća, Bùžan(i)ća Dòl(i)na, Čavlinov Brřg, Čič(i)nã Dòl(i)na, Čústin Klánac, Dád(i)ća Dòlac, Dòl(i)ne Rám(i)ća i Pár(i)ća, Dòšenove

i grešnike’ (ARj, s. v. 2. pakao) te *paklina* ‘isto što 1. pakao’ (ARj, s. v. 1. paklina). Navedimo samo neke od brojnih paralela u toponimiji: *Paklenjača* – a) zaselak u Dalmaciji u kotaru benkovačkom, b) voda u Velebitu od dalmatinske strane (nije jasno misli li se upravo na potok Velika Paklenica, op. autorice), c) brdo i potok kod sela Mikleuške u Hrvatskoj (»u ovome brdu vadi se paklena (kolomaz)«) (ARj, s. v. 2. Paklenjača); *Pakleni Doci* – brdo u Poljicima (»kaže se, da onamo ima pakline«) (ARj, s. v. Pakleni Doci), *Pakleni Otoci* – otočići u kotaru hvarskom (ARj, s. v. Pakleni Otoci); *Pakline* a) gora u zapadnoj Bosni, koja se zove i Homar, b) ime potoku i zemljištu u Poljicima, c) ime trima mahalama u Bosni, d) tri mjestanca u Dalmaciji, jedno u kotaru zadarskom, dva u kotaru makarskom (ARj, s. v. Pakline).

²⁵ S druge strane, *Srednji Borovnik* u mogućoj je svezi s *Kneškim*, s obzirom na razmjernu zemljopisnu bliskost.

Njive, Dračevã Strána, Dùbrava Šár(i)ća, Gràd(i)na Marásovića, Gùl(i)nõv Dóčić, Ívanove Jãme, Ív(i)ne Vòd(i)ce, Jágìn Kùk, Jãz Vínke, Júk(i)ća Dòl(i)ne, Júk(i)ća Stànovi, Júk(i)ća Vrìla, Jùrasova Glàv(i)ca, Jùrlina Stân, Jùsupa Stànovi, Kàtíća Kùk, Kàtíća Mlìn, Kàtíća Vodèn(i)ca, Kontínovo Vrìlo, Lêrgova Drãga, Lùk(i)ćeva Glàv(i)ca, Lùk(i)ćeva Pèč(i)na, Mâlĩ Rìmeniç, Mãrãsova Gõra, Marásovića Pèč(i)na, Mãrkov Mlìn, Mãrtinovo Mir(i)lo, Mijatova Jãma, Mìtrova Gràd(i)na, Mòdrin Dòlac, Nék(i)ća Dòlac (2 ×), Nék(i)ća Stànovi, Pér(i)na Gréda, Ròšove Pòljane, Šík(i)ća Glàv(i)ca, Škiljin Dóčić, Šántin Stân, Šimìčilov Gròb, Škilj(i)na Kòsa, Štulínov Dòlac, Tád(i)na Glàv(i)ca, Taràj(i)lova Pèč(i)na, Vintùr(i)nov(i)ćeva Glàv(i)ca, Západak Pár(i)ća, Západak Šík(i)ća, Zóljin Kùk, Zòran(i)ćev Vř

Iako je danas područje Nacionalnoga parka Paklenica nenaseljeno, udio toponima motiviranih antroponimima (imenima, prezimenima i obiteljskim nadimcima) u pakleničkome korpusu upućuje na nekadašnju intenzivnu ljudsku prisutnost. Ti su toponimi najčešće izvedeni iz prezimena stanovnika nekoga područja (npr. *Jùrlina, Kàtíci, Pár(i)ći, Rám(i)ći*) ili pak označuju pripadnost (npr. *Bùšljetića Stân, Nék(i)ća Dòlac*). Neki od tih toponima izvedeni su od osobnoga imena osobe koja je otkrila navedeni referent (npr. *Mijatova Jãma, Taràj(i)lova Pèč(i)na*), a ima i onih povezanih s lokalnom anegdotikom (npr. *Bójin Kùk, Čavlínov Bríg, Jágìn Kùk*; v. 10.5.).

Jednorječni toponimi motivirani antroponimima mogu biti u jedninskome (npr. *Bòjinac, Ivánkovac, Jérkovac*) ili u množinskome obliku (npr. *Kàtíci, Kněževíci, Rám(i)ći*). Višerječni toponimi oblikovani su prema jednome od triju obrazaca, od kojih je najčešći obrazac: posvojni pridjev (izveden iz antroponima) + imenica (zemljopisni naziv) u nominativu (*Čavlínov Bríg, Tád(i)na Glàv(i)ca, Mìtrova Gràd(i)na*). Nešto je rjeđi obrazac: genitiv antroponima + imenica u nominativu (*Àn(i)ća Kùk, Bùžan(i)ća Dòl(i)na, Marásovića Pèč(i)na*) ili isti obrazac sa sastavnicama u inverziji (*Brìna Búc(i)ća, Gràd(i)na Marásovića, Jãz Vínke*).

8.3. Toponimi motivirani biljnim i životinjskim svijetom

8.3.1. Toponimi motivirani biljnim svijetom

Bòrovã Kòsa, Boròvnik / Dòl(i)narski Borovnici, Bršljãnuša, Bùkovř Pòtok, Bùkovř Tòč(i)lo, C̀rnika, Čemérac, Dònjř Boròvnik, Drínovř Drãž(i)ce, Dùbrava, Dùbrava Šár(i)ća, Dùbrave, Dùbrav(i)ce, Grãbãr, Grãbovř Dòl(i)ne, Jablãnuša, Jasènãr, Javòrnìk, Klèkovac, Kněškř Boròvnik, Koròvilje, Kùk Tisa, Lùkovaća, Malř Javòrnìk, Mâlř Štirovac, Òmãr, Rãstovř Dòlac, Skrãdel(i)ne, Srèdnř Boròvnik, Štirovac

Jedna je od glavnih značajki pakleničke flore izrazita raznolikost biljnih vrsta, od kojih su samo neke zastupljene u toponimiji. Najbrojniji su toponimi motivirani nazivima drveća, od kojih je na prvome mjestu bor, *Pinus sylvestris* (*Boròvnik /*

Dòl(i)narski Borovnici, Bòrovã Kòsa, Dònji Boròvnik, Kněškĩ Boròvnik, Srědnji Boròvnik); uz njega su prisutni i dub, *Quercus robur* (Dùbrava, Dùbrava Šár(i)ća, Dùbrave, Dùbrav(i)ce), javor, *Acer pseudoplatanus* (Javòrnik, Malĩ Javòrnik); bukva, *Fagus sylvatica* (Bùkovĩ Pòtok, Bùkovõ Tòč(i)lo); grab, *Carpinus betulus* (Gràbãr, Gràbovẽ Dòl(i)ne); hrast crnika, *Quercus ilex* (C̀rnika, Ràstovĩ Dòlac); jasen, *Fraxinus excelsior* (Jasènãr); jablan, *Populus nigra* (Jablãnuša); kleka, *Juniperus communis* (Klèkovac); tisa, *Taxus baccata* (Kùk Tisa); drijen, *Cornus mas* (Drìnovẽ Drãž(i)ce); bršljan, *Hedera helix* (Bršljãnuša). Od nisko-ga raslinja zastupljeni su divlji luk, *Allium ursinum* (Lùkovača); čemer, *Gentiana lutea* (Čemérac); skradelina ‘vrsta širokolisne trave’²⁶ (Skràdel(i)ne) i korov (Koròvilje). Toponimi Málĩ Štìrovac i Štìrovac sasvim su izvjesno motivirani biljkom štir (*Amarantus blitum*).²⁷

8.3.2. Toponimi motivirani životinjskim svijetom

Golùbnjača, Jančãr(i)ca, Jànčijĩ Dòci (2 ×), Jànčara, Kònjskã, Kòzãrska Plòča, Kràvar(i)ce (2 ×), Málĩ Čùk, Òrljača (2 ×), Órlovače, Òrlòv Kùk, Órlovo Gnjízdo, Òvčji Kùk, Vèl(i)kĩ Čùk, Vùčjã Drãga, Vùčjav(i)ca

Najčešći su nazivi životinja u pakleničkoj toponimiji suri orao, *Aquila chrisaetos* (Òrljača (2 ×), Òrlòv Kùk, Órlovače, Órlovõ Gnjízdo) i domaća ovca, *Ovis aries aries* (Òvčji Kùk), odnosno janje (Jančãr(i)ca, Jànčara, Jànčijĩ Dòci). Nešto se rjeđe pojavljuju krava, *Bos taurus* (Kràvar(i)ce (2 ×)), vuk, *Canis lupus* (Vùčjã Drãga, Vùčjav(i)ca), konj, *Equus caballus* (Kònjskã) i golub, *Columbidae* (Golùbnjača). U tu skupinu valja ubrojiti i planinskoga ćuka, *Aegolius funerus* (Málĩ Čùk, Vèl(i)kĩ Čùk) iako je vjerojatno riječ o metafori.

8.4. Toponimi motivirani ljudskom djelatnošću

Toponimi motivirani ljudskom djelatnošću podijeljeni su u više podskupina. U prvu podskupinu spadaju toponimi povezani s gospodarskim djelatnostima, kao što su poljodjelstvo, stočarstvo, nadzor terena i prikupljanje vode. U drugu podskupinu spadaju toponimi imenovani prema izgrađenim objektima i zdanjima kao što su pastirski stanovi, planinarska skloništa, mlinovi i toponimi koji upućuju na postojanje gradina, iako danas nema tragova takvim objektima. Konačno, u ovu smo skupinu uvrstili i toponime motivirane vjerskim običajima zajednice.

8.4.1. Toponimi motivirani gospodarskim djelatnostima

8.4.1.1. poljodjelstvo: Dòšenove Njìve, Ìvãnjsko Pòlje, Málẽ Krčev(i)ne, Njìve, Njìve Lèkine, Ògrad(i)ca, Ròšove Pòljane, Vèl(i)kẽ Krčev(i)ne

²⁶ Latinski naziv biljke nije nam poznat.

²⁷ Usp. oronime Štìròvnik (brdo u Lovčenu), Štìrnìk (planina), Štìra (potok kod Loznice) (ERHSJ III, s. v. štìr). Usp. također toponim *Za Šcìrcã* (Skračić 1996: Kazalo toponima).

8.4.1.2. stočarstvo: *Sòl(i)lo*, *Strùge*, *Tòrovi*

8.4.1.3. nadzor terena: *Búc(i)ća Úmac*, *Strážben(i)ca* (2 ×), *Věl(i)kǎ Strážben(i)ca*

8.4.1.4. prikupljanje vode: *Kătīća Vodèn(i)ca*, *Kòrita* (2 ×), *Njïvārski Bùnār*

8.4.1.5. ostale gospodarske djelatnosti: *Cípalište*, *Mèčala*.

Velebitski pašnjaci i obradive površine nekoć su bili glavni izvor egzistencije domicilnoga stanovništva. Stočarstvo je uglavnom bilo selilačkoga tipa: u proljeće se kretalo prema vrhovima u potrazi za boljom pašom, a s dolaskom jeseni pastiri bi se sa svojim stadima vraćali u priobalje.

Modernizacijski procesi u drugoj polovici 20. stoljeća, razvoj robno-novčanih odnosa, urbanizacija i industrijalizacija te uslužne djelatnosti (ponajprije vezane uz turizam) koje su doživjele nagli razvoj nakon izgradnje Jadranske magistrale dovode do intenzivne deagrarizacije i deruralizacije velebitskoga stanovništva. Odlazak stanovništva s velebitskoga područja dodatno je potaknut izrazito teškim životnim uvjetima – nedostatak cesta za zaprežna kola, nedovoljne količine pitke vode i stalne zabrane koje su se odnosile na stoku i na sječu drva samo su neki od njih.²⁸ Krajnji je rezultat toga procesa potpuna depopulacija područja Nacionalnoga parka Paklenica.

Kako danas na ovome prostoru nema trajnoga stanovništva, napuštena je i većina gospodarskih djelatnosti koje su se tu prakticirale.²⁹ Ipak, paklenička je toponimija očuvala neke od njihovih odraza. Na prvome je mjestu po zastupljenosti poljodjelstvo: *Mâlě Krčev(i)ne* i *Věl(i)kǎ Krčev(i)ne* (< *krčiti*), *Njïve*, *Dòšenove Njïve*, *Njïve Lèkine*, *Ìvānjsko Pòlje*, *Ròšove Pòljane*, *Ŏgrad(i)ca*. Bavljenje stočarstvom odrazilo se u toponimima *Sòl(i)lo* (< *soliti*; u stočarstvu je uvriježena praksa posipanja stoke solju kako bi je životinje lizale, čime se poboljšava okus mesa)³⁰, *Strùge* (< *struga* ‘ograđeno mjesto na otvorenome prostoru za mužnju ovaca’) i *Tòrovi*. Namjena određenih lokaliteta nadzoru terena odražava se u toponimima *Strážben(i)ca* (2 ×) i *Věl(i)kǎ Strážben(i)ca* (< *straža*) te *Búc(i)ća Úmac* (< *hum*, lokalna inačica *um* ‘omanji brijeg pod travom’; prema riječima informanta, taj naziv označuje nadzornu točku). Toponimi *Kătīća Vodèn(i)ca*, *Kòrita* (2 ×) i *Njïvārski Bùnār* odnose se na ljudske ruktovrine nastale u svrhu prikupljanja vode.³¹ Toponim *Cípalište* motiviran je sječom drva (< *cipati*), dok je toponim

²⁸ Detaljnije o životnim uvjetima velebitskoga stanovništva i o razlozima depopulacije vidi u Bušljeta (2010).

²⁹ Tradicija selilačkoga stočarstva postupno se napuštala u posljednjih nekoliko desetljeća, a konačno je prekinuta početkom Domovinskoga rata 1991. godine (Vinšćak 1994: 267–269).

³⁰ *Tû se sòli blāgo. Pòspe sòl, i òvce, kòze lizu. Ŭvik bi tríbalo blāgu sòli da bi bìlo ukùsnije mēso* (podatci s terena).

³¹ V. također poglavlje 8.1.3.6.

Mèčala, navodno, povezan s glagolom *mečati* ‘stavljati’.³²

8.4.2. Toponimi prema izgrađenim objektima i zdanjima:

Bùnkəri, Bùšljetića Stân, Dônjĭ Prílaz, Gôrnjĭ Prílaz, Gràd(i)na, Gràd(i)na Marásovića, Júk(i)ća Stânovi, Jùrlina Stân, Jùsupa Stânovi, Kàtića Mlĭn, Lugárn(i)ca, Mârkov Mlĭn, Mĭtrova Gràd(i)na, Parkíralište, Planinârski Dôm / Bôrisov Dôm, Sklôn(i)šte Strùge, Sklôn(i)šte Ívine Vòd(i)ce, Šántin Stân

Među izgrađenim objektima na području Paklenice prevladavaju pastirski stanovi (*Bùšljetića Stân, Júk(i)ća Stânovi, Jùrlina Stân, Jùsupa Stânovi, Nék(i)ća Stânovi, Šántin Stân*). U doba intenzivne naseljenosti velebitskoga područja pastirske su obitelji imale po dva stana, zimski i ljetni. Zimski su stanovi bili bliže moru, dok su se ljetni nalazili u višim predjelima. U skladu sa zakonom, obitelji su se u ljetnim mjesecima selile u ljetne stanove.³³ Danas se stanovi upotrebljavaju isključivo kao pomoćne pastirske nastambe.

Više je toponima koji upućuju na postojanje gradina (*Gràd(i)na, Gràd(i)na Marásovića, Mĭtrova Gràd(i)na*) iako prema podacima s terena na tim lokalitetima danas nema nikakvih tragova takvim objektima.³⁴

Najposjećeniji su objekti, dakako, planinarski domovi, okrepništva i skloništa (*Lugárn(i)ca, Planinârski Dôm / Bôrisov Dôm, Sklôn(i)šte Strùge, Sklôn(i)šte Ívine Vòd(i)ce*).

U ljudske ruktovrine ubrajaju se i *prilazi* preko potoka napravljeni od naslaganoga kamenja (*Dônjĭ Prílaz, Gôrnjĭ Prílaz*). Toponim *Bùnkəri* označuje podzemne tunele napravljene 1950. – 1953. za vojno sklonište, a koji su danas adaptirani u turističke svrhe.

8.4.3. Toponimi motivirani vjerskim životom zajednice: *Grèblje, Màrtinovo Mĭr(i)lo, Šimĭčilov Gròb*

U objekte koji odražavaju vjerske običaje zajednice spadaju grobovi i *mirila*, kamene ploče vezane uz velebitsku pogrebnu tradiciju. Postojanje mirilā usko je povezano s načinom života velebitskoga stanovništva s obzirom na udaljenost koju je trebalo prijeći da bi se tijelo pokojnika prenijelo od kuće do groblja. Mirila su nastajala na odmorištima koja su se nalazila otprilike na pola puta između kuće i groblja te su se na njih za vrijeme odmora polagala tijela pokojnika. Za velebitsko stanovništvo mirila su imala mnogo veće značenje nego groblja jer je, prema njihovim vjerovanjima, duša pokojnika ostajala na mirilima, dok se u grob

³² *Tô bi stâre bâte mĕtnule ù prtú něšto* (podatci s terena).

³³ *Rànije je býla zâbrana da prĕvi šĕstoga nĭko nè može sa blâgon òstat kraj mōra. Svâk mōra ĭć u plânnu i býti do prĕvi dĕvĕtoga. Prĕvi dĕvĕtog se mōže vrátiti k mōru* (podatci s terena). Vidi također Bušljeta (2010: 406–409).

³⁴ *Nĕma nĭkâkvih òstátaka, nego ljûdi su više tàkĕvih pòzĭcija zvâli grâdne* (podatci s terena).

pokapalo samo tijelo pokojnika.³⁵

8.5. Odnosni toponimi

Toponimski likovi referenata koji sami po sebi nemaju istaknutih obilježja ili nisu od naročita značenja često se izvode iz već postojećih toponima. Imenovanje može biti motivirano položajem referenta u odnosu na neki drugi, istaknutiji, referent ili se pak novi toponimski lik izvodi iz već postojećega.

8.5.1. Toponimi određeni položajem u odnosu na drugi toponim:

Kùk nad Plècen, Kùkovi ispod Vlákě, Nad Pèć(i)cōn, Pod Plánōn, Potkònač(i)na, Pògredna, Višerujno, Vòda na Àn(i)ća Lúci, Vrìlo (na Mòč(i)lin), Vrìlo u Njìvārskoj Stráni

Među tim toponimima razlikujemo jednorječne, nastale prefiksalsnom tvorbom (*Potkònač(i)na, Pògredna, Višerujno*), i višerječne, sastavljene od zemljopisnoga naziva, prijedloga i drugoga toponima (*Kùk nad Plècen, Kùkovi ispod Vlákě, Vrìlo u Njìvārskoj Stráni*). Toponimi *Potkònač(i)na, Pògredna* i *Nad Pèć(i)cōn* izvedeni su iz nepoznatih toponima, odnosno iz onih za koje nismo dobili potvrdu na terenu. Drugim riječima, navedeni toponimi upućuju na to da su u njihovoj blizini vjerojatno nekoć postojali toponimi **Greda*, **Konač(i)na* (ili *Konak*) ili **Peć(i)ca*, a kojima se u međuvremenu zameo trag.

8.5.2. Toponimi motivirani drugim toponimima:

Búnovačka Vráta / Búnjevačka Vráta, Dòl(i)narski Borovnici, Glàv(i)ca od Gòrě, Glàv(i)ca od Kòrìta, Glàv(i)ca od Lùk(i)ćove Pèć(i)ne, Glàv(i)ca od Rázošja, Glàv(i)ca od Tràpa, Klánac od Àn(i)ća Lúkě, Klánac od Jablànuschě, Klánac od Vèl(i)kì Mòčila, Klimēnta od Mòčila, Kùk od Bùkovog Tòč(i)la, Kùk od Dùbravě, Kùk od Ívinì Vòdica, Kùk od Jasnára, Kùk od Jávørja, Kùk od Màn(i)tě Pèci, Kùk od Njìvārške Stráně, Kùk od Paščètnīca, Kùk od Pér(i)nog Dóca, Kùk od Rújice, Kùk od Skràdel(i)ne, Kùk od Zágona, Màdirski Dòlac, Màlovanski Stànovi, Njìvārška Glàv(i)ca, Njìvārška Strána, Njìvārski Bùnār, Pálješka Dràga, Rìbničkā Vráta, Strána od Skràdel(i)ne, Štirovačka Dràga, Štirovačka Kòsa, Våganskì Vř, Vláškogradská Dràga, Vláškogradski Brìg, Vráta od Sùvě Drägě, Zùb od Màn(i)tě Pèci

Iako su svi navedeni toponimi nastali primjenom jednoga od proprijalnih obrazaca, o pripadnosti možemo govoriti tek na formalnoj razini – u stvari je riječ o zemljopisnoj blizini (ili vidljivosti) kojega drugog, istaknutijeg referenta. Najčešći je obrazac izvođenja zemljopisni naziv + prijedlog *od* + drugi toponim (*Kùk od Dùbrave, Glàv(i)ca od Rázošja, Zùb od Màn(i)tě Pèci*), dok je obrazac posvoj-

³⁵ Detaljnije o mirilima vidi u Trošelj (1992; 1994) te Trošelj i Zanki (2012).

ni pridjev + zemljopisni naziv nešto rjeđi (*Vlašskogradski Brîg*, *Njîvârška Strána*, *Vàganski Vř*). Toponim *Màdîrski Dòlac* upućuje na nekadašnje postojanje toponima **Madir* za koji nemamo potvrdu s terena. Isto bi moglo vrijediti i za toponim *Dòl(i)narski Borovnici*, s tim da se taj toponim može odnositi i na *doline* u apelativnome smislu.

8.6. Ostali toponimi

U ovoj su skupini objedinjeni toponimi različitih motivacija koji ne pripadaju nijednoj od prethodno navedenih skupina. To su toponimi motivirani etnonimima³⁶, hagionimima, nazivima rodbinskih odnosa i titulama te toponimi nastali prema mjesnim legendama i predajama.

8.6.1. Toponimi motivirani etnonimima: *Búnovac/Búnjevac*, *Libûrnija*, *Mâlî Vlašskograd*, *Vlaški Grâd/ Vlašskograd*

Toponimi *Mâlî Vlašskograd* i *Vlaški Grâd/ Vlašskograd* izvedeni su iz etnonima *Vlah*.³⁷ Toponim *Búnovac/Búnjevac* najvjerojatnije je povezan s bunjevačkim podrijetlom velebitskoga stanovništva (v. Bušljeta 2010: 405), dok je *Libûrnija*, prema tvrdnji informanata, novije ime koje su tomu vrhu nadjenuli planinari.

8.6.2. Toponimi motivirani hagionimima: *Îvânjsko Pòlje*, *Svêtî Jâkov*.

Toponim *Svêtî Jâkov* odnosi se na crkvu, dok se *Îvânjsko Pòlje* odnosi na polje imenovano prema crkvi svetoga Ivana.

8.6.3. Toponimi motivirani nazivima rodbinskih odnosa: *Bâbîn Dòlac* (2 ×), *Bâbîn Kùk*, *Bâbîn Vř* (2 ×), *Bâbîno Jèzero*, *Dîdovac*, *Didovac/Didovača*.

Na rodbinski odnos u pakleničkoj toponimiji kazuju u toponim ugrađene imenice *baba* (*Bâbîn Dòlac* (2 ×), *Bâbîn Kùk*, *Bâbîn Vř* (2 ×), *Bâbîno Jèzero*) i *did* (*Dîdovac*, *Didovac/Didovača*).

8.6.4. Toponim motiviran titulom: *Knèškî Boròvnik*.

8.6.5. Toponimi nastali prema mjesnim legendama i predajama: *Bójîn Kùk*, *Čav-línov Brîg*, *Jágîn Kùk*, *Màn(i)tâ Pêc*, *Màn(i)tî Kùk*, *Pòpova Pòšta*, *Svêtô Břdo*, *Vílîn Stô*.

Mnogi lokaliteti na području Nacionalnoga parka Paklenica povezani su s lokalnim legendama, a neke od njih odrazile su se i u toponimiji. Te se legende često razlikuju od informanta do informanta, s time da na njihov današnji oblik u

³⁶ Prema Skračiću (2001: 118), etnonimom se definiraju »pripadnici svih tipova teritorijalnih jedinica od kontinenta i država do regija i pokrajina.«

³⁷ *Vlasi* su naziv za Hrvate koji žive u ruralnome području dalje od mora (u kojemu je nekada bilo Vlahi, Rumunja, koji su se s vremenom asimilirali s Hrvatima).

kojemu smo ih zabilježili određen utjecaj ima i mašta pojedinoga interpretatora. U ovu skupinu uvrstili smo i toponime čiji lik upućuje na moguće anegdotsko postanje iako nismo uspjeli doznati krije li se iza njih kakva legenda ili anegdota (npr. *Pòpōva Pòšta*).

Ovdje navodimo neka od tumačenja postanka toponima koja smo zabilježili na terenu.

Čavlinov Brìg ime je dobio po hajduku Čavlinu koji je nekoć djelovao na tome prostoru, a koji je potom ubijen u Paklenici i pokopan preko puta Anića Kuka.

Ime *Bójina Kùka* navodno potječe od pastirice Boje koja je na tome kuku stradala.

Toponim *Jágìn Kùk* najvjerojatnije je povezan s Babom Jagom, velebitskom inačicom Babe Roge (Trošelj 2017: 31). Prema drugome tumačenju na tome je kuku zarobljen duh pastirice Jage koja se na njega navodno popela bježeći pred vojnicima.

Svètoš Brđo ime je dobilo prema značajkama koje se tomu brdu pripisuju. Smatra se i da je na Svetome Brdu nekad bila kapelica koju je uništio grom, no za to nema pouzdanih arheoloških dokaza (Vinšćak 1994: 269).

Nekolicina pakleničkih toponima povezana je s vjerovanjem u vile. Naime, vile su među lokalnim stanovništvom bile protagonistice priča kojima su odrasli zastrašivali djecu. Tim je pričama izravno motiviran toponim *Vílìn Stò*. To je stijenja koja svojim neobičnim oblikom asocira na stol, pa se zbog toga povezivala s „vilinskim” aktivnostima, tim više što se ističe svojim izoliranim položajem u središtu borove šume. Toponimi *Màn(i)tã Pèc* i *Màn(i)tã Kùk* izvedeni su iz pridjeva *mã(h)nit* ‘sulud, bijesan, pomaman’, koji se odnosi na vilinsko „mahnitanje”. Manita Peć navodno je bila vilinsko obitavalište, a vilinski urlaci čuli su se sve do Klanaca, zbog čega su ljudi često zastajali na putu kako bi se prekrížili.³⁸

8.7. Toponimi nejasna postanja

*Brùndo*³⁹, *Bùljma*, *Čävinka*⁴⁰, *Dévnjača*, *Klimènta*⁴¹, *Kòmìc*, *Krcèljuša*⁴²,

³⁸ U motivacijskoj svezi s ovim toponimom stoji i toponim *Urljaj-Kuk* (< urlati), staro ime za Anića Kuk, za koji nismo dobili potvrdu na terenu (v. Trošelj 2017: 34–36).

³⁹ Jedina je asocijacija na Medu Brundu, lik iz dječjih priča, no eventualna motivacijska sveza s referentom potpuno je nejasna.

⁴⁰ Eventualno je moguća sveza s pticom čavkom (*Corvus monedula*). Usp. ERHSJ I, s. v. *čāvka*.

⁴¹ Moguće je izvođenje iz lat. *culmen*, iako bliža etimologija nije jasna. Usp. također *klimen* (potvrđeno u Kavanjina). Usp. ERHSJ II, s. v. *klimen*. S druge strane, može biti riječ i o antropotoponimu izvedenu iz imena svetca Klimenta.

⁴² Moguća je povezanost s glagolom *krcati* ili je pak riječ o antropotoponimu izvedenu iz prezimena *Krcelja*.

Kûm / Kôm / Vèl(i)kî Kûm, Kûmîc / Kômîc / Mâlî Kûmîc, Lûcînka/Lûcînka⁴³, Lûnguša⁴⁴, Mălovăn⁴⁵, Ômâr⁴⁶, Pazjân(i)ce⁴⁷, Samàrdž(i)novac⁴⁸, Sègestin⁴⁹, Sélnica⁵⁰, Sijaset⁵¹, Sirjakuša⁵², Stulinuša⁵³, Vèrenac⁵⁴

Na pakleničkome području izvjestan je broj toponima u čiju motivaciju nije lako proniknuti. Motivaciju nekih od njih moguće je s priličnom sigurnošću izvesti iz paralela s drugim toponimima. Primjerice, toponimi *Kômîc, Kôm / Kûm / Vèl(i)kî Kûm* i *Kômîc / Kûmîc / Mâlî Kûmîc* najvjerojatnije su izvedeni iz pridjeva *kom* ‘strm, okomit’, tim više što postoje paralele u oronimiji na području Like i Zrmanje.⁵⁵ No većina toponima ove skupine ima nejasnu ili dvojbenu motivaciju, koju smo donekle pokušali rasvijetliti uz pomoć etimoloških rječnika (v. bilješke ispod teksta). Neki toponimi (*Bûljma* i *Dévnjača*) potpuno su nejasni i bez ikakvih paralela te smo se u njihovu slučaju suzdržali od svakoga pokušaja tumačenja.

9. Zaključak

Motivacijski postupci putem kojih je došlo do formiranja toponimskih likova u pakleničkoj toponimiji brojni su i raznovrsni, što je u potpunome skladu s geomorfološkom i prirodnom raznolikošću pakleničkoga prostora. Zemljopisna terminologija zastupljena u pakleničkoj toponimiji izrazito je bogata, a u nju su uključeni i neki termini (nazivi) svojstveni upravo velebitskomu prostoru. Mašto-

⁴³ Eventualno bi mogla biti riječ o antropotoponimu izvedenu iz ženskoga osobnog imena *Lucija/Luca*.

⁴⁴ Ovaj toponim asocira na tal. *lungo* ‘dug, dugačak’, što bi se moglo povezati i s geomorfološkim značajkama referenta (obrađivo zemljište).

⁴⁵ *Malovan* je jedno od ličkih imena za ovna; usp. također planinu *Malovan* u Bosni (ARj s. v. *Malovan*).

⁴⁶ Najvjerojatnije je riječ o fitotoponimu. Naime, prema Skoku (ERHSJ II, s. v. *ômâr*) *omar* je smreka (*Picea*), međutim, prema tvrdnji informanta, riječ je o lokalnome nazivu za bukvu (podatci s terena). Usp. toponim *Ôkrûgli Ômâr* na Rujnu, u neposrednoj blizini Nacionalnoga parka Paklenica.

⁴⁷ Eventualno od *pàzija*, var. *pàzjāk* ‘blitva, *Beta vulgaris*’ (ERHSJ II, s. v. *pàzija*).

⁴⁸ Moguće je da je riječ o toponimu izvedenu iz prezimena *Samardžija*.

⁴⁹ Više je paralela za ovaj toponim: *Seget* (selo u trogirskome kotaru, ARj s. v. *Seget*), *Segesta* (grad na Siciliji), *Segedin* (grad u Mađarskoj). *Segesta* je i predantičko ime za Sisak (Šimunović 2013: 189).

⁵⁰ Motivacija je vjerojatno krenula od leksema *selo*, no sveza s polazišnim leksemom nije jasna.

⁵¹ Ovaj toponim upućuje na turcizam *sijaset* ‘mnoštvo, velika množina, sila čega; neprilika, zlo, napast’, no motivacijska sveza nije jasna. Usp. toponim *Sijaset*, livada pokraj sela Raduč u gopićkome kotaru (ARj s. v. *Sijaset*).

⁵² Toponim donekle asocira na biljku *sirak* (*Sorghum vulgaris*) (usp. Vajs 2003: 374).

⁵³ Vjerojatno je riječ o antropotoponimu.

⁵⁴ Motivacija ovoga oronima vjerojatno je krenula od glagola *verati se*.

⁵⁵ Oronim *Kôm* pojavljuje se na više mjesta na području Zrmanje i Like. Usp. također selo *Komîc* u Lici te složenice *Kompolje* (Lika) i *Kongora* (Bosna). Usp. ERHSJ II, s. v. *kom*².

vitost imenodavaca, koja najviše dolazi do izražaja u metaforičkih toponima, potaknuta je neobičnošću pakleničkih geomorfoloških oblika.

Paklenički korpus bogat i je toponimima koji upućuju na nekadašnju intenzivnu ljudsku prisutnost na ovim prostorima: na prvome su mjestu toponimi izvedeni iz antroponima koji čine znatan udio u pakleničkoj toponimijskoj građi. Nadalje, brojni su toponimi koji zorno govore o aktivnostima koje su se u prošlosti prakticirale na tome području, kao što su poljodjelstvo, stočarstvo, nadzor vrhova i ostalo.

Anegdotka u pakleničkoj toponimiji te povezivanje određenih toponima s lokalnim legendama i mitskim bićima odražava vjerovanja lokalnoga stanovništva obavijena mistikom divlje, netaknute i veličanstvene pakleničke prirode.

Konačno, uzevši u obzir činjenicu da je broj poznavatelja pakleničkoga terena znatno manji no što je bio u prošlosti, te da se vremenom sve više smanjuje, treba nam biti jasno da je građa obrađena u ovome radu samo dio nekadašnje pakleničke toponimijske građe. Bez obzira na to, ovim smo radom pokušali doprinijeti očuvanju toponimije ovoga izrazito vrijednoga prirodnog fenomena, a ujedno i dati polazišnu točku za buduća istraživanja koja će, nadamo se, obuhvatiti čitav velebitski prostor.

10. Abecedno kazalo toponima

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Ān(i)ća Kük</i>	PKH	24
<i>Ān(i)ća Lúka</i>	PKH	13
<i>Ānt(i)čevića Glāv(i)ca</i>	PKJ	18
<i>Bābīn Dòlac</i>	PKB	27
<i>Bābīn Kük</i>	PKF	11
<i>Bābīn Vř</i>	PKB	16
<i>Bābīn Vř</i>	PKG	10
<i>Bābīno Jězero</i>	PKB	20
<i>Babùnjuša</i>	PKE	24
<i>Bādānj</i>	PKB	5
<i>Bādānj</i>	PKG	15
<i>Bät</i>	PKI	20
<i>Bilř Vř</i>	PKG	3
<i>Bilig</i>	PKE	32
<i>Bilig</i>	PKI	54
<i>Biljev(i)na</i>	PKI	36

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Bójìn Kùk</i>	PKD	3
<i>Bòjinac</i>	PKD	2
<i>Bôrisov Dôm</i>	PKE	29
<i>Bôrje</i>	PKI	3
<i>Bòrova Kòsa</i>	PKE	25
<i>Borovnici (Dòl(i)narski ~)</i>	PKE	10
<i>Boròvnik</i>	PKE	10
<i>Boròvnik (Dônji ~)</i>	PKE	38
<i>Boròvnik (Kněškí ~)</i>	PKF	22
<i>Boròvnik (Srědnji ~)</i>	PKF	29
<i>Brdášce</i>	PKA	7
<i>Břdo</i>	PKB	22
<i>Břdo (Dèbelõ ~)</i>	PKB	18
<i>Břdo (Světõ ~)</i>	PKG	17
<i>Brèz(i)menjača</i>	PKE	7
<i>Brèz(i)menjača</i>	PKE	11
<i>Brìg (Čavlinov ~)</i>	PKE	13
<i>Brìg (Krajni ~)</i>	PKB	32
<i>Brìg (Širokí ~)</i>	PKB	28
<i>Brìg (Širokí ~)</i>	PKF	12
<i>Brìg (Vlaškokogradski ~)</i>	PKG	20
<i>Brìg (Zelení ~)</i>	PKF	47
<i>Brìgovi (Crljeni ~)</i>	PKJ	1
<i>Brìna</i>	PKI	8
<i>Brìna Búc(i)ća</i>	PKJ	19
<i>Brìne</i>	PKJ	16
<i>Bršljanuša</i>	PKE	37
<i>Brûndo</i>	PKF	1
<i>Búc(i)ća (Brìna ~)</i>	PKJ	19
<i>Búc(i)ća Úmac</i>	PKI	60
<i>Bùkovã Stãza</i>	PKE	5
<i>Bùkoví Pòtok</i>	PKD	1
<i>Bùkovõ Tòč(i)lo</i>	PKE	62
<i>Bùkovog Tòč(i)la (Kùk od ~)</i>	PKE	66
<i>Bùljma</i>	PKB	24
<i>Bùnār (Njivãrski ~)</i>	PKE	55

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Bùnkeri</i>	PKH	25
<i>Búnovac</i>	PKG	1
<i>Búnovačka Vráta</i>	PKG	2
<i>Búnjevac</i>	PKG	1
<i>Búnjevačka Vráta</i>	PKG	2
<i>Bušljetića Stân</i>	PKA	18
<i>Bůžan(i)ća Dòl(i)na</i>	PKH	51
<i>Bůžonića Strána</i>	PKH	45
<i>Crljèn(i)ca</i>	PKH	37
<i>Crljenã Gréda</i>	PKH	28
<i>Crljenĩ Brĩgovi</i>	PKJ	1
<i>Crljenĩ Kůk</i>	PKB	30
<i>Crljenĩ Kůk (od) Vláke</i>	PKH	20
<i>Cřnĩ Vř</i>	PKF	38
<i>Cřnika</i>	PKD	17
<i>Cřnõ Vrilo</i>	PKF	32
<i>Čävinka</i>	PKJ	12
<i>Čavlinov Brĩg</i>	PKE	13
<i>Čelakuša (Věl(i)kã ~)</i>	PKB	2
<i>Čemérac</i>	PKA	1
<i>Čič(i)nã Dòl(i)na</i>	PKG	7
<i>Čůnj</i>	PKA	9
<i>Ćústin Klánac</i>	PKH	33
<i>Dád(i)ća Dòlac</i>	PKG	6
<i>Dèbelã Gláv(i)ca</i>	PKI	33
<i>Dèbelã Gláv(i)ca</i>	PKI	52
<i>Dèbelĩ Kůk</i>	PKH	17
<i>Dèbelõ Břdo</i>	PKB	18
<i>Dévnjača</i>	PKH	30
<i>Dĩdovac</i>	PKI	69
<i>Dĩdovača</i>	PKI	69
<i>Dóca (Kůk od Pér(i)nog ~)</i>	PKI	66
<i>Dóci</i>	PKB	10
<i>Dóci</i>	PKI	21
<i>Dóci (Jànčijĩ ~)</i>	PKF	9
<i>Dóčić (Škiljin ~)</i>	PKI	14

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Dòl(i)na (Čič(i)nā ~)</i>	PKG	7
<i>Dòl(i)na (Dùbokā ~)</i>	PKB	8
<i>Dòl(i)na (Trnovā ~)</i>	PKI	58
<i>Dòl(i)narski Borovnici</i>	PKE	10
<i>Dòl(i)ne (Gräbově ~)</i>	PKI	6
<i>Dòl(i)ne (Júk(i)ća ~)</i>	PKI	29
<i>Dòl(i)ne Rám(i)ća i Pár(i)ća</i>	PKE	61
<i>Dòlac (Bäbīn ~)</i>	PKB	27
<i>Dòlac (Dád(i)ća ~)</i>	PKG	6
<i>Dòlac (Dùbokī ~)</i>	PKI	32
<i>Dòlac (Màdīrski ~)</i>	PKI	39
<i>Dòlac (Módrin ~)</i>	PKD	19
<i>Dòlac (Nék(i)ća ~)</i>	PKD	4
<i>Dòlac (Rāvnī ~)</i>	PKF	43
<i>Dòlac (Štulīnov ~)</i>	PKE	43
<i>Dòlac (Věł(i)kī ~)</i>	PKD	15
<i>Dôm (Bôrisov ~)</i>	PKE	29
<i>Dôm (Planīnārski ~)</i>	PKE	29
<i>Dônjā Dräga</i>	PKE	47
<i>Dônjī Borovnik</i>	PKE	38
<i>Dônjī Prīlaz</i>	PKH	23
<i>Döšenove Njīve</i>	PKE	39
<i>Dräčevā Strána</i>	PKH	36
<i>Dräga (Dônjā ~)</i>	PKE	47
<i>Dräga (Gôrnjā ~)</i>	PKE	44
<i>Dräga (Lèdenā ~)</i>	PKG	11
<i>Dräga (Pälješka ~)</i>	PKI	23
<i>Dräga (Snīžnā ~)</i>	PKG	11
<i>Dräga (Súvā ~)</i>	PKE	20
<i>Dräga (Štirovačka ~)</i>	PKJ	3
<i>Dräga (Vlašškogradska ~)</i>	PKG	18
<i>Dräga (Vùčjā ~)</i>	PKB	34
<i>Dräge (Rāvně ~)</i>	PKF	7
<i>Drägě (Vráta od Súvě ~)</i>	PKE	3
<i>Dráž(i)ce (Drínove ~)</i>	PKE	52
<i>Drínove Dráž(i)ce</i>	PKE	52

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Dùbokã Dòl(i)na</i>	PKB	8
<i>Dùbokĩ Dòlac</i>	PKI	32
<i>Dùbrava</i>	PKH	53
<i>Dùbrava Šár(i)ća</i>	PKI	45
<i>Dùbrave</i>	PKD	8
<i>Dùbrave (Kùk od ~)</i>	PKI	44
<i>Dùbrav(i)ce</i>	PKE	48
<i>Fùrlãnski Vĩrovi</i>	PKF	28
<i>Glãv(i)ca (Ànt(i)ćevića ~)</i>	PKJ	18
<i>Glãv(i)ca (Dèbelã ~)</i>	PKI	33
<i>Glãv(i)ca (Dèbelã ~)</i>	PKI	52
<i>Glãv(i)ca (Jũrasova ~)</i>	PKI	13
<i>Glãv(i)ca (Lùk(i)ćeva ~)</i>	PKI	24
<i>Glãv(i)ca (Njĩvãrska ~)</i>	PKE	45
<i>Glãv(i)ca (Õblã ~)</i>	PKG	14
<i>Glãv(i)ca (Õštrã ~)</i>	PKH	12
<i>Glãv(i)ca (Šĩk(i)ća ~)</i>	PKD	11
<i>Glãv(i)ca (Tãd(i)na ~)</i>	PKB	23
<i>Glãv(i)ca (Vintũr(i)nov(i)ćeva ~)</i>	PKD	21
<i>Glãv(i)ca od Gõrẽ</i>	PKD	7
<i>Glãv(i)ca od Jãsenãra</i>	PKI	28
<i>Glãv(i)ca od Kõrĩta</i>	PKJ	10
<i>Glãv(i)ca od Lùk(i)ćove Pèć(i)ne</i>	PKI	27
<i>Glãv(i)ca od Rãzošja</i>	PKI	55
<i>Glãv(i)ca od Trãpa</i>	PKI	51
<i>Gnjĩzdo (Õrlovo ~)</i>	PKE	41
<i>Gõlĩc</i>	PKE	18
<i>Gõlovrhe</i>	PKA	2
<i>Golũbnjaća</i>	PKB	4
<i>Gõra (Mãrãsova ~)</i>	PKB	17
<i>Gõrẽ (Glãv(i)ca od ~)</i>	PKD	7
<i>Gõrnjã Drãga</i>	PKE	44
<i>Gõrnjĩ Prĩlaz</i>	PKH	22
<i>Grãbãr</i>	PKE	26
<i>Grãbovẽ Dòl(i)ne</i>	PKI	6
<i>Grãd (Vlãškĩ ~)</i>	PKG	19

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Gràd(i)na</i>	PKJ	20
<i>Gràd(i)na (Mìtrova ~)</i>	PKI	64
<i>Gràd(i)na Marásovića</i>	PKE	49
<i>Grèblje</i>	PKF	36
<i>Gréda (Pér(i)na ~)</i>	PKE	4
<i>Gròb (Šimičilov ~)</i>	PKI	30
<i>Gùl(i)nòv Dócić</i>	PKH	35
<i>Āspod Kúma</i>	PKI	25
<i>Ivánkovac</i>	PKA	11
<i>Āvanove Jāme</i>	PKE	56
<i>Āvānjsko Pòlje</i>	PKJ	17
<i>Āvine Vòd(i)ce</i>	PKG	8
<i>Āvine Vòd(i)ce (Sklòn(i)šte ~)</i>	PKG	13
<i>Āvinī Vòdica (Kùk od ~)</i>	PKG	12
<i>Jablānuša</i>	PKF	40
<i>Jablānušē (Klānac od ~)</i>	PKF	41
<i>Jāgīn Kùk</i>	PKD	10
<i>Jākov (Svèť ~)</i>	PKI	16
<i>Jāma (Mijatova ~)</i>	PKF	51
<i>Jāma Vodār(i)ca</i>	PKI	10
<i>Jāme (Āvanove ~)</i>	PKE	56
<i>Jančār(i)ca</i>	PKA	3
<i>Jānčijī Dóci</i>	PKF	9
<i>Jānjčara</i>	PKF	8
<i>Jasènār</i>	PKI	37
<i>Jasenára (Glāv(i)ca od ~)</i>	PKI	28
<i>Jasenára (Kùk od ~)</i>	PKI	42
<i>Jāvørja (Kùk od ~)</i>	PKI	17
<i>Javòrnīk</i>	PKA	10
<i>Javòrnīk (Māľ ~)</i>	PKA	8
<i>Jāz Vínke</i>	PKI	11
<i>Jérkovac</i>	PKJ	4
<i>Jezérce</i>	PKD	14
<i>Jèzero (Bābīno ~)</i>	PKB	20
<i>Júk(i)ća Dòl(i)ne</i>	PKI	29
<i>Júk(i)ća Stānovi</i>	PKI	46

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Júk(i)ća Vrila</i>	PKF	23
<i>Jùrasova Glàv(i)ća</i>	PKI	13
<i>Jùrlina Stân</i>	PKB	19
<i>Jùsupa Stânovi</i>	PKI	38
<i>Kâmen(i)ća (Živã ~)</i>	PKE	12
<i>Kapljuvaća</i>	PKI	57
<i>Kàtića Vodèn(i)ća</i>	PKE	64
<i>Kàtića Kùk</i>	PKD	6
<i>Kàtića Mlin</i>	PKE	63
<i>Kàtići</i>	PKE	65
<i>Klânac od Ân(i)ća Lúkě</i>	PKH	21
<i>Klânac od Jablânušě</i>	PKF	41
<i>Klânac od Věł(i)kī Mõčīla</i>	PKF	48
<i>Klânci</i>	PKH	26
<i>Klèkovac</i>	PKE	42
<i>Klimēnta</i>	PKE	67
<i>Klimēnta</i>	PKF	31
<i>Klimēnta od Mõčīla</i>	PKF	31
<i>Kněški Boròvnik</i>	PKF	22
<i>Knězevići</i>	PKF	18
<i>Kôm</i>	PKI	9
<i>Kôm (Věł(i)kī ~)</i>	PKI	9
<i>Kòmīć</i>	PKF	45
<i>Kòmīć</i>	PKJ	15
<i>Kòmīć (Mâlĩ ~)</i>	PKJ	15
<i>Kònak</i>	PKI	63
<i>Kònok</i>	PKI	63
<i>Kontínovo Vrilo</i>	PKF	20
<i>Kònjskã</i>	PKI	31
<i>Kòr(i)ta</i>	PKE	16
<i>Kòr(i)ta</i>	PKJ	7
<i>Kòrita (Glàv(i)ća od ~)</i>	PKJ	10
<i>Kòrõna</i>	PKF	16
<i>Koròvilje</i>	PKA	15
<i>Kòs(i)ća</i>	PKI	41
<i>Kòs(i)ća (Mâlĩ ~)</i>	PKI	59

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Kòs(i)ca (Piskòvitã ~)</i>	PKE	40
<i>Kòs(i)ca (Věł(i)kã ~)</i>	PKE	70
<i>Kòsa (Bòrovã ~)</i>	PKE	25
<i>Kòsa (Škíl(j)i)na ~)</i>	PKI	15
<i>Kòsa (Štìrovačka ~)</i>	PKB	6
<i>Kosír(i)ca</i>	PKE	28
<i>Kosir(i)ca</i>	PKJ	5
<i>Közárska Plöča</i>	PKE	27
<i>Krâjnĭ Brĭg</i>	PKB	32
<i>Krâvar(i)ce</i>	PKH	1
<i>Krâvar(i)ce</i>	PKI	5
<i>Krceljuša</i>	PKE	1
<i>Krčev(i)ne (Mâlě ~)</i>	PKD	18
<i>Krčev(i)ne (Věł(i)kě ~)</i>	PKD	16
<i>Krilatĭ Kük</i>	PKD	13
<i>Krĭvĭ Kük</i>	PKH	5
<i>Krĭvĭ Kük</i>	PKI	2
<i>Krřš</i>	PKG	15
<i>Krügjlâci</i>	PKA	14
<i>Kük (Bâbĭn ~)</i>	PKF	11
<i>Kük (Bójĭn ~)</i>	PKD	3
<i>Kük (Cřljenĭ ~)</i>	PKB	30
<i>Kük (Jágĭn ~)</i>	PKD	10
<i>Kük (Kâtĭca ~)</i>	PKD	6
<i>Kük (Krilatĭ ~)</i>	PKD	13
<i>Kük (Krĭvĭ ~)</i>	PKH	5
<i>Kük (Krĭvĭ ~)</i>	PKI	2
<i>Kük (Mân(i)tĭ ~)</i>	PKH	14
<i>Kük (Õrlöv ~)</i>	PKE	58
<i>Kük (Õvčĭ ~)</i>	PKH	39
<i>Kük (Věł(i)kĭ ~)</i>	PKF	24
<i>Kük (Žlibatĭ ~)</i>	PKD	24
<i>Kük nad Pléčen</i>	PKH	2
<i>Kük Nöz(i)čar</i>	PKH	48
<i>Kük od Bükovog Tòč(i)la</i>	PKE	66
<i>Kük od Dùbravě</i>	PKI	44

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Kük od Ívinĩ Vòdĩca</i>	PKG	12
<i>Kük od Jansenára</i>	PKI	42
<i>Kük od Jávørja</i>	PKI	17
<i>Kük od Mãn(i)tě Pěci</i>	PKH	10
<i>Kük od Njivárske Stráně</i>	PKE	59
<i>Kük od Paščètnĩca</i>	PKH	49
<i>Kük od Pér(i)nog Dóca</i>	PKI	66
<i>Kük od Rújice</i>	PKF	30
<i>Kük od Skràdel(i)ne</i>	PKH	34
<i>Kük (od) Vlákě (Crljenĩ ~)</i>	PKH	20
<i>Kük od Zágona</i>	PKE	69
<i>Kükovi ispod Vlákě</i>	PKH	32
<i>Kûm</i>	PKI	9
<i>Kûm (Věl(i)kĩ ~)</i>	PKI	9
<i>Kúma (Īspod ~)</i>	PKI	25
<i>Kùmĩc</i>	PKJ	15
<i>Kùmĩc (Mâlĩ ~)</i>	PKJ	15
<i>Kùsača</i>	PKI	68
<i>Lästve</i>	PKF	13
<i>Lèdenã Drãga</i>	PKG	11
<i>Lèdenã Pèc(i)na</i>	PKG	9
<i>Lèdenõ Vrĩlo</i>	PKJ	6
<i>Lèkine (Njĩve ~)</i>	PKI	7
<i>Libûrnija</i>	PKF	5
<i>Lĩpa Stãza</i>	PKF	10
<i>Lĩpi Brĩg</i>	PKE	8
<i>Lòkva</i>	PKI	67
<i>Lokvèt(i)na</i>	PKI	26
<i>Lùcĩnka</i>	PKI	56
<i>Lùcĩnka</i>	PKI	56
<i>Lugárn(i)ca</i>	PKE	50
<i>Lùk(i)ćove Pèc(i)ne (Gláv(i)ca od ~)</i>	PKI	27
<i>Lùk(i)ćeva Gláv(i)ca</i>	PKI	24
<i>Lùk(i)ćeva Pèc(i)na</i>	PKI	22
<i>Lùkovača</i>	PKF	34
<i>Lùnguša</i>	PKH	18

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Màdīrski Dòlac</i>	PKI	39
<i>Mâlã Kòs(i)ca</i>	PKI	59
<i>Mâlã Kòs(i)ca</i>	PKH	6
<i>Mâlã Mòč(i)la</i>	PKF	37
<i>Mâlã Paklèn(i)ca</i>	PKI	65
<i>Mâlã Rúja</i>	PKB	13
<i>Mâlě Křčev(i)ne</i>	PKD	18
<i>Mâlĩ Javòrník</i>	PKA	8
<i>Mâlĩ Kòmíc</i>	PKJ	15
<i>Mâlĩ Kùmíc</i>	PKJ	15
<i>Mâlĩ Mòzāk</i>	PKE	14
<i>Mâlĩ Rìmeníc</i>	PKI	50
<i>Mâlĩ Štirovac</i>	PKJ	8
<i>Mâlĩ Vlășkograd</i>	PKJ	2
<i>Màlovān</i>	PKF	4
<i>Màlovānski Stānovi</i>	PKF	3
<i>Màn(i)tã Pěc</i>	PKH	8
<i>Màn(i)tĩ Kùk</i>	PKH	14
<i>Mārāsova Gòra</i>	PKB	17
<i>Marásovac</i>	PKB	11
<i>Marásović</i>	PKE	51
<i>Marásovićá (Gràd(i)na ~)</i>	PKE	49
<i>Marásovićá Pěc(i)na</i>	PKH	16
<i>Mârkov Mlĩn</i>	PKE	68
<i>Màrtinovo Mir(i)lo</i>	PKF	39
<i>Měčala</i>	PKH	54
<i>Mijatova Jāma</i>	PKF	51
<i>Mir(i)lo (Màrtinovo ~)</i>	PKF	39
<i>Mitrova Gràd(i)na</i>	PKI	64
<i>Mlĩn (Kātīca ~)</i>	PKE	63
<i>Mlĩn (Mârkov ~)</i>	PKE	68
<i>Mòč(i)la (Mâlã ~)</i>	PKF	37
<i>Mòč(i)la (Věl(i)kã ~)</i>	PKF	42
<i>Mòč(i)lin (Vrĩlo na ~)</i>	PKF	44
<i>Mòčila (Klānac od Věl(i)kĩ ~)</i>	PKF	48
<i>Mòčila (Klimēnta od ~)</i>	PKF	31

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Mödrř Ökučak</i>	PKE	19
<i>Módrin Dòlac</i>	PKD	19
<i>Mòkrača</i>	PKF	26
<i>Mözāk (Mâlř ~)</i>	PKE	14
<i>Mözāk (Věł(i)kř ~)</i>	PKE	17
<i>Nad Pěć(i)cön</i>	PKH	15
<i>Nék(i)ća Dòlac</i>	PKD	4
<i>Nék(i)ća Dòlac</i>	PKH	56
<i>Nék(i)ća Stänovi</i>	PKI	49
<i>Niz Brřnu</i>	PKH	7
<i>Núglo</i>	PKH	41
<i>Njživárska Gläv(i)ca</i>	PKE	45
<i>Njživárska Strána</i>	PKE	54
<i>Njživárske Stráně (Kük od ~)</i>	PKE	59
<i>Njživárski Bünār</i>	PKE	55
<i>Njživárskoj Stráni (Vrřlo u ~)</i>	PKE	57
<i>Njřve</i>	PKE	53
<i>Njřve (Döšenove ~)</i>	PKE	39
<i>Njřve Lèkine</i>	PKI	7
<i>Öblä Gläv(i)ca</i>	PKG	14
<i>Öbrva</i>	PKI	43
<i>Öbrve</i>	PKI	40
<i>Ogläv(i)novac</i>	PKA	5
<i>Ögrad(i)ca</i>	PKF	21
<i>Ökno</i>	PKB	31
<i>Okrúgl(i)ca</i>	PKJ	11
<i>Ökučak (Cřniř ~)</i>	PKE	15
<i>Ökučak (Mödrř ~)</i>	PKE	19
<i>Öpäljena Strána</i>	PKE	6
<i>Örlöv Kük</i>	PKE	58
<i>Örlovače</i>	PKD	12
<i>Örlovo Gnřízdo</i>	PKE	41
<i>Örljača</i>	PKI	35
<i>Örljača</i>	PKJ	13
<i>Öšträ Gläv(i)ca</i>	PKH	12
<i>Övčř Kük</i>	PKH	39

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Päklarić</i>	PKH	52
<i>Paklèn(i)ca (Mälã ~)</i>	PKI	65
<i>Paklèn(i)ca (Věll(i)kã ~)</i>	PKH	42
<i>Pälješka Dràga</i>	PKI	23
<i>Päljež</i>	PKI	12
<i>Pälježi</i>	PKI	12
<i>Pár(i)ća (Dòl(i)ne Rám(i)ća i ~)</i>	PKE	61
<i>Pár(i)ća (Západak ~)</i>	PKE	33
<i>Pár(i)ći</i>	PKF	15
<i>Parkíralište</i>	PKH	47
<i>Pazjàn(i)ce</i>	PKH	40
<i>Péc (Tihã ~)</i>	PKF	6
<i>Pèč(i)na (Lèdenã ~)</i>	PKG	9
<i>Pèč(i)na (Lùk(i)ćeve ~)</i>	PKI	22
<i>Pèč(i)ne (Glàv(i)ca od Lùk(i)ćove ~)</i>	PKI	27
<i>Pér(i)na Gréda</i>	PKE	4
<i>Pér(i)nog Dóca (Kük od ~)</i>	PKI	66
<i>Písak</i>	PKA	16
<i>Písak</i>	PKD	23
<i>Pískavac</i>	PKD	5
<i>Piskòvitã Kòs(i)ca</i>	PKE	40
<i>Plána</i>	PKF	25
<i>Planinãrski Dòm</i>	PKE	29
<i>Plánōn (Pod ~)</i>	PKF	27
<i>Plàzača</i>	PKB	21
<i>Plèće</i>	PKH	3
<i>Plöča (Közãrska ~)</i>	PKE	27
<i>Plöče</i>	PKF	2
<i>Plöče</i>	PKI	4
<i>Pòč(i)teljov Vř</i>	PKA	4
<i>Pod Plánōn</i>	PKF	27
<i>Pògredna</i>	PKI	53
<i>Pòljane (Ròšove ~)</i>	PKB	3
<i>Pòlje (Ìvãnjsko ~)</i>	PKJ	17
<i>Pòpōva Pòšta</i>	PKE	9
<i>Potkònač(i)na</i>	PKE	34

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Pòšta (Pòpōva ~)</i>	PKE	9
<i>Pòtok (Bùkovi ~)</i>	PKD	1
<i>Pòzdravača</i>	PKI	61
<i>Pràg</i>	PKD	22
<i>Přdež(i)ne</i>	PKE	46
<i>Prìvija</i>	PKH	50
<i>Rám(i)ća i Pár(i)ća (Dòl(i)ne ~)</i>	PKE	61
<i>Rám(i)ći</i>	PKE	22
<i>Ràpavac</i>	PKB	25
<i>Ràstovi Dòlac</i>	PKH	11
<i>Ràvně Dràge</i>	PKF	7
<i>Ràvni Dòlac</i>	PKF	43
<i>Rázošja (Gláv(i)ca od ~)</i>	PKI	55
<i>Rázošje</i>	PKI	55
<i>Ràzvršje</i>	PKD	9
<i>Rìbničkã Vràta</i>	PKA	12
<i>Rìmeniç</i>	PKI	48
<i>Rìmeniç (Mâlĩ ~)</i>	PKI	50
<i>Ròšove Pòljane</i>	PKB	3
<i>Rúja</i>	PKH	43
<i>Rúja (Mâlã ~)</i>	PKB	13
<i>Rúja (Věł(i)kã ~)</i>	PKB	7
<i>Rújice (Kùk od ~)</i>	PKF	30
<i>Rùnjav(i)ca</i>	PKI	47
<i>Samàrdž(i)novac</i>	PKF	33
<i>Sèdlo</i>	PKJ	14
<i>Sègestin</i>	PKC	2
<i>Sěł(i)ne (Stârě ~)</i>	PKI	62
<i>Sělnica</i>	PKH	44
<i>Sìga</i>	PKF	17
<i>Sìjaset</i>	PKG	16
<i>Sirjàkuša</i>	PKE	36
<i>Sklòn(i)šte Ívine Vòd(i)ce</i>	PKG	13
<i>Sklòn(i)šte Strùge</i>	PKB	15
<i>Sklòp(i)na</i>	PKF	14
<i>Sklòpovi</i>	PKI	18

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Skradel(i)ne (Strána od ~)</i>	PKH	31
<i>Snížňá Dräga</i>	PKG	11
<i>Sòl(i)lo</i>	PKG	4
<i>Srèdnjĕ Boròvnik</i>	PKF	29
<i>Stân (Büşljetića ~)</i>	PKA	18
<i>Stân (Jürlina ~)</i>	PKB	19
<i>Stân (Šántin ~)</i>	PKI	19
<i>Stân (Škíljića ~)</i>	PKF	35
<i>Stânovi (Júk(i)ća ~)</i>	PKI	46
<i>Stânovi (Jüsupa ~)</i>	PKI	38
<i>Stânovi (Mälövãnski ~)</i>	PKF	3
<i>Stânovi (Nék(i)ća ~)</i>	PKI	49
<i>Stârĕ Sĕl(i)ne</i>	PKI	62
<i>Stârĕ Vrĭlo</i>	PKF	44
<i>Stäza (Büková ~)</i>	PKE	5
<i>Stäza (Lipã ~)</i>	PKF	10
<i>Stô (Vílĭn ~)</i>	PKF	19
<i>Strána (Njĭvãrska ~)</i>	PKE	54
<i>Strána (Ôpãljena ~)</i>	PKE	6
<i>Strãne</i>	PKD	20
<i>Stránĕ (Kük od Njĭvãrske ~)</i>	PKE	59
<i>Stráni (Vrĭlo u Njĭvãrskoj ~)</i>	PKE	57
<i>Strážben(i)ca</i>	PKB	29
<i>Strážben(i)ca</i>	PKB	33
<i>Strážben(i)ca</i>	PKI	1
<i>Strážben(i)ca (Vĕl(i)kã ~)</i>	PKA	17
<i>Strĕmac</i>	PKE	31
<i>Strüge</i>	PKB	12
<i>Strüge (Sklön(i)šte ~)</i>	PKB	15
<i>Stulinuša</i>	PKF	46
<i>Sûvã Dräga</i>	PKE	20
<i>Sûvĕ Drägĕ (Vráta od ~)</i>	PKE	3
<i>Svĕtĭ Jãkov</i>	PKI	16
<i>Svĕtĕ Břdo</i>	PKG	17
<i>Šántin Stân</i>	PKI	19
<i>Šár(i)ća (Dùbrava ~)</i>	PKI	45

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
Šešeljavac	PKA	13
Šík(i)ća (Západak ~)	PKE	30
Šík(i)ća Glàv(i)ca	PKD	11
Šimičilov Gròb	PKI	30
Šìrokĩ Brìg	PKB	28
Šìrokĩ Brìg	PKF	12
Šìrokõ Tòč(i)lo	PKE	23
Škìlj(i)na Kòsa	PKI	15
Škìljica Stàn	PKF	35
Škìljici	PKF	50
Škìljìn Dóčić	PKI	14
Škrìpovi	PKA	6
Štirovac	PKB	9
Štirovac (Màlĩ ~)	PKJ	8
Štirovačka Dràga	PKJ	3
Štirovačka Kòsa	PKB	6
Štulínov Dòlac	PKE	43
Tád(i)na Glàv(i)ca	PKB	23
Taràj(i)lova Pèč(i)na	PKH	29
Tihã Pèc	PKF	6
Tòč(i)la (Kùk od Bùkovog ~)	PKE	66
Tòč(i)lo (Bùkovõ ~)	PKE	62
Tòč(i)lo (Šìrokõ ~)	PKE	23
Tòrovi	PKE	2
Tràpa (Glàv(i)ca od ~)	PKI	51
Tr̀nova Dòl(i)na	PKI	58
Úmac (Búc(i)ća ~)	PKI	60
Vàganskĩ Vř	PKC	1
Vèl(i)kã Čelàkuša	PKB	2
Vèl(i)kã Kòs(i)ca	PKE	70
Vèl(i)kã Mòč(i)la	PKF	42
Vèl(i)kã Paklèn(i)ca	PKH	42
Vèl(i)kã Rúja	PKB	7
Vèl(i)kã Strážben(i)ca	PKA	17
Vèl(i)kẽ Křčev(i)ne	PKD	16
Vèl(i)kĩ Dòlac	PKD	15

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Vèl(i)kǎ Kôm</i>	PKI	9
<i>Vèl(i)kǎ Kùk</i>	PKF	24
<i>Vèl(i)kǎ Kùm</i>	PKI	9
<i>Vèl(i)kǎ Mòčila (Klánac od ~)</i>	PKF	48
<i>Vèl(i)kǎ Mòzāk</i>	PKE	17
<i>Vèrenac</i>	PKH	55
<i>Vílín Stô</i>	PKF	19
<i>Vínke (Jáz ~)</i>	PKI	11
<i>Vintùr(i)nov(i)ćeva Gláv(i)ca</i>	PKD	21
<i>Virovi (Fùrlānski ~)</i>	PKF	28
<i>Vis(i)baba</i>	PKB	1
<i>Visokǎ Gláv(i)ca</i>	PKH	14
<i>Višerujno</i>	PKB	14
<i>Vitreník</i>	PKH	38
<i>Vláka</i>	PKH	27
<i>Vlákě</i>	PKF	49
<i>Vlákě (Cřljenǎ Kùk od ~)</i>	PKH	20
<i>Vlaški Grād</i>	PKG	19
<i>Vlašograd</i>	PKG	19
<i>Vlašograd (Mǎlǎ ~)</i>	PKJ	2
<i>Vlašogradska Drāga</i>	PKG	18
<i>Vlašogradski Brĭg</i>	PKG	20
<i>Vòd(i)ce (Ívine ~)</i>	PKG	8
<i>Vòd(i)ce (Sklòn(i)šte Ívine ~)</i>	PKG	13
<i>Vóda (Žĭvǎ ~)</i>	PKI	35
<i>Vòda na Ān(i)ća Lúci</i>	PKH	19
<i>Vodàr(i)ca (Jǎma ~)</i>	PKI	10
<i>Vodèn(i)ca (Kàtĭća ~)</i>	PKE	64
<i>Vòdĭca (Kùk od Ívinĭ ~)</i>	PKG	12
<i>Vř (Bǎbĭn ~)</i>	PKB	16
<i>Vř (Bǎbĭn ~)</i>	PKG	10
<i>Vř (Blĭ ~)</i>	PKG	3
<i>Vř (Cřnĭ ~)</i>	PKF	38
<i>Vř (Pòč(i)teljov ~)</i>	PKA	4
<i>Vř (Vàganskĭ ~)</i>	PKC	1
<i>Vř (Zòran(i)ćev ~)</i>	PKB	26

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Vráta (Búnovačka ~)</i>	PKG	2
<i>Vráta (Búnjevačka ~)</i>	PKG	2
<i>Vráta (Řibničkã ~)</i>	PKA	12
<i>Vráta od Sûvě Drãgě</i>	PKE	3
<i>Vrâtrovac</i>	PKE	21
<i>Vřila (Júk(i)ća ~)</i>	PKF	23
<i>Vřilo (Cřnõ ~)</i>	PKF	32
<i>Vřilo (Kontínovo ~)</i>	PKF	20
<i>Vřilo (Lèdenõ ~)</i>	PKJ	6
<i>Vřilo (Stârõ ~)</i>	PKF	44
<i>Vřilo na Mòč(i)lin</i>	PKF	44
<i>Vřilo u Njìvãrskoj Strãni</i>	PKE	57
<i>Vřš(i)na</i>	PKJ	9
<i>Vùčjã Drãga</i>	PKB	34
<i>Vùčjav(i)ca</i>	PKH	46
<i>Zãgona (Kùk od ~)</i>	PKE	69
<i>Zãlã Plõča</i>	PKG	5
<i>Zãpadak Pãr(i)ća</i>	PKE	33
<i>Zãpadak Šík(i)ća</i>	PKE	30
<i>Zèlenĩ Brìg</i>	PKF	47
<i>Zóljin Kùk</i>	PKH	4
<i>Zòran(i)ćev Vř</i>	PKB	26
<i>Zûb od Mãn(i)tě Pěći</i>	PKH	9
<i>Zùpkovača</i>	PKE	60
<i>Žìvã Kãmen(i)ca</i>	PKE	12
<i>Žìvã Vóda</i>	PKI	34
<i>Žlibatĩ Kùk</i>	PKD	24

Literatura

- ARJ = *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, I – XXIII. 1880. – 1976. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
- BOGNAR, ANDRIJA. 1994. Morfogeneza područja bazena porječja Velike i Male Paklenice. *Paklenički zbornik*, 1, Starigrad-Paklenica, 33–42.
- BOŽIČEVIĆ, SREČKO. 1994. Značenje speleoloških pojava na području Paklenice u Velebitu. *Paklenički zbornik*, 1, Starigrad-Paklenica, 307–312.
- BROZOVIĆ RONČEVIĆ, DUNJA; ČILAŠ ŠIMPRAGA, ANKICA; VIDOVIĆ, DOMAGOJ. 2011. Suvremena toponimija otoka Paga. *Toponimija otoka Paga*. Ur. Skračić, Vladimir. Zadar: Sveučilište u Zadru – Centar za jadranska onomastička istraživanja, 639–681.
- BUŠLJETA, ANITA. 2010. Deruralizacija južnog Velebita – aspekti života velebitskih podgoraca u prvoj polovini XX. Stoljeća. *Senjski zbornik*, 37, Senj, 397–428.
- ČAPLAR, ALAN. 2006. *Bogatstvo razasuto Velebitom. Meridijani*, 102, Samobor, 24–30.
- ČILAŠ ŠIMPRAGA, ANKICA. 2013. Toponimija miljevačkih sela Kaočina i Ključa. *Folia onomastica Croatica*, 22, Zagreb, 1–35.
- ERHSJ = Skok, Petar. 1971. – 1974. *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, I – IV. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
- GILIĆ, STANISLAV. 1979. *Paklenica – Planinarski vodič*. Rijeka: Općinski planinarski savez.
- GILIĆ, STANISLAV. 1994. Paklenička toponimija – područje katastarskih općina Seline i Starigrad-Paklenica. *Paklenički zbornik*, 1, Starigrad-Paklenica, 201–208.
- JOVIĆ, DRAGICA. 2016. *Nacionalni park Paklenica*. Starigrad-Paklenica: Javna ustanova „Nacionalni park Paklenica”.
- JURIĆ, ANTE; SKRAČIĆ, VLADIMIR. 2007. Metodologija istraživanja. *Toponimija otoka Ugljana*. Ur. Skračić, Vladimir. Zadar: Sveučilište u Zadru – Centar za jadranska onomastička istraživanja, 163–171.
- LISAC, JOSIP. 2003. *Hrvatska dijalektologija 1. Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
- LUKAČ, GORDAN I DR. 2007. *Vodič kroz prirodnu i kulturnu baštinu Nacionalnog parka Paklenica*. Starigrad-Paklenica: „Nacionalni park Paklenica”.
- Nacionalni park Paklenica, Turističko-planinarski zemljovid*. 2014. Zagreb: Hrvatska gorska služba spašavanja.
- SKRAČIĆ, VLADIMIR. 2011. *Toponomastička početnica*. Zadar: Sveučilište u Zadru.
- ŠIKIĆ, ZORAN. 1994. Nacionalni park Paklenica u povodu 45. obljetnice proglašenja. *Paklenički zbornik*, 1, Starigrad-Paklenica, 5–7.

- ŠIMUNOVIĆ, PETAR. 2013. Predantički toponimi u današnjoj (i povijesnoj) Hrvatskoj. *Folia onomastica Croatica*, 22, Zagreb, 147–214.
- TROŠELJ, MIRJANA. 1992. Osvrt na neke osobitosti mirila na Velebitu. *Senjski zbornik*, 19, Senj, 73–80.
- TROŠELJ, MIRJANA. 1994. Prilog proučavanju i zaštiti *mirila* na Velebitu. *Paklenički zbornik*, 1, Starigrad-Paklenica, 261–266.
- TROŠELJ, MIRJANA. 2017. Mitska toponimija i topografija Nacionalnog parka Paklenica (I. dio). *Paklina*, 5, Starigrad-Paklenica, 28–36.
- TROŠELJ, MIRJANA; ZANKI, JOSIP. 2012. *Mirila*. Starigrad: Turistička zajednica općine.
- VAJS, NADA. 2003. *Hrvatska povijesna fitonimija*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
- VIDOVIĆ, DOMAGOJ. 2009. Gradačka toponimija. *Folia onomastica Croatica*, 18, Zagreb, 171–221.
- VIDOVIĆ, DOMAGOJ. 2011. Toponimija sela Zavala, Golubinac, Belenići i Kijev Do u Popovu. *Folia onomastica Croatica*, 20, Zagreb, 207–248.
- VINŠČAK, TOMO. 1994. Paklenica u južnom Velebitu, etnološke osobitosti u mediteranskom kontekstu. *Paklenički zbornik*, 1, Starigrad-Paklenica, 267–272.
- ZRNIĆ, VLADO. 1998. *Paklenica: nacionalni park*. Starigrad-Paklenica: Nacionalni park „Paklenica”.

Toponymy of the National Park “Paklenica”

Summary

This article presents the toponymic corpus of the National park Paklenica, collected during the field work in the villages Starigrad-Paklenica and Seline. Each toponym is marked on the toponomastic map and presented in the Alphabetic index which enables a simple search for toponyms. In the introduction, a brief description of the dialects of the villages Starigrad-Paklenica and Seline is given. The main part of the article deals with the semantic systematisation of the toponyms. In this section, the toponyms are classified according to the semantic groups and different impulses which motivated the creation of a name are analysed.

Ključne riječi: toponimija, Paklenica, motivacija, klasifikacija

Keywords: toponymy, Paklenica, motivation, classification

